

Ekwo Ndu eze ke mbu

Teke Dévidi bụwaa ogerenya

¹ Teke ono bẹ eze, bụ Dévidi kahuwaru; nọwaa apha, dū igwerigwe. Oyi nọdu anọduje atsu iya m'obeta a phukputechaa ya ukpo. ² Oo ya bụ; ndu-ozì iya bya asu iya: “G'anyi lenaaru gube nnajiuphu anyi, bụ eze ọnya nwamgboko, nwoke teke ejepfuswee; g'ọ bya eswiru gube eze; letaję ngu ọnya. Teme oozе-kubeje ngu; k'ophu bụ l'oo-meje g'ẹhu vu gube nnajiuphu anyi, bụ eze oku.”

³ Oo ya bụ; ephe tuko alì Ízurelu l'ophu tükota jji; l'ẹka ephe achọ nwamgboko, ama mma. Ephe bya ahuma nwamgboko, epha iya bụ Abishagu; onye mkpukpu Shunemu. Ephe dutaru iya eze. ⁴ Nwamgboko ono bẹ ama ntumatu. O nọdu eletaję eze ọnya; bya ejeru iya ozi. Oe eze te ejepfujeduru iya.

Adonijia eme g'o mee

onwiya eze ndu Ízurelu

⁵ Noo ya; Adonijia, bụ nwatibe nwanyi ono, bụ Hagitu wata ekuli onwiya eli asuje: “Mu aburu eze.” O bya akwakoberu onwiya ugboinya; mę ndu agbaję l'inya; bya edobe ukporo umadzu labo l'umadzu iri g'ephe vutajęru iya uzo. ⁶ Ophu nna iya abajęduru iya mba lę k'iphe

ono ke g'ọ jia ya su: “?Bụ ụnu meru g'ọ gude i ọdu eme iphe, du nno?” Adonijia ono be amashi mma ike. O buru iya be a nwuru tsoke Abusalomu.

⁷ Adonijia je achi-koshi Jiowabu, bu nwatibe nwanyi aza Zeruya; waa Abyiyata, bu onye uke idzu iya; ephe tsoru iya; turu ikè yeru iya. ⁸ Obenu le Zadoku, bu onye uke Chileke; me Benaya; nwa Jiehoada; me Nétanu, bu onye mpfuchiru Chileke; waa Shimeyi; me Reyi; me ndu ojogu, eche Dévidi nche ta adudu g'ephe ha, turu ikè yeru Adonijia.

⁹ Adonijia je anodu le “mkpuma agwo” le mgboru Enu-Rogelu gbushia aturu; me oke-eswi; me eswi, tsugbaaru eba gude shia nri. O kua unwunna iya l'ophu, bu iya bu unwu eze; bya ekukwapho unwoke ndu Jiuda, bu ndu eje ozi l'ibe eze le nri ono. ¹⁰ Ole o to kuduru Nétanu, bu onye mpfuchiru Chileke; ophu o kuduru Benaya; me ndu ojogu, eche eze nche; waa Sólomonu, bu nwanna iya.

Batusheba ejepfu Dévidi l'opfu ehu Adonijia

¹¹ Tobudu iya bu; Nétanu bya epfuaru Batusheba, bu ne Sólomonu; su iya: “?Tii numaduru le Adonijia, bu nwa ke Hagitu be buwaa eze; ophu nnajiuphu anyi amadu?”

¹² Byakwapho nta-a ge mu karu ngu g'ii-me dzota ishi ndzu ngu; waa ke nwa ngu, bu Sólomonu.

¹³ Tugbuekwapho nta-a bapfu eze, bu Dévidi je asu iya: “Nnajiuphu mu, bu eze; ?ti ribunuru-a mube nwozi ngu nte l'oo nwa ngu, bu Sólomonu

bẹ a-buru eze nọ-tsota ngu l'aba-eze ngu? ?
 O nwuhunuru inwuagha bẹ ọ gbẹ buwarunu
 Adonijia bu eze obu?" ¹⁴ Sụ: teke ono, ị nọ l'ẹka
 ono; unu l'eze kpuru opfu ono l'onu epfu ono; bẹ
 mu a-bata bya agbaru ido yeru ngu l'opfu ono.

¹⁵ Oo ya bu; Batusheba bya atugbua bapfu
 eze l'ulo iya. Eze l'onwiya buwaa okpobekpo
 nwoke ogerenya. Abishagu, bu onye Shunemu
 ono buru iya eleta iya enya. ¹⁶ Batusheba bya
 adaa kpurumu byishi ikpere l'iphu eze.

Eze jia ya sụ: "Bụ gunu bẹ mu e-meru ngu?"

¹⁷ Batusheba sụ iya: "Nnajiuphu mu; i gude
 ẹpha Chipfu, bu Chileke ngu ribuaru mube
 nwozi ngu nwanyi nte sụ le nwa ngu, bu
 Sólomonu bẹ a-buru eze nọ-tsota ngu l'aba-
 eze ngu. ¹⁸ Ole-a; humawaro le Adonijia gbẹ
 buwaru nu eze obu nta-a; ophu gube nnajiuphu
 mu, bu eze ta amadu. ¹⁹ O gbushiwaru ikpoto
 oke-eswi; me eswi, tsuchaaru ẹba; me aturu;
 bya ekuwa unwu eze l'opfu; kua Abyiyata, bu
 onye uke Chileke; me Jiowabu, bu onye-ishi ndu
 ojogu; ophu o to kuduru nwa ngu, bu Sólomonu.
²⁰ Gube nnajiuphu mu, bu eze; nta-a bẹ ndu
 Ízurelu l'opfu noakwa ele ngu enya; g'ephe
 maru onye ii-mechaa sụ g'ọ nodu l'aba-eze gube
 nnajiuphu mu, bu eze nọ-tsota ngu. ²¹ Teke ọ
 dudu bẹ ọo-bukwaru a -nonyae pho mgbenya tu
 ngu; ị lapfushia nna ngu phe; aawata eme mu le
 nwa mu, bu Sólomonu ge ndu meru ẹjo-iphe."

²² Noo ya; Batusheba yee eze kpukwaduru-a
 opfu ono l'onu epfu; Nétanu, bu onye mpfuchiru
 Chileke bata. ²³ A bya ezia eze le Nétanu, onye

mpfuchiru Chileke bẹ byakwaru nụ. Ọ bata; bya adaa kpurumu l'atatiphu eze phozeru iya.

²⁴ Nétanu bya asụ: “Gùbe nnajìuphu mu, bụ eze; ?ọ dū g'ì sùwaru l'ọo Adonijia a-buru eze nọchia ẹn̄ya ngu; mbụ l'ọo ya a-nọdu l'aba-eze ngu? ²⁵ Ntanụ-a bẹ o jewaru egbushia oke-eswi; mẹ eswi, tsùchaaru ẹba; mẹ ikpoto aturu; tẹme o kuwa unwu eze l'ophu; bya ekua ndu-ishi ndu ojogu, bụ Jiowabu; mẹ Abyiyata, bụ onye uke Chileke; mbụ lẹ nta-a bẹ ẹphe nọkwa eri; angụ epfuje sụ: ‘Nọdukwa ndzụ ogologo; eze, bụ Adonijia!’ ²⁶ Ọle mbedua, bụ onye-ozì ngu; mẹ Zadoku, bụ onye uke Chileke; mẹ Benaya; nwa Jiehoyada bẹ o to kuduru; ọphu o kuduru nwozi ngu, bụ Sólomonu. ²⁷ ?Bụ gùbe nnajìuphu mu, bụ eze bẹ meru iphe, dū nno; ọphu ì tì kabedu mee g'anyibe ndu-ozì ngu maru l'ọphuu onye ọphu a-nọdu l'aba-eze ngu nọ-tsota ngu?”

Dévidi eme Sólomonu eze

²⁸ Tọbudu iya bụ; eze, bụ Dévidi sụ: “Kuaru mu nụ Batusheba.” Ọo ya bụ; ọ bata bya apfuru l'iphu eze.

²⁹ Eze ribua nte sụ: “Eshinu Chipfu nọ ndzụ g'ọ nọ iya-a; mbụ onye ono, nafutaru ndzụ mu l'iphe-ẹhuka l'ophu ono; ³⁰ bẹ nte ono, mu gude ẹpha Chipfu, bụ Chileke kẹ Ízurelu ribuaru ngu ono bẹ mu e-mekotakwa ntanụ-a; mbụ nte ono, mu riburu sụ l'ọo nwa ngu, bụ Sólomonu bẹ a-buru eze l'ozori mu; ọ buru iya a-nọchi ẹn̄ya mu l'aba-eze mu ono.”

³¹ Tọbudu iya bụ; Batusheba daa kpurumu; phozeta kwabẹ eze ùbvù; bya asụ: “Gẹ

nnajiuphu mu, bu eze Dévidi nòdukwa ndzù ojejoje!”

³² Eze, bu Dévidi sù: “Kuaru mu nù Zadòku, bu onye uke Chileke; mę Nétanu, bu onye mpfuchiru Chileke; mę Benaya; nwa Jiehoyada.” Oo ya bu; ephe byarwuta l'iphu eze. ³³ Eze sù phez: “Unu lę ndu-ozì mube nnajiuphu unu swiru. Gę Sólomonu, bu nwa mu nwoke nòdu l'eli ìnya-mulu kę mbedua g'unu duru iya jeshia lę nggele Gihonu. ³⁴ Unu -rwuepho ęka ono; gę Zadòku, bu onye uke Chileke; waa Nétanu, bu onye mpfuchiru Chileke wua ya manù l'ishi g'ò buru eze ndu Ízurelu. Teke ono; unu egbua opu; raa ya sù: ‘Nòdukwa ndzù ogologo; eze, bu Sólomonu!’ ³⁵ E -mechaa; unu awuru tsoru iya g'ò bya anòdu l'aba-eze mu buru eze l'òzori mu; noo kęle mu tųwaru iya ęka g'ò buru iya a-buru eze ndu Ízurelu; buru eze ndu Jiuda.”

³⁶ Benaya nwa Jiehoyada zua mgbede sù: “Nokwa g'ò dų! Gę Chipfu, bu Chileke kę gube nnajiuphu mu, bu eze pfufukwaa g'i pfuru ono. ³⁷ G'ò bukwaru gę Chipfu swiru gube nnajiuphu mu, bu eze bu g'oo-swiru Sólomonu; bya emee g'abubu o bu eze kangoo kę nnajiuphu mu, bu eze Dévidi.”

³⁸ Oo ya bu; Zadòku, bu onye uke Chileke; mę Nétanu, bu onye mpfuchiru Chileke; mę Benaya nwa Jiehoyada; męwaro ndu Kereti mę ndu Peleti doziaru Sólomonu ìnya-mulu eze, bu Dévidi; o nòdu iya l'eli agba; ephe jeshia Gihonu.

³⁹ Ephe jerwuepho ęka ono; Zadòku, bu onye uke Chileke shi l'ulo-ękwa wota upyi, manù nọ;

wua Sólomõnu l'ishi. Tõbudu iya bu; ephe gbua opu; onyenõnu tũko tũa ụzu sũ: “Nõdukwa ndzũ ogologo; eze, bu Sólomõnu!”

⁴⁰ Ndu ono g'ephe ha nõdu awũ etso iya l'azũ. Ephe nõdu egbu opu; atũ ụzu ẹhu-utso; k'ophu alĩ anmachaa jũijũiji l'ụzu, ephe atũ.

Ndzũ Sólomõnu agũ Adonija

⁴¹ Adonija yee ndu o kuru le nri ono buru g'ephe erighewa nri ono be ephe nũmaru ụzu, aatũ. Jiowabu bya anũma oda opu, eegbu; o jĩa sũ: “?Bũ ụzu gũnu ada l'ime mkpũkpu egube pho?”

⁴² O kpũkwaduru iya l'õnu epfu; Jionatanu nwa Abyiyata, bu onye uke Chileke buru phereketeke. Adonija sũ iya: “Gude ozi-õma bata; kele i bu okpobe nemadzu.”

⁴³ Jionatanu sũ iya: “Tũswekwa! Nnajiũphu anyi, bu eze, bu Dẽvidi be meakwaru Sólomõnu eze. ⁴⁴ Eze be yeru iya Zadõku, bu onye uke Chileke; me Nẽtanu, bu onye mpfuchiru Chileke; me Benaya; nwa Jiehoyada; me ndu Kereti; me ndu Peleti. Ephe mee Sólomõnu o nõdu l'eli inya-mulu eze agba. ⁴⁵ O buru le Gihõnu ono be Zadõku, bu onye uke Chileke; waa Nẽtanu, bu onye mpfuchiru Chileke wũru iya manũ l'ishi g'o buru eze. Ephe shiwaa l'eka ono gude ẹhu-utso wũfuta; k'ophu bu le mkpũkpu be phũhuru ẹphu. O kwa iya bu ụzu ono, unu anũ ono.

⁴⁶ Mbu le Sólomõnu gbekwa nõduwanu l'aba-eze õbu. ⁴⁷ Ndu ozi eze nõdukwapo etu nnajiũphu anyi, bu eze Dẽvidi ẹpha asuje: ‘Ge Chileke ngu mekwa ẹpha Sólomõnu g'o ka nkengu edede; bya

emekwaapho g'aba-eze iya ka nkengu shii!' Eze l'onwiya nduwaa l'iphe-azee ya phozeta baaru Chileke eja; ⁴⁸ bya asu: 'G'ajaja buru ke Chipfu, bu Chileke ke Izurelu, bu onye ono, doberu mu ndzu; ge mu gude enya mu labo huma onye bu eze nochia enya mu ntanu-a!' "

⁴⁹ Ndzu-agugu rwuta ndu ono, Adonijia kuru le nri ono. Onyenonu gbalihu; ephe gbackashihu.

⁵⁰ Ndzu Solomonu ndu agu Adonijia; o gbagbua je akwee eka le mpu, e moberu l'oru-ngweja Chipfu. ⁵¹ Ama bya agbaaru Solomonu su iya le Adonijia gudekwa ndzu gube Solomonu, agu iya nu je akwee eka le mpu, e moberu l'oru-ngweja Chipfu; epfuje su: "G'eze, bu Solomonu ribuaru mu nte ntanu-a l'o to byadu egude ogu-echi gbua mube onye-ozii iya!"

⁵² Solomonu su: "O -buru l'oo-ndu egoshi le ya bu okpobe nemadzu; be egbushi ta abyadu eshi iya l'ishi darwua ali me nanu. Ole o -buru l'a humaru ejo-iphe le ndzu iya be o lajekwa maa."

⁵³ Oo ya bu; eze, bu Solomonu bya eye ndu jeru je edufuta iya l'oru-ngweja ono. Adonijia bya ephozeru eze, bu Solomonu. Solomonu su iya: "Tugbua lashia ibe ngu."

2

Dévidi eke ekpe anu Solomonu

¹ O gbabeepho teke Dévidi abya anwuhu; o keru ekpe nu nwa iya, bu Solomonu su: ² "O gbabewaru mu l'alala, bu iphe, duru ndiphe l'opfu. Shihukwa ike; goshije l'i bu nwoke.

³ Mejekwa iphe, Chipfu, bu Chileke ngu ele enya

iya; mbụ g'i tsoru ụzo iya; l'iimeje iphe, ọ toru ọkpa iya; mę ekemu iya; mę omelalị iya; mę iphe, o pfuru; ęgube ono, e deru iya l'ękwo ekemu Mosisu; k'ophu bụ l'ękameka; mę iphemiphe, iime a-bujeeru ngu pho upete; ⁴ wafua k'ophu Chipfu e-meębe iphe ono, o kweru mu ukwe iya su: 'O -buru l'unwu ngu kwaberu onwophe ęnya; gude obu phe g'ọ ha; mę ndzu phe g'ọ ha pfushia ike l'etsotso, ęphe etso mu; bę nwa ngu nwoke ta abyadu a-nodu-buhuje l'aba-eze ndu Izurelu ano-dubuhu.'

⁵ "Ozo bu; l'i manuru-a iphe, Jiowabu nwa Zeruya meru mu. Mbụ iphe ono, o meru umadzu labo, bu ndu-ishi ndu ojogu Izurelu ono, bu Abuna nwa Neru; yę Amasa nwa Jieta. O gbushiru phe le teke nchi du doo; woru phe gbushia g'ọ bu l'oo teke aalwu ogo. O gbę buru mbedua bę byaru evuru ishi ochi phe; ana mburonu iya. ⁶ Gude mmamiphe ngu maru iphe, ii-me iya; ole ogo g'i ti kwekwa g'ọ kaa nka nwuhu anwuhu mgboshi.

⁷ "A -bya l'unwu Bazilayi ke mkpukpu Giladu; mejeru phe ree. G'ephe yikwaru le ndu a-noduje eri nri le teburu ngu; noo kele ogo g'ephebedua mekwaru mu pho ree bu ono le teke ono, mu shi agbalaru nwanna ngu, bu Abusalomu.

⁸ "Onye ozo bu Shimeyi nwa Gera; onye mkpukpu Bahurimu, du l'ali Benjiaminu. Oo yebedua phuru mu ejo iphu mboku ono, mu jeru Mahanayimu. Ole teke o byapfutaru mu le Jiodanu bę mu gude epha Chipfu ribuaru iya angu le mu ta abyadu egude ogo-echi gbugbua

ya. ⁹ Ọle ọ bụ; nta-a ba ahakwa iya ọ mmanụ. Ị bụ onye maru iphe. Ii-maru-a iphe, ii-me iya. Mee ya g'o gude ishi-ewó iya ono ọkaru mee kpuba l'ilu."

Anwuhu Dévidi
(1Iphe 29:26-28)

¹⁰ Tọbudu iya bụ; Dévidi bya anwuhu lap-fushia nna iya pẹ; e lia ya ọ mkpukpu Dévidi.

¹¹ Iphe, ọ nọru l'aba-eze ndu Ízurelu bụ ọkporo apha labọ. Ọ bụru eze apha ẹsaa ọ Hẹburonu; bya anọ l'aba-eze ọ Jierúsalemụ ọkporo apha l'apha iri l'eto. ¹² Ọo ya bụ; Sólomonu bya anọdu l'aba-eze nna iya, bụ Dévidi. Alị-eze iya bya anguru anguru k'ọphu parụ ẹka apaa.

Eegbu Adonijia

¹³ Noo ya; Adonijia, bụ nwa Hagitu bya ejepfu Batusheba, bụ ne Sólomonu. Batusheba jia ya sụ: "Bụ-a k'oma bẹ ị byaru?"

Adonijia sụ: "Ee; ọ kwa-a k'oma;" ¹⁴ bya asụ: "O nweru iphe, mu byaru ngu epfuru."

Batusheba sụ iya: "Pfunaa iphe ọbu."

¹⁵ Adonijia bya awata epfupfu sụ: "Ị maru l'ọo mbẹdua bẹ ọ gbaru gẹ mu bụru eze. Teme ndu Ízurelu l'ophu bụru mu bẹ ẹphe shi ele ẹnya l'ọo mbẹdua a-bụru eze. Ọle e mecharu ọ nwua inwu-phu; ọ bụru nwanna mu bẹ ọ larụ l'ẹka; noo kele ọo Chipfu bẹ meru g'ọ bụru nkiya.

¹⁶ Ọle nta-a bẹ o nweru iphe lanụ, mu eme gẹ mu rwọta ngu. Ta ajikakwa."

Batusheba sụ iya: "Pfunaa iphe ọbu."

17 Ọo ya bụ; Adonijia sụ iya: “Jiko pfunaaru eze, bụ Sólomọnu g'ọ dee mu Abishagu, bụ nwamgbọko ono, shi Shunemu g'ọ bụru nyee mu. Ọ tọo jikadu m'i pfiaru iya ya.”

18 Batusheba sụ: “Ọ dū ree.” “Mu e-pfuru-a yeru eze l'iswi ẹhu ngu.”

19 Ọo ya bụ; Batusheba tūgbua jepfu Sólomọnu g'ọ pfiaru iya opfu ẹhu Adonijia. Eze gbalihu gba iya ndzuta; bya ephozeta l'iphu iya; bya anọ-zeta anọ l'aba-eze iya; bya eye; e je apata aba-eze doberu ne iya ono; ọ nọdu anọ l'uzo ẹkutara iya.

20 Batusheba bya asụ: “O nweru iphe, ha nwanshị, mu eme gẹ mu rwọo ngu.” “Jiko ba ajikakwa.”

Eze sụ iya: “Rwọo iphe ọbu ne mu; mu taa jikadu iya ememe.”

21 Batusheba sụ iya: “G'e dunuru Abishagu, onye Shunemu kee nwanna ngu, bụ Adonijia g'ọ bụru nyee ya.”

22 Eze, bụ Sólomọnu yeeru ne iya ọnu sụ: “? Bụ k'ishi gụnu bẹ i gude sụ g'e duru Abishagu, onye Shunemu kee Adonijia? I gege asufuna g'a haarụ iya alị-eze-a; eshi ọphu ọ bụ nwanna mu k'ọgerenya; mbụ g'a haarụ iya yee Abyiyata, bụ onye uke Chileke waa Jiowabu nwa Zeruya!”

23 Noo ya; eze, bụ Sólomọnu gude ẹpha Chipfu ribua angụ sụ: “Gẹ Chileke gwakwa mu ọchi; mbụ mee mu ọphu ka nọ m'ọ -bụru l'ishi Adonijia ta aladuru l'iphe ono, o pfuru ono!”

24 Eshinu Chipfu nọ ndzụ g'ọ nọ iya-a; mbụ onye ono, meru mu kpọo abara l'aba-eze nna mu, bụ

Dévidi ono; bya emewaa gę mu nweru ọnu-ulo, ndu eze e-shije futa bya aburu eze; ęgube ono, o kweru mu ukwe iya; bę ee-gbukwa Adonijia ntanụ-a. ²⁵ Ọo ya bụ; eze, bụ Sólomọnu zia Benaya; nwa Jiehoyada; o je egbugbua Adonijia.

Iphe meru Abiyata; yee Jiowabu

²⁶ A bya lę kę Abiyata, bụ onye uke Chileke; eze sụ iya: “Tugbua lashia ęka i shi; lę mkpukpu Anatotu. I gbaru k'anwuhu; ọle mu tee gbudu ngu nta; noo kęle ọo ngu shi apajeru okpoko Nnajiuphu, bụ Chileke lę teke nna mu, bụ Dévidi bụ eze; teme i tsoru nna mu jekota iphe-ehuka, byapfutakotaru iya nu.” ²⁷ No iya; Sólomọnu wofu Abiyata g'ọ to buhe onye-uke kę Chipfu. Eshi nno; opfu, Chipfu pfujeru lę mkpukpu Shilo l'opfu ęhu ọnu-ulo Elayi vua.

²⁸ Jiowabu bya anumaepho iphe, nwuru nu; ọ gbaba l'ulo-ekwa Chipfu je akwee ęka lę mpu, e mobegbaaru l'oru-ngweja Chipfu; kęle Jiowabu bę shi etso Adonijia; ọle o to tsojeduru Abusalomu.

²⁹ A bya epfuaru eze, bụ Sólomọnu lę Jiowabu bę gbakwaru laa l'ulo-ekwa Chipfu; mbu l'ọ pfukubekwa ọru-ngweja. Ọo ya bụ; Sólomọnu zia Benaya; nwa Jiehoyada sụ: “Je egbua ya.”

³⁰ Ọo ya bụ; Benaya jeshia l'ulo-ekwa Chipfu ono je asu Jiowabu: “Eze sukwaru g'i lufuta l'eka ono!”

Jiowabu sụ: “Waawaa. Ọo l'eka-a bę mu anwuhu.”

Benaya laphushia azu je akaru eze iphe, Jiowabu yeru onu.

³¹ Eze sụ iya: “Mee ya g'o pfuru. Gbugbua ya; woru lia; k'ophu bụ ịe mbèdua waa ọnu-ulo nna mu te evuèduru ọchi ndu ono, o gbushiru l'èbe adu iphe, ephe meru ono. ³² Chipfu e-me g'ugwo ọchi, o gburu tukoru iya l'ishi. Mbụ ọchi ụmadzu labo ono, o tsoru ọgu gbugbushia ọphu nna mu, bụ Dévidi amadu ono; mbụ egbugbu ono, o gburu Ábuna nwa Neri, bụ onye-ishi ndu ojogu Ízuru; waa Amasa nwa Jieta, bụ onye-ishi ndu ojogu Jiuda. Ndu ono be kakota iya apfubekoto; bya aka iya ree. ³³ G'ochi phe tukokwaru Jiowabu waa oshilokpa iya l'ishi jeye ịe tuutuutu ịe mimiimii. Obenu ịe Dévidi; me oshilokpa iya; me ọnu-ulo iya; me aba-eze iya be Chipfu a-nu ehu-guu jasụ ịe tuutuutu ịe mimiimii.”

³⁴ Tòbudu iya bụ; Benaya nwa Jiehoyada tugbua je egbua Jiowabu. E je elia ya l'ibe iya l'echiegu. ³⁵ Eze bya ewota Benaya nwa Jiehoyada dochia enya Jiowabu g'ọ buru onye-ishi ndu ojogu; bya eworu Zadoku, bụ onye uke Chileke dochia enya Abyiyata.

³⁶ Tòbudu iya bụ; eze bya ezia ozi; e je ekua Shimeyi. O sụ iya: “Kpua ulo ịe Jierusalemu buru. Ba adukwa teke ị-lufu alufu l'eka ono jee eka ozo. ³⁷ Mboku, ị lufuru daa ngele Kidironu be bukwa g'o doo ngu enya l'ii-nwuhu; ọchi ngu a-tukoru ngu l'ishi.”

³⁸ Shimeyi sụ eze: “Iphe, ị pfuru du ree. Oo ge gube nnajuphu mu, bụ eze pfuru bụ ge mube onye-ozu ngu e-me.” Oo ya bụ; Shimeyi buru ịe Jierusalemu; bukpoo ya noo odu.

³⁹ A bya anọo apha ẹto; ohu Shimeyi dụ ụmadzu labọ gbafu gbapfushia Akishi nwa Maka, bu eze ndu Gatu. A bya epfuaru iya Shimeyi sụ iya: “Ohu ngu phẹ nọkwa lẹ Gatu.”

⁴⁰ Shimeyi gbalihu bya edozia nkapfu-igara iya gbagbua; ọ buru iya eje Gatu l'ibe Akishi je ele ẹnya ohu iya phẹ ono. O je eduta ohu iya phẹ ono lẹ Gatu.

⁴¹ E je edooru Sólomọnu lẹ Shimeyi shi lufu lẹ Jierúsalemu jee Gatu; bya alwaphutawa azu.

⁴² Eze bya ezia nzi; e je ekua Shimeyi. Ọ sụ iya: “?Mu te emenuru ngu-a g'i gude ẹpha Chipfu ria nte; ẹme mu bya anmashiaru ngu okwa iya ike sụ ngu; g'o dokwaa ngu ẹnya lẹ mbọku, i lufuru alufu jee ẹka ozo bẹ ii-nwuhu? ?Tị suduru l'ọ dukwa ngu-a ree; mbu l'ii-mekwaa nno? ⁴³ ? Buhunu gunu meru g'o gude ophu i ti meeduru iphe, i riburu Chipfu angu l'ii-meru iya ono; waa ekemu ono, mu turu nụ ngu ono?”

⁴⁴ Eze bya asukwapho Shimeyi: “L'ime obu ngu bẹ i makotaru ejo-iphe, i meru nna mu, bu Dévidi. Nta-a bẹ Chipfu a-tukobe ngu ejo-iphe ono, i meru l'ishi. ⁴⁵ Ọle eze, bu Sólomọnu bẹ aa-gọru onu oma nụ; ẹme aba-eze Dévidi bẹ a-nguru anguru l'iphe Chipfu jasụ lẹ tuutuutu-mjimiimii.”

⁴⁶ Ọo ya bu; eze bya akaru Benaya nwa Jiehoyada; o je egbugbua Shimeyi.

Ọ buru teke ono bẹ alị-eze ono byaru anguru anguru l'ẹka Sólomọnu.

3

Sólomõnu epfu gę Chipfu nụ iya mmamiphe (2Iphe 1:1-13)

¹ Sólomõnu bya aluta nwada Fero, bu eze ndu Ijiputu; ephe shi nno gbaa ndzu. O duta nwada Fero ono bya edobe le mkpukpu Dévidi; o ndu l'eka ono jasụ o kpụ-ghee ụlo-ibe-eze iya; me ụlo Chipfu; me igbulọ, nọ-pheru Jierúsalemu mgburugburu. ² O buru l'eka aagwaje iphe be ndu Izurelu shi agwaje Chileke; kele e teke akpudu ụlo Chipfu teke ono. ³ Sólomõnu yee Chipfu obu; bya etsokota iphe, Dévidi, bu nna iya toru okpa iya. A gufuepho l'o shi egweje ngweja; bya akpoje unwu-isensu oku l'eka aagwaje iphe.

⁴ Eze, bu Sólomõnu bya ejeshia egwe ngweja le Gibiyonu, bu ishi eka aagwaje iphe; bya eworu ngweja-akpo-oku unu labo l'ukporo iri gwee l'oru-ngweja, nọ l'eka ono. ⁵ O -rwua l'enyashi; Chipfu byapfuta Sólomõnu le nrwo le Gibiyonu l'eka ono bya asu iya: "Pfa iphe, bukpo iphe, o du ngu ge mu nu ngu."

⁶ Sólomõnu su: "I goshiwaru l'i yeru nwozi ngu Dévidi, bu nna mu obu shii; kele o bu onye ire-lanu; bya aburu onye pfuberekoto; bukwarupho onye obu guru iphoro l'iphu ngu. O buru n-yemobu ono be i yekporu iya pho; k'opu i nuru iya nwa, a-ndu l'aba-eze iya ntanu-a."

⁷ "Gube Chipfu, bu Chileke mu; nta-a be i mewaru mube onye-ozu ngu ge mu buru eze nochia enya nna mu, bu Dévidi; le mube nwatanshi, ta amadu ge mu e-shije mee iphe,

gbaru mu l'ememe. ⁸ Mube nwozi ngu be nowaa l'echilabo ndu ono, i hotaru; mbu ndu ono, paru eka apaa; bya aburu aguta aguta ono. ⁹ Oo ya bu; nunu mube nwozi ngu egomunggo mu egude buru eze ndibe ngu obu; waa ge mu majeru iphe, du ree; l'iphe, du eji. Noo kele o to dudu onye suru aburu eze ndibe ngu-a l'ophu.”

¹⁰ Iphe ono, Solomonu rworu ono du Nnajiuphu ree. ¹¹ Oo ya bu; Chileke su Solomonu: “Eshi ophu o bu iphe ono be i suru g'e meeru ngu; ophu i pfuduru ke ndzu ogologo; ophu i suduru g'a nu ngu eku; ophu i pfuduru ke ge ndu ohogu ngu nwushihu; o bu-chiaru egomunggo, ii-gude buru eze l'uzo, pfuru oto be i suru g'a nu ngu; ¹² be mu e-meeru ngu pho iphe ono, i pfuru su g'e meeru ngu ono. Mbu le mu a-nu ngu mmamiphe bya anu ngu egomunggo; k'ophu bu l'o to dudu onye eze ozo byaru aturu ngu nu, dujeru nu; ophu o dudu onye eze ozo byaru aturu ngu nu, byaru a-du nu. ¹³ Mu a-nukwa ngu pho iphe, i ti rwoduru ge mu nu ngu; mbu le mu e-me g'i nweru iphe; bya emee g'a kwabeje ngu ubvu; k'ophu bu l'o to dudu eze ozo, bya a-turu ngu nu le ndzu ngu. ¹⁴ O -buru l'i tsoru uzo mu; bya eme iphe, mu toru okpa iya; waa ekemu mu egube ono nna ngu, bu Devidi meru ono; be mu e-me g'i kaa nka.” ¹⁵ Teke ono; Solomonu tehu le mgbenya ono; bya amaru l'oo nrwọ be ya shi arwo.

Tobudu iya bu; o lwatashia Jierusalemu; o je apfuru l'iphu okpoko ogbandzu Chipfu gwee ngweja-akpo-oku; waa ngweja-ehu-guu; bya

abọoru ndu-ozì iya g'èphe ha ọbo-iphe.

Sólomọnu ekpe ikpe, atsu l'èhu

¹⁶ O nweru unwanyì ukpara labọ, byapfutaru eze bya apfuru iya l'iphu. ¹⁷ Onye lanu sù: “Nnajiuphu mu; mu lẹ nwanyì-a bẹ gba mgba buru l'ulo lanu; mu bya ezeda. Mu l'iya tuko buru l'ulo ono teke mu zedaru. ¹⁸ Lẹ mbọku, kwe iya ẹto gẹ mu zedacharu ono bẹ yẹbedua byaru ezedakwaphọ nkiya. Ophu ọ tọ dudu onye ọzo, nọ l'ulo ghaha anyi n'ẹbo bẹ nọ iya nù.

¹⁹ “O -rwua l'enyashi; o gude njọ azẹe dagbua nwa nkiya. ²⁰ O beephọ l'echi-abali lẹ teke mube nwozi ngu ekuwaa mgbenya; ọ gbalihu pata odzu nwa iya ono bya enyekube mu; bya ekuta nwa kẹ mbedua nyekube onwiya. ²¹ A futa l'utsu iya; mu bya agbalihu gẹ mu chebe nwa mu ẹra; ọ buwaru nù odzu. Nchi bohuepho ree; mu bya atọ nwehu lerwee nwata ono ẹnya; bya ahuma l'ọ tọ bọdu nwa nkemu.”

²² Nwanyì ọphuna swọ-lihu sù: “Waawaa! Nwata ophu nọ ndzù bẹ bu nwa mu; nwata ophu nwuhuru anwuhu buru nwa nkengu.”

Nwanyì k'ivuzọ phọ sù: “Waawaa; nwata ophu nwuhuru anwuhu bu nwa nkengu; nwata ophu nọ ndzù buru nwa nkemu.” Èphe nọdu adzokashi iya nno l'iphu eze.

²³ Tọbodu iya bu; eze bya asù: “Onye ọwa-a sùru: ‘Lẹ nwa, nọ ndzù bu nkiya; onye ophu nwuhuru anwuhu buru nwa k'onye ophuu.’ Onye ophuu sù: ‘Waawaa; l'ọo nwa nkengu nwuhuru; ọ buru nwa nkemu nọ ndzù.’ ”

²⁴ Eze bya asu: “Unu wotaeshikwaru mu nu ogu-echi.” A bya ewotaru eze ogu-echi ono. ²⁵ O su: “Ngwa; sukaha nwata ophu no ndzu ebo; woru ibe lanu nu onye lanu; l'i woru ibe lanu nu onye ophuu.”

²⁶ Tobudu iya bu; imemini nwata ono bya adushia nwanyi ophu nwa iya no ndzu ike. O chishia su eze: “Jiko nnajiuphu mu; kururo nwata ono, dzu ndzu ono kee ya; g'e te egbukwa iya egbugbu!”

Nwanyi ophuna su: “Mu le ngu ta adudu onye ophu e-nweru nwa ono. G'a sukaha iya ebo!”

²⁷ Tobudu iya bu; eze bya ebua ikpe ono; su: “Kuru nwata ono nu nwanyi ivuzo pho. Te egbuhakwa iya egbugbu. Oo nwanyi ono bu ne, nwuru iya nu.”

²⁸ Ndu Izurelu l'ophu numaeopho g'eze gude kpee ikpe ono; epe tsuaha ya ebvu; kele epe maru l'oo Chileke be nuru iya mmamiphe, o gude kpee ikpe, pfuru oto nno.

4

Ndu gude okwa l'aba-eze Solomonu

¹ Noo ya; eze, bu Solomonu buru eze ndu Izurelu l'ophu. ² Waa ndu gude okwa l'aba-eze iya baa:

Azariya nwa Zadoku be bu onye uke Chileke.

³ Elihorefu yee Ahayjia, bu unwu Shisha be bu ndu ederu eze ekwo.

Jiehoshafatu; nwa Ahiludu buru onye ak-wakobeje iphe, meru ememe.

⁴ Benaya; nwa Jiehoyada bụ onye-ishi ndu ojogu.

Zadoku waa Abyiyata buru ndu-uke Chileke.

⁵ Azariya nwa Nétanu bụ onye-ishi ndu ochi-oha.

Zabudu nwa Nétanu buru onye uke Chileke; wakwapho onye agbazjeru eze idzu.

⁶ Ahisha bụ onye-ishi l'ibe-eze.

Adoniramu; nwa Abuda buru onye-ishi ogbo ozi.

*Ndu Sólomonu meru ndu-ishi;
mę ekali ibiya ophu ephe bugbaa ishi*

⁷ Sólomonu bę nweru ndu-ishi iri l'ębo, bụ ndu-ishi Ízurelu l'ophu. O buru pę anoduje ewotaru eze yę ndibe iya nri, ephe erije. Onye lanu ewotajeru iya nri l'onwa lanu l'ime apha.

⁸ Waa epa ndu ono baa:

Nwa Horu bụ ishi l'alı ubvú ubvú Ifuremu.

⁹ Nwa Deka buru ishi ę Makazu; mę Shalubimu; mę Bętu-Shęmeshi; waa Elonu-Bętuhananu.

¹⁰ Nwa Hesedu buru ishi ę Arubotu. Soko; mę alı Hefa l'ophu bukotaru nkiya.

¹¹ Nwa Abinadabu, bụ ishi ndu Nafatu-Doru, bụ iya bę alı nwada Sólomonu, bụ Tafatu.

¹² Bana, bụ nwa Ahiludu buru ishi ę Tanaku; mę Megido; mę Bętu-Shanu l'ophu; mbu ęka ono, no-kube Zaretanu; no ę nsuda Jiezeręlu; mbu e -shi ę Bętu-Shanu je akpaa ę Abęlu-Mehola; je aghaa Jiokumeyamu.

¹³ Nwa Geba bụ ishi ę Ramotu, no l'alı Giladu. Mkpukpu Jiayi, bụ iya bụ ęka nwa Manase shi buru ę Giladu l'ophu bukotaru nkiya; mę

ẹkali mkpukpu Agọbu l'alị Beshanu; mbụ eze mkpukpu ụkporo ẹto ono, e gude igbulọ kpụ-phetagbaa ono; bya egudeje mgboro onyirubvu kpọ-chia ọnu-oguzo iya ono.

¹⁴ Ahinadabu nwa Ido bụru ishi ị Mahanayimu.

¹⁵ Ahimaazu ọpụ alụkwapho nwada Sólomọnu ono, bụ Basumatu nọdu bụru ishi ị Nafutali.

¹⁶ Bana nwa Hushayi bụ ishi ị Asha mę Beyalotu.

¹⁷ Jiehoshafatu nwa Paruwa bụru ishi ị Isaka.

¹⁸ Shimeyi nwa Ela bụ ishi ị Benjiaminu.

¹⁹ Geba nwa Uri bụru ishi ị Giladu, bụ iya bụ alị, ẹka Sihonu shi; onye shi bụru eze ndu Amoru; bukwarupho alị, ẹka Ogu shi; onye shi bụru eze ndu Beshanu. Ọ bụru yẹbedua kpoloko shi bụru ọchi-ọha l'alị ono.

Iphe, eewotajeru Sólomọnu l'ujiku lanu

²⁰ Ndu Jiuda mę ndu Ízurelu bę ha igw-erigwe g'ẹja, nọ l'aguga eze-enyimu. Ẹphe nọdu anọduje eri; bya angụ; ẹhu nọdu anọduje atso pẹ uto. ²¹ Sólomọnu bụru eze ndu alị ono l'ophu; e -shi l'enyimu Yufurétisu jasụ l'alị ndu Filisitayinu; je akpaa l'oke ẹphe ị ndu Ijiputu. Iphe, bụ alị-eze, nọkota l'uswe iya ono g'ẹphe ha nọdu atukota akirikọ anụ Sólomọnu; tẹme ẹphe nọdukota iya l'ẹka jasụ g'ọ nọ-beru.

²² Iphe, eewotajeru Sólomọnu mbokumboku bę bụ ẹkpa ukpokutu ereshi, e tsuru etsutsu ụkporo ẹkpa l'ẹkpa iri; waa ẹkpa ereshi, a kwọru akwọkwo, dụ ẹkpa ụkporo ẹto; ²³ mę

eswi iri, tsuchaaru èbà; mę ụkporo eswi, akpa l'onwiya; mę ụkporo aturu ise; mękwapho ele; mę mgbada; mę anigo; mę oku, phuru l'anya. ²⁴ Sólomonu buru eze alì ono, dukota l'uzo ęnyanwu-ariba ęnyimu Yufurétisu ono l'ophu; mękpoo ndu eze, bukota l'uzo ęnyanwu-ariba ęnyimu ono; mbu e -shi lẹ Tifusa je akpaa lẹ Gaza. Teme nchị dukota iya doo mgburugburu egede.

²⁵ Teke Sólomonu nọ ndzụ bę ndu Jiuda mę ndu Ízurelu tukoru buru lẹ ntusarehu; e -shi lẹ Danu je akpaa lẹ Biye-Sheba. Onyenonu nwegbaarụ opfu-vayinu; mę oshi figu nkiya.

²⁶ Sólomonu bę nweru ụlo, dụ unu ụkporo ise, bu ẹka oodobeje inya, anọduje akpu ugbo-inya iya; bya enweru ụkporo unu nemadzụ iri, bu ndu agbaję inya.

²⁷ Ndu ochi-oha ono bę ewotajeru eze, bu Sólomonu nri; mękwapho kę ndu onu nri. Onyenonu bę ewotaję nkiya l'onwa ophu rwuberu iya nụ. O tọ dudu iphe, ephe ekweje g'uko iya duru iya. ²⁸ Nokwapho g'ephe ewotaję balị; mę ęswa ereshi, inya-ogu; waa inya ozo mmanu ataję bya edobe l'eka gbaru nụ. Onyenonu ewotaję iphe, gbaru iya l'ewota.

Mmamiphe Sólomonu

²⁹ Chileke bę nuru Sólomonu mmamiphe; bya emee g'iphe doje iya ęnya k'ophu paru ẹka apaa; bya eye iya egomunggo, ha g'eja, dụ l'aguga eze-ęnyimu l'ehu. ³⁰ Sólomonu bę mmamiphe iya kangokotaru mmamiphe kę ndu uzo ęnyanwu-awawa l'ophu; bya akangokwapho mmamiphe

ke ndu Ijiputu l'ophu. ³¹ Mmamiphe nkiya kakota ke nemadzu ozo l'ophu shii. Mmamiphe iya kakwapho ke Etanu, bu onye shi l'eri Ezura; bya aka ke Hemanu; me ke Kalukolu; me ke Dada, bu unwu Maholu. Udu Solomonu ono ngakota ohamoha, no-pheru iya mgburugburu.

³² Etu etu, o nmashiru du unu esaa l'ukporo iri*; bya agwa unu ebvu labo l'ukporo iri l'ebvu ise. ³³ Ootuje onu ugbugba oshi; mbu e shikpo l'ugbugba oshi sida, du le Lebanonu je akpaa l'eswa isopu, efushije l'igbulo. Nokwapho g'ootuje onu ugbugba anu; me enu; me ugbugba anu, l'awu l'epho; me ke ema.

³⁴ Ndu eze ohamoha, nokota le mgboko-a be numakotaru ke mmamiphe Solomonu ono; ephe nodu eyeje ndu e-je anuma opfu mmamiphe, oopfu obu.

5

Solomonu akwakobe akpu eze-ulo Chipfu (2Iphe 2:1-16)

¹ Hiram, bu eze ndu Taya be yee Devidi shi eshi onya. O numaepho le Solomonu be a wuwaru manu l'ishi go buru eze, a-nochi enya nna iya, bu Devidi; o zia ndu-ozii iya g'ephe byapfuta Solomonu. ² Solomonu l'onwiya bya ezia Hiram ozi su: ³ "I mawaru le Devidi, bu nna mu ta akpuduru Chipfu, bu Chileke iya ulo; mkpata iya buru ugu ono, ndu ohogu iya shi eshije l'ekameka etso iya ono; jasuru Chipfu mee ndu ohogu iya ono nodukota iya le mkpula

* **4:32** 4:32 Bu iya bu 3,000 le mbekee.

ọkpa. ⁴ Obenu ịe nta-a be Chipfu, bu Chileke mu mewaru; nchi du mu doo l'ekameka; o to nwedu onye opfu duru mu l'iya; ophu o dudu ejo-iphe, dapfutawaru mu nu. ⁵ Oo ya bu; mu nodu ari k'akpuru Chipfu, bu Chileke mu ulo; egube ono o pfuru iya nna mu, bu Dévidi su: 'Oo nwa ono, mu e-dobe g'o nochia enya ngu l'aba-eze ngu be a-kpuru mu ulo.'

⁶ "Nta bukwa g'i zia ndu e-je egbuaru mu oshi sida, du ịe Lébanonu. Ndu ozi mu be ephe ịe ndu-ozu nkengu a-tuko yekota aka l'ozu, du iya nu. Mu a-pfu ngu ugwo ozi ndu nkengu ono; iphe, i sukpoerupho ge mu pfua; kele i manuru-a l'o to dudu onye maberu enya geegbuje oshi l'ime anyi ge ndu Sayidonu."

⁷ Tobudu iya bu; Hiramumu numaepho ozi ono, Solomonu ziru ono; ehutoshia ya utso ike. O su: "G'ajaja buru ke Chipfu ntanu-a; mbu onye ono, nuru Dévidi nwa, maru iphe egube-a g'o buru ishi oha, paru aka ono!"

⁸ Hiramumu bya ezia Solomonu su iya: "Munumawaru ozi, i ziru mu. Mu e-mekotacha iphe, i suru ge mu mee ịe k'oshi sida me oshi payinu ono. ⁹ Ndu ozi mu e-shi ịe Lébanonu vua oshi ono vufutakota l'onu eze-enyimu. Mu esweshi iya esweshi gude iya kpoghata l'eze-enyimu; je edobe l'aka i turu aka g'e dobe iya. Oo l'aka ono be ee-dokashi iya; unu abya evutawa iya ro. Iphe, du mu ree g'i meeru mu iya bu gi nuje ndibe mu nri."

¹⁰ No iya; Hiramumu nukota Solomonu oshi sida me oshi payinu, mkpa iya duru iya g'oha.

¹¹ Solomonu nodu anuje Hiramumu unu aka witi

mgbo ụkporo labo l'ụnu iri g'ọ bụru nri, ndibe iya; bya eye iya ụnu ite-mkpa manụ olivu, a tsuru l'ikwe ụnu ụkporo labo l'iri. O bụru ge Sólomonu anuje iya Hiramụ bụ ono l'aphagapha. ¹² Chipfu nuerupho Sólomonu mmamiphe g'o kweru iya ukwe iya. Sólomonu yee Hiramụ tuko nọdu le nchị-odoo; ephenebo woru ndzụ gbaa.

*Ndu ogbo-ozí Sólomonu
(2Iphe 2:17-18)*

¹³ Eze, bụ Sólomonu bya ahota ndu ogbo-ozí l'alí Ízurelu l'ophu. Ndu ogbo-ozí ono be tukuru dū ụkporo ụnu unwoke eto l'ụnu iri l'ise. ¹⁴ O nọdu ezije phe ụkporo ụnu l'ụnu ise ise g'ephe je Lébanonu; ephe nọdu ejeje je anọo onwa ophu l'eka ono; ephe alwa bya anọo onwa labo l'unuphu. O bụru Adoniramụ be bụ onye-ishi ndu ogbo-ozí ono. ¹⁵ Sólomonu be nwekwarupho ụkporo ụnu ụmadzu ugbo esato l'ụnu iri l'ise, bụ ndu evuje iphe; bya enweru ụkporo ụnu ụmadzu ugbo iri, bụ ndu anọduje awa mkpuma l'úbvú úbvú alí ono. ¹⁶ Teme wafukwapho ụnu ụmadzu esato l'ụmadzu ụkporo ise, bụ ndu-ishi, eleta enya l'ozí ono. ¹⁷ Eze bya atua ekemu sụ g'ephe gbakposhia oke mkpuma, vu aswa kwachashia ya g'e gude tua okpa ulo ono. ¹⁸ Oo ya bụ; ndu emeru Sólomonu ona; waa ndu emeru Hiramụ ona; me ndu Gebalu bya egbushia oshi woru kwakobe; bya agbakposhia mkpuma, ee-gude kpua ulo ono.

6

Sólomõnu akpụ eze-ụlo Chipfu (2Iphe 3:1-14)

¹ Tọbudu iya bụ; Sólomõnu wata akpụ eze-ụlo Chipfu ono l'apha, kwe ndu Ízurelu unu apha l'ụkporo apha ẹno g'ẹphe shichaa l'alị ndu Ijiputu futa; mbụ apha, kwe Sólomõnu apha ẹno, e -shi teke ọ watarụ aburu eze ndu Ízurelu; mbụ l'ọnwa, ọnwa Zivu, bụ iya bụ ọnwa k'ẹbo l'apha.

² Eze-ụlo ono, eze, bụ Sólomõnu kpuru Chipfu ono bẹ ogologo iya dụ ụkporo nkwo-ẹka ẹto; uswekete iya dụ ụkporo nkwo-ẹka; eli iya dụ ụkporo nkwo-ẹka lẹ nkwo-ẹka iri. ³ Nwulo, a kpuru; dupfube l'atatiphu eze-ụlo ono bẹ ogologo iya dụ ụkporo nkwo-ẹka. Ogologo iya bẹ yele uswekete eze-ụlo ono l'onwiya ha ẹnya nhamunha. Uswekete kẹ nwulo ono dụ nkwo-ẹka iri.

⁴ Eze-ụlo ono bẹ windo, o yeru iya dughbaa werere werere. ⁵ Ọ kpụ-phetaru igbulọ eze-ụlo ono; waa ime ẹka-kakọta-adu-nsọ mgburugburu. Ọ kpua ya nno; bya eyekota iya mkpuru; ọ nọ-pee ụlo ono mgburugburu. ⁶ Ụlo k'alị iya bẹ ọsa iya dụ nkwo-ẹka ise; ọsa iya k'echilabọ buru nkwo-ẹka ishii; ọsa iya k'eto buru nkwo-ẹka ẹsaa. A kpushiru òbvúrú doo mgburugburu l'azụ eze-ụlo ono. Ọ buru l'eli òbvúrú ono bẹ a tukobegbaaru oswebe; k'ọphu bụ l'ọ tọ dudu iphe, asupfukwaduru l'ime igbulọ eze-ụlo ono.

⁷ Teke aakpụ eze-ụlo ono bẹ mkpuma, e gude kpua ya bụ l'ẹka aanọduje agbakposhi mkpuma bẹ a nọ kwachakota mkpuma ọbu. Ọphu ọ

tọ dudu teke a nūmajeru ọda ọngu; ọzoo ọda ogbunku; ọphu a nūmajeduru ọda iphe-ígwè, e gudeje eme k'ụlo teke aakpu iya.

⁸ Ọnu ẹka eeshije abahu l'oma ụlo ono k'alị be nọ laaru ụzo ndohali eze-ụlo ono. O nweru ẹka eenyije enyinyi nyiba le mkpopfu ụlo ono k'echilabọ; bya agbewaro le k'echilabọ ono nyihu mkpopfu k'eto.

⁹ Noo ya; Sólomọnu kpua eze-ụlo ono kpu-tsee. O gude oswebe oshi sida; me oshi sida, a washiru awashi gude ku-chia eli iya. ¹⁰ A kpushikwarupho nwulo, du mkpopfu mkpopfu; o du-pfuchaaru l'eze-ụlo ono mgburugburu. Iphe, ephe dugbaa l'eli bu nkwo-eka ise ise. O buru oshi sida be e gude gbapfube iya l'eze-ụlo ono.

¹¹ Chipfu bya epfuru yeru Sólomọnu su: ¹² "A -bya le k'eze-ulo-a, ikpu-a; o -buru l'itsoje iphe, mu toru okpa iya g'e tsoje; bya edobe nsọ mu; bya edobekota ekemu mu g'o ha; bya emeje iya ememe; be mu e-shi l'eka ngu mee g'opfu ono, mu pfuru nna ngu, bu Dévidi ono vukota. ¹³ Mbụ le mu e-buru l'echilabọ ndu Ízurelu; ọphu mu ta abyadu aha ndibe mu ono, bu ndu Ízurelu."

*G'e mengashiru ime eze-ulo ono; o du
(2Iphe 3:8-14)*

¹⁴ Ọo ya bu; Sólomọnu bya akpua eze-ụlo ono kpu-tsee. ¹⁵ O gude oshi sida, a washiru awashi kwechishia igbulọ ime eze-ụlo ono; shita l'okpa-alị jeye l'eli iya ẹka a ku-chiru aku-chi. Oma-ulo iya buru oshi payinu be o gude kwechishia ya.

¹⁶ O gude oshi sida, a washiru awashi ku-butu

ẹka dụ ụkporo nkwo-ẹka l'ime ime eze-ulo ono gude meta mkpuru, bu iya bu ẹka-kakota-adu-nsọ. E shi l'oma iya kua ya oshi sida ono jeye l'eli iya. ¹⁷ Nwulo ophu dụ l'iphu ẹka-kakota-adu-nsọ ono be ogologo iya dụ ụkporo nkwo-ẹka labo. ¹⁸ Ime eze-ulo ono be bu oshi sida be e gude kwechishikota iya l'ophu; k'ophu bu l'o to dudu mkpuma, e gude kpua ulo ono duru ophu a humaru l'enya. A pyishigbaa iphe, dụ g'otumu; me okoko, jawaru ajaja l'oshi sida ono.

¹⁹ O kpuru ẹka-kakota-adu-nsọ dobe l'ime ime eze-ulo ono g'o buru ẹka aasubeje okpoko oghandzu Chipfu. ²⁰ Ẹka-kakota-adu-nsọ l'ime ime ulo ono be dụ ụkporo nkwo-ẹka l'ogologo iya. Uswekete iya dụ ụkporo nkwo-ẹka; eli iya dụ ụkporo nkwo-ẹka. O wukota iya mkpola-ododo, guru egugu. O gudekwapho oshi sida kuta oru-ngweja.

²¹ Solomonu gude okpobe mkpola-ododo kwechishikota ime eze-ulo ono l'ophu; bya eswe-bushia gwogirigwo, e gude mkpola-ododo mee l'onu ime mkpuru ẹka-kakota-adu-nsọ ono; bya awua ya mkpola-ododo gude kwechia ya. ²² Eze-ulo ono l'ophu be o wukotaru mkpola-ododo l'ime iya. Nokwapho g'o wukotaru mkpola-ododo l'oru-ngweja ono, dụ l'ẹka-kakota-adu-nsọ ono.

²³ O gude oshi olivu meta chierobu labo, eli iya dugbaa nkwo-ẹka iri iri woru pfube l'ẹka ono, kakota-adu-nsọ ono. ²⁴ Nku chierobu ono nanu be dụ nkwo-ẹka ise; nanu ophu dụ nkwo-ẹka ise. E-shi l'ishishi nku ophuu jasụ l'ophuu be dụ nkwo-ẹka iri. ²⁵ Chierobu k'ebo be dukwapho

nkwo-eka iri l'eli. Chierobu ono ephenebo be hakota enya nhamunha; gbakota ugbugba lanu. ²⁶ Chierobu ono nanu be du nkwo-eka iri l'eli; o buru nno bu g'ophuu du. ²⁷ O pfubekota chierobu ono l'ime eka ono, kakota nsọ l'eze-ulo ono. Nku phe tuko jashichaa ajashi. Nku ke chierobu lanu be no je asu-pfuru l'igbulọ ibe lanu; nku k'ophuu nodu je asu-pfuru l'igbulọ ibe iya ophuu. Nku phe ono bya asu-pfuchaaru le ke nwibe phe l'echilabo ọlo ono. ²⁸ O buru mkpola-ododo be o wuru l'eli chierobu ono.

²⁹ O pyishia chierobimu; pyishia mpfu; me okoko l'eli igbulọ ime ọlo, du nsọ ono; mekota azu iya mgburugburu. ³⁰ Oma eze-ulo ono be o wukotaru mkpola-ododo l'ime iya me azu iya. ³¹ L'onu-abata eka-kakota-adu-nsọ be o yeru mgbo, du nkwegba labo, e gude oshi olivu pyia. Okpa mgbo ono k'imeli yee ke mgbureku be tukoru nweru mgbureku ise. ³² O pyishia chierobimu; me mpfu; waa okoko, jawaru ajaja l'eli mgbo labo ono, e gude oshi olivu pyia ono; bya ekwekọta phe mkpola-ododo l'eli. O woru mkpola-ododo wua l'eli chierobu waa mpfu ono. ³³ Nokwapho g'o meru okpa mgbo, nweru mgbureku eno, e gude oshi olivu mee; woru ye l'onu eze-ulo ono gededede. ³⁴ O bya egude oshi payinu pyia mgbo labo. Mgbo ono be aagujeru tukobe l'ibe iya. ³⁵ O pyishikwaapho chierobu; me mpfu; waa okoko, jawaru ajaja l'eli mgbo ono; bya egude mkpola-ododo kwee l'eli iphe ono, o pyishiru le mgbo ono; mbu chibechaa ya echibe.

³⁶ Ọ kpụ-butaru ọma-unuphu ye l'ime eze-ulo ono. Igbulo, e gude kpụ-butu iya bẹ aatụ-kobeje oshi sida lanu l'eli mkpuma, a kwacharu akwacha, e doru mkpopfu ẹto.

³⁷ Sólomọnu turu ọkpa eze-ulo Chipfu ono l'apha, kwe iya apha ẹno, ọ wataru aburu eze; mbu l'ọnwa Zivu. ³⁸ Ọ buru l'apha, kwe iya apha iri le nanu, o shi butaru eze; l'ọnwa Bulu, bu iya bu ọnwa k'ẹsato bẹ a kpụ-tsekotaru ulo ono l'ophu; kpukota iya egube, a riru k'akpukpu iya. Ọ buru apha ẹsaa bẹ Sólomọnu gude kpua ulo ono.

7

Sólomọnu akpu ulo ibe-eze iya

¹ Sólomọnu gude apha iri l'ẹto kpua ulo ibe-eze iya kpụ-tse. ² Ụlo ibe-eze ono bẹ o gude oshi sida, shi l'ọswa úbvú úbvú Lébanọnu kpua. Ogologo ulo ono du ukporo nkwo-eka ise; uswekete iya du ukporo nkwo-eka labo le nkwo-eka iri; eli iya du ukporo nkwo-eka le nkwo-eka iri. Ụlo ibe-eze ono bẹ a kporu itso akpaa sida giriri uzi ẹno; bya eworu oswebe oshi sida swee l'eli itso ono. ³ Ọ buru oshi sida bẹ e gude kpuchia ya l'eli oswebe ono, e swebegbaaru l'eli itso ono. Itso ono bẹ du ukporo labo l'ise. Iphe, ọ du l'ogiri l'ogiri buru iri l'ise ise. ⁴ Windo, e yeru iya bẹ a kporu giriri uzi ẹto; ọ ndu chegbabegbaa windo ibe iya iphu. ⁵ Mgbo, e yekotaru l'ulo ono; me windo, e yeru iya bẹ e meru ọkpa iya o nweru mgbureku ẹno ẹno. Windo ono bẹ a kporu giriri uzi ẹto; ephe ghagbabegbaa windo ibe phe iphu.

⁶ Ọ bya emeta ọma-ulo ọphu bu Ụlo-Itso. Ogologo iya du ụkporo nkwo-ẹka labo le nkwo-ẹka iri; uswekete iya du ụkporo nkwo-ẹka le nkwo-ẹka iri. O nweru nwulo ọphu a kpuru dupfube l'onu ẹka eeshije abahu iya; bya ekpua ya iphe l'eli; o buru itso ono gudeshi iya.

⁷ Ọ bya akputa Ọma-ulo Aba-Eze, bu iya bu Ọma Ụlo-Ikpe; mbu ẹka ọo-noduje ekpe ikpe. Ọ buru oshi sida be e kweru iya; e -shi l'oma iya jasụ l'eli iya.

⁸ Ọphu bukpoo ulo-ebubu Sólomonu be no le nkulahu ọma-unuphu ono, du l'uzo ulo-ikpe ono. Ụlo ono be e meru; o gbaa ugbugba lanu. Ọ bukwaruhu egube ulo lanu ono be o kpuru nyee ya; mbu nwada Fero, bu eze ndu Ijiputu pho, o lutaru pho.

⁹ Ụlo ono g'o hakota shita l'eka a turu okpa iya jasụ l'eli iya; mekwapho gbẹ l'etezi jasụ l'eze ọma-unuphu ono be bu mkpuma, vu oke aswa be e gude kpukota iya. Mkpuma ono be a gbakposhiru g'o ha; o nweru mgbureku; bya egude soya kwachashia ya iphu l'azu iya.

¹⁰ Mkpuma, e gude tva okpa ulo ono be vugbaa oke aswa bya ahagbaa shingushingu. O nweru ndu ọphu du nkwo-ẹka esato; bya enweru ndu ọphu du nkwo-ẹka iri. ¹¹ E gude mkpuma, a washiru awashi, vugbaa oke aswa; waa oswebe oshi sida doo l'eli iya.

¹² A kpu-pheru igbulo mgburugburu gude meta eze ọma-unuphu. Igbulo ono abujeru; a -kpu mpopfu mkpuma eto; a tu-kobe iya oswebe oshi sida lanu l'eli egube ono, e meru

iya l'igbulọ, e gude kpụ-pheta ọma-unuphu eze-ulo Chipfu phọ; waa nwulo ono, eeshije abahu l'eze-ulo Chipfu ono.

Iphe, e meru dobe l'eze-ulo Chipfu
(2Iphe 3:15-17; 4:1-10)

¹³ Eze, bu Sólomonu bya ezia g'e je ekuaru iya Hiramụ lẹ mkpụkpu Taya. ¹⁴ Hiramụ ono bẹ bu nwatibe nwanyi, ji iya anọedu, shi l'ipfu Nafutali. Nna iya bẹ bu onye Taya; bya aburu onye maru g'e gudeje onyirubvu eme ọna. Hiramụ bẹ bu onye nweru mmamiphe; iphe nọdu edoje iya ọnya; ọ makotaru g'e gudeje onyirubvu eme ọna. Ọ bya ibe Sólomonu bya emekota iphemiphe, a sụru g'o mee.

Itso, e meru l'onyirubvu
(2Iphe 3:15-17)

¹⁵ Ọ bya egude onyirubvu kpua itso labọ, duchaa nkwo-eka iri l'eshato l'eli; waa nkwo-eka iri l'ẹbo lẹ mgburugburu iya. ¹⁶ O gudekwapho onyirubvu, a dazeru adaze kputa nchi-itso labọ, aa-tu-kobe l'eli itso ono. Nchi-itso ono l'ehu l'ehu bẹ bu iphe, ọ duchaa l'eli bẹ bu nkwo-eka ise ise. ¹⁷ Ọ bya akpata iphe, du g'ugbu; waa iphe, du ge gwogirigwo yechaa lẹ nchi-itso ono, du l'eli itso ono. Iphe, ọ duchaa bu esaa esaa lẹ nchi-itso lanu. ¹⁸ Teme ọ bya emeshia iphe, du g'akpuru itorokuma doo giriri uzi labọ l'eli nchi-itso ono gude dophechaa iphe ono, a kparu akpakpa pho mgburugburu; gude memashia ya ememashi. ¹⁹ Nchi-itso ono, a tu-koberu l'eli itso ono, a kpoberu l'onu nwulo ono, eeshije abahu l'eze-ulo Chipfu ono bẹ ọ kpuru; ọ du g'ojimbvu.

O buru nkwo-eka eno be o duchaa l'eli. ²⁰ O buru l'eli nchi-itso ono g'ephe ha; mbu l'eka e meru; o gwoo kokoroko ono, no-kube iphe, a kparu akpakpa ono be e doru iphe ono, du g'akparu itorokuma ono giriri uzi labo. Ishi itso ono l'ehu l'ehu be e dokotaru ukporo akparu itorokuma iri iri gbaa mgburugburu. ²¹ O bya akpobe itso ono ephenebo l'iphu nwulo ono, eeshije abahu l'eze-ulo Chipfu ono. Itso ophu o kpoberu l'uzo ndohali be o guberu Jiakinu. Ophu o kpoberu l'uzo isheli be o guberu Bowazu. ²² Nchi-itso ono g'o hakota be e mekotaru o du g'ojimbvu. Oo ya bu; ozi k'itso bvu.

*Iphe, e meru l'onvirubvu dobe g'e yeje mini
(2Iphe 4:2-5)*

²³ Tobudu iya bu; Hiram bya adazee onvirubvu gude kpata iphe, du mgburugburu, ee-yeje mini g'o doru chi ririri. Igburonu iya mgburugburu be du nkwo-eka iri. G'o habe l'eli bu nkwo-eka ise. Mgburugburu iya du ukporo nkwo-eka le nkwo-eka iri. ²⁴ Le mkpula igburonu iya be a kpanyaberu iphe, du g'otumu uzi iri iri l'anya nkwo-eka nanu nanu; woru iya kpo giriri uzi labo. E mee ya; yeje mini ono, echi ririri ono rwagbabe. ²⁵ Iphe ono, ee-yeje mini ono be a doberu l'eli oke-eswi iri l'ebo, a kparu l'onvirubvu. Oke-eswi ono eto be a gharu iphu l'uzo isheli; ghaa eto iphu l'uzo enyanwu-ariba; ghaa eto iphu l'uzo ndohali; ghaa eto iphu l'uzo enyanwu-awawa; ghakota phe ike ye l'uzo ime iya. ²⁶ Iphe ono, ee-yeje mini ono be igbidigbi iya ha g'mpfungfumeke. Igburonu iya

bẹ o meru; ọ dọ g'igburonu okoro; mbu ọ dọepho g'okoko ojimbvu. Mini, alajẹ iya nọ bẹ e-rwu iphe, dọ g'unu galonu ọkporo labọ l'iri.

²⁷ O gudekwapho onyirubvu meta ọgba-kperekpere iri. Ọgba-kperekpere ono l'ehu l'ehu dūchaa nkwo-ẹka ẹno ẹno l'ogologo; waa nkwo-ẹka ẹno l'uswekete iya; eli iya dọ nkwo-ẹka ẹto. ²⁸ Waa g'e gude mee ọgba-kperekpere ono bọ ọwa: O nweru iphe, e gude degbabe iya, e swebuhacharu iya l'echilabọ. ²⁹ L'eli iphe ono, o swebuhacharu l'echilabọ iya ono bẹ ọ kpuru oduma; waa oke-eswi; mẹ chierobu dobegbaa. Ọ bya egude ọngu tsua onyirubvu jeye ọ dọ g'iphe, a kparu akpakpa; woru iya hebe l'eli oduma ono; mẹ oke-eswi ono; hebekwa iya pho lẹ mkpula iya. ³⁰ Ọgba-kperekpere ono nwechaaru ọkpa ẹno l'ehu l'ehu, e meru l'ope; bya enweru iphe, emeje g'ọkpa iya ono wephe ewephe, bukwapo onyirubvu bẹ e gude mee ya. O gude onyirubvu meta iphe, aasubeje eze gbamugbamu lẹ mgbureku iya ẹno; bya akpaa iphe akpakpa; gude memashia ya ememashi.

³¹ Eli ọgba-kperekpere ono bẹ a kpofuru ọzo; bya eyephee ya iphe mgburugburu l'uzo ono. Ẹka ono, a kpofuru iya ọzo ono bẹ omilomi iya dọ nkwo-ẹka lanu. Ọzo ono bẹ gbaru mgburugburu dọ g'iphe, a dọberu iya adọbe lẹ mkpula. Ọnu iya yẹ iphe ono, e yeru iya lẹ mkpula ono tuko dọ nkwo-ẹka lẹ mkpirikpu iya. A pyishia iphe, dọ iche iche gude gbakota ẹka ono, a kpofuru iya ọzo ono mgburugburu. A kuru ọgba-kperekpere ono; o nweru mgbureku ẹno; a ta kuduru iya mgburugburu. ³² E meru ọkpa

iya ephen'eno ye le mkpula iphe ono, e gude kua ogba-kperekpere ono. Iphe ono, emeje okpa iya ewephe ono be e meru; o lipfuchaaru elipfuru l'ogba-kperekpere ono. Okpa iya nanu be du nkwo-eka le mkpirikpu iya l'eli. ³³ Okpa iya ono be e meru; o du g'okpa ugbo-inya. O buru onyirubvu be a dazeru adaze gude meta iphe ono, emeje g'okpa iya wephe ewephe ono; me igburonu okpa iya; me nggara supoku iya; waa iphe, aagajeru nggara supoku ye.

³⁴ Ogba-kperekpere ono nwekotaru iphe, adobeje iphe uzo eno eno. Iphe ono be nochaa nanu nanu le mgbureku iya. Iphe ono be e meru; yee ogba-kperekpere ono toko lipfuru.

³⁵ L'eli ogba-kperekpere ono be e yeru iphe, du mgburugburu, du uzi eto l'ime nkeru-ebo nkwo-eka lanu l'eli. Iphe ono, aadobeje iphe ono; waa iphe, e gude kua ogba-kperekpere ono be e meru; o toko lipfuru l'eli iya ono. ³⁶ O bya apyishia chierobu; me oduma; me mpfu l'eli iphe ono, aadobeje iphe ono; pyishikwaa ya pho l'eli iphe ono, e gude kua ogba-kperekpere ono; mbu l'eka ta adudu iphe no-chiru iya nu; bya akpaa iphe-akpakpa l'eli iya gude mee ya ona.

³⁷ Noo g'o gude mee ogba-kperekpere iri bu ono. O meru iya; o buru iphe lanu; ephe hakotaru enya nhamunha; gbakota ugbugba lanu.

³⁸ O bya egude onyirubvu mee eze gbamugbamu iri. Ophu nonu be anataje ukporo galonu mini ugbo iri le nanu le galonu iri. Gbamugbamu ono l'ehu l'ehu be duchaa nkwo-eka eno eno l'osa. Gbamugbamu ono be aa-dobechaa nanu nanu l'ogba-kperekpere ono

ephe n'iri. ³⁹ O bya apfube ogba-kperekpere ono ise l'uzo ndohali eze-ulo Chipfu; bya apfube ise l'uzo isheli eze-ulo ono. Eka o doberu eze iphe pho, ee-yeje mini pho bu l'ekutara l'eze-ulo ono; laaru uzo enyanwu-awawa l'ibiya k'uzo ndohali.

⁴⁰ Iphe ozo, Hiramụ mefuaru bu ite; me iphe, eegudeje ekpo ntụ; waa gbamugbamu.

*Mkpakọ iphe, Hiramụ kpushiru dobe l'eze-ulo
Chipfu
(2Iphe 4:11-22)*

Tobudu iya bu; Hiramụ tuko ozi ono, o jeru eze, bu Solomonu l'eze-ulo Chipfu ono jeebekota.

Owaa bu iphe, o kpushiru l'eze-ulo Chipfu ono: ⁴¹ Itso labo; waa nchi-itso labo, gwocharu ke kokoroko, o tu-kobecharu l'eli itso labo ono; me iphe-akpakpa labo, o kparu gude memashia nchi-itso labo ono, gbaru yororo ono; ⁴² me akpuru itorokuma, dukota unu lanu, o dopheru iphe, a kparu akpakpa labo ono. O doru iya giriri uzi labo le nchi-itso ono, gbaru yororo ono; mbu l'eli itso ono; ⁴³ me ogba-kperekpere iri; waa eze gbamugbamu iri, a dobechaaru iya l'eli; ⁴⁴ me iphe, eeyeje mini, echi ririri; me oke-eswi iri l'ebo, a doberu iphe ono l'eli; ⁴⁵ me ite; me iphe, eegudeje ekpo ntụ; waa gbamugbamu.

Iphemiphe, Hiramụ meshikotaru eze, bu Solomonu le k'eze-ulo Chipfu ono be bu onyirubvu, apugbaa ke ngerengere be o gude mekota iya.

⁴⁶ Eze bẹ ziru g'a dazee onyirubvu ono gude kpushia iphe ono lẹ phorokoto alị Jiódanu; mbụ alị ụrwa, dụ lẹ mgbaka Sukotu waa Zaretanu.

⁴⁷ Sólomonu ta tuduru ẹrwa iphe ono atutu; kele ọ panukaru igwerigwe. Ẹrwa onyirubvu, larụ iya nụ bẹ a ta makahadụ g'ọ habe.

⁴⁸ Sólomonu meshikotaru ivu, dụ l'eze-ulo Chipfu ono, bụ iya bụ: Oru-ngweja, e gude mkpọla-ododo mee; mę teburu, e gude mkpọla-ododo mee, eedobeje buredi, dụ nsọ l'iphu Chipfu; ⁴⁹ mę iphe, aapfubeje orọku, e meru l'okpobe mkpọla-ododo. Ise bẹ o doberu l'ekutara; dobe ise ophuu l'ekicha l'iphu mkpuru ẹka-kakota-adu-nsọ ono; mę iphe, dụ g'okoko; mę orọku; mę iphe, eegudeje akpapyata iphe. Iphemiphe ono bẹ e mekotaru lẹ mkpọla-ododo; ⁵⁰ mę gbamugbamu; mę iphe, apaję oghu orọku; mę ago; mę iphe, aaguje oku. E gudekota okpobe mkpọla-ododo mekota iya; mę ẹnya okpa-mgbo ime mkpuru, bụ iya bụ mkpuru ẹka-kakota-adu-nsọ; yẹ ẹnya okpa-mgbo eze-ulo ono l'onwiya, e gude mkpọla-ododo mee.

⁵¹ Noo ya; ozi, eze, bụ Sólomonu ejekota l'eze-ulo Chipfu ono bya abvukota. Ọ bya ewobatakota iphemiphe, Dévidi, bụ nna iya shi dobe nsọ bya eworu dobe l'eka eedobeje ẹku l'eze-ulo Chipfu ono; mbụ mkpọla-ochaa; mę mkpọla-ododo; mę ivu, dụ iche iche.

8

*Aapabata okpoko Chipfu l'eze-ulo Chipfu
(2Iphe 5:2—6:2)*

¹ Tòbodu iya bụ; Sólomọnu bya ekukọo ndu bụ ọgerenya ndu Ízurelu; mbụ ndu-ishi l'ipfu l'ipfu; mę ndu-ishi l'ęnya-unuphu ndu Ízurelu; g'ęphe byapfuta iya lę Jierúsalemu; k'ọphu ęphe a-pafuta okpoko ọgbandzu Chipfu l'úbvú Zayọnu, bụ iya bụ mkpukpu Dévidi. ² O -rwuępho teke ęphe aboje iphe l'ọnwa Etanimu, bụ iya bụ ọnwa k'ęsaa; unwoke Ízurelu l'ọphu tuko g'ęphe ha dzukọo l'iphu Sólomọnu.

³ Ndu bụ ọgerenya ndu Ízurelu l'ọphu dzukọo; ndu-uke Chileke pata okpoko ono. ⁴ Ęphe pata okpoko Chipfu; bya aphọta ọlo-ękwa-ndzukọ; gwetakọta iphe, bụ ivu, dụ nsọ, dụ iya nụ. Ọ bụru ndu-uke Chileke waa ndu Lívayi bę vutaru iya nụ. ⁵ Eze, bụ Sólomọnu mę ikpoto ndu Ízurelu, ęphe l'iya dzukọberu l'ęka ono tuko nọdu l'iphu okpoko ono; egbushi aturu mę eswi. Ęphe gbushiru ikpoto anụ, a ta tụtọtadu ọnu iya; tẹme ọphu a ta gụtadu iya l'ọgu.

⁶ Noo ya; ndu-uke Chileke ono pata okpoko ọgbandzu Chipfu ono je edobe l'ęka dụ nsọ, e metaru doberu iya l'ime mkpuru eze-ọlo ono, bụ iya bụ ęka-kakọta-adu-nsọ; woru iya dobe lę mkpula ñkù chierobu. ⁷ Chierobu ono bę sashigbaaru ñkù l'eli ęka ono, okpoko ono nọ ono; shi nno gbobuta okpoko ono; waa oshi, eegudeje apa iya. ⁸ Oshi ono bę dụ ogologo k'ọphu bụ l'aagbeje l'ęka-dụ-nsọ ono, dụ l'iphu ęka-kakọta-adu-nsọ ono ele ishishi iya g'o tsefutaru. Ọle a ta gbejekwanu l'ęka ọzo hụma iya. Ęphe dukwa-a l'ęka ono byasụ lę ntanụ. ⁹ Ọ tọ dudu iphe, dụ l'okpoko ono; gbahaa mkpuma

labo, du bachibachi, Mosisu yeru iya l'ubvu Horebu l'eka ono, Chipfu yee ndu Izurelu no gbaa ndzu g'ephe futaru l'ali Ijiputu ono-a.

*Odu-biribiri Chipfu
(2Iphe 5:11-14)*

¹⁰ Ndu uke Chileke ono shiepho l'eka-du-nso lufuta; urwukpu bya eji eze-ulo Chipfu ono ejiji. ¹¹ Urwukpu ono mee k'ophu ndu-uke Chileke ono ta aduedu ike jee ozi, ephe eje; noo kele odu-biribiri Chipfu be jiru eze ulo Chipfu ono.

*Opfu, Solomonu pfuru
(2Iphe 6:3-11)*

¹² Tobudu iya bu; Solomonu su: "Chipfu suru l'oo l'urwukpu, gbahuru ke tsukiribaa be ya e-buru. ¹³ Nta-a be mu kpwaru ngu eze-ulo, paru eka apaa, bu eka ii-buru jasu le tuutuutu le mijimiimii."

¹⁴ Ndu Izurelu ono, dzukoberu nu ono pfuru l'eka ono; Solomonu bya aghachiru phe iphu; goru onu-oma nu phe; ¹⁵ su phe: "G'ajaja buru ke Chipfu, bu Chileke ke Izurelu; mbu onye ono, gude onu iya kwee Devidi, bu nna mu ukwe; bya egudewaa eka iya meebekota iya g'o pfuru. Kele o pfuru su: ¹⁶ 'Eshi mboku, mu dufutaru ndibe mu, bu ndu Izurelu l'ali Ijiputu be o to dudu mkpukpu, mu hofutaru l'ipfu Izurelu l'ophu g'o buru eka aa-kpuru mu ulo; g'epha mu reje ire l'eka ono. Ole mu hotaru Devidi g'o buru onyeshi ndibe mu, bu ndu Izurelu.'

17 “Nna mu, bụ Dévidi bẹ o shikpọọ dụ g'a sụ l'ọ kpuru Chipfu, bụ Chileke kẹ ndu Ízurelu eze-ulo. 18 Obenu lẹ Chipfu sụru nna mu, bụ Dévidi: ‘Eshi ophu i vu iya l'obu g'i kpọaru mu eze-ulo bẹ ọ dukwa-a ree l'ọ dụ ngu l'obu. 19 Oke-a; ọ tọ bụdu gubedua bẹ a-kpụ ụlo obu. Onye a-kpụ iya nụ bụ nwa ngu, i nwuru anwunwu. Oo yebedua bẹ a-kpuru mu eze-ulo obu.’

20 “Nta bẹ Chipfu meebewaru ukwe ono, o kweru; kele mu futawaru bya anọ-chia enya nna mu, bụ Dévidi; mu nọduwaa l'aba-eze ndu Ízurelu egube ono, Chipfu kweru ukwe iya; teme mu bya akpụwa eze-ulo Chipfu, bụ Chileke kẹ Ízurelu ono. 21 O bụru l'eka ono bẹ mu metawaru eka okpokọ Chipfu nọ; mbụ okpokọ ono, e yeru ekwo ogbandzu ono, Chipfu yee nna anyi phe gbaru lẹ teke ono, o dufutaru phe l'ali Ijiputu ono.”

*Sólomọnu epfu anụ Chileke
(2Iphe 6:12-42)*

22 Tọbudu iya bụ; Sólomọnu pfulu l'iphu orungweja Chipfu; l'iphu edzudzu-oha ndu Ízurelu ono; chilia eka iya labọ imeli; 23 pfuahaa sụ: “Gube Chipfu, bụ Chileke kẹ Ízurelu; ọ tọ dudu Chileke ozo, dubaa ge gubedua l'imigwe waa l'eliphe; mbụ gube onye edobeje ogbandzu, unu lẹ ndibe ngu gbaru; bya egoshije l'i yeru ndu-ozu ngu obu; mbụ ndu gude obu phe g'ọ ha etso ụzo ngu. 24 Gube onye ono, mekotaru ukwe-iphe, i kweru onye-ozu ngu ono, bụ nna mu Dévidi. I gude onu ngu kwee ya ukwe-iphe; bya egude eka

ngu mee iphe, i kweru iya ukwe iya; g'i meru iya ntanu-a.

²⁵ “Gube Chipfu, bu Chileke ke Izurelu; nta-a bu g'i mefunaa ukwe-iphe ono, i kweru onye-ozu ngu ono, bu nna mu Dévidi; mbu ono, i kweru iya su: ‘O to dudu iphe, bya l'e-me g'unwu ngu no-buhu l'aba-eze ndu Izurelu; m'o buru-a l'unwu ngu obu be a-kwaberu onwophe enya; etso uzo mu; egube ono, gubedua tsoru iya ono.’ ²⁶ Jiko Chileke ke Izurelu; g'opfu ono, i pfuru yeru onye-ozu ngu, bu nna mu Dévidi ono vukotakwa.

²⁷ “Obenu; ?Chileke e-buru l'eliphe k'eviya to? Su-a; igwe; mbu igwe ophu kakota l'eli ta asudu ngu anodu; ?bu-chia eze-ulo owa-a, mu kpuru-a l'asuru ngu? ²⁸ Ole-a; numanu epfufu, onye-ozu ngu epfu anu ngu; me arworwo, oorwo ngu. Gube Chipfu, bu Chileke mu; ngabenu nchi le mkpu, onye-ozu ngu echiku ngu; waa epfufu, o no l'iphu ngu epfu anu ngu ntanu-a. ²⁹ Mbu; g'enya ngu dujenu l'eze-ulo-a eswe l'enyashi. Mbu eka-a i suru l'ii-buru-a; k'opfu bu teke mube onye-ozu ngu gharu iphu l'eze-ulo-a pfuru nu ngu; li ngaberu mu nchi. ³⁰ Ngabenu nchi l'arworwo, onye-ozu ngu; me ndibe ngu, bu ndu Izurelu arwo ngu; le teke ephe gharu iphu l'eka-a epfu anu ngu. Shikwa l'imigwe, bu eka i bu ebubu numa iya. Teke i numaru iya; gukwaaru phe nvu l'iphe-aji phe.

³¹ “O -buru l'o nweru onye mesweru ibe iya; a nodu ele enya g'onye obu ria nte; onye ono -bya l'oru-ngweja ngu, no l'eze-ulo-a; bya eria

nte ọbu; ³² shikwa l'imigwe numa iya; l'iimee iphe, gbaru ngu nū. Kpee ndu-ozu ngu ono ikpe l'onwongu. Onye ọphu ikpe nmaru; nmaa ya ikpe; tu-kobe iya iphe, o metaru l'ishi. Onye ọphu iswi du mma; haaru iya enge; meeru iya iphe, gbaru iya nu le k'apfubekoto iya.

³³ “O -buru l'ohogu lwu-kperu ndibe ngu, bu ndu Izurelu; kele ephe mesweru ngu; ephe -bya aghaa umere lwapfuta ngu; bya ekuahaa epa ngu; ndu l'eze-ulo-a pfuru nu ngu; rwo ngu; ³⁴ shikwa l'imigwe numa iya; li guaru ndibe ngu ono, bu ndu Izurelu nvu l'iphe-iji phe ono. Li bya eduphuta phe azu l'ali ono, i nuru nna phe ono.

³⁵ “Teke o bu l'igwe buru mini; mini dzebuhu; kele o l'ephe meru iphe-iji; ephe byakwanu aghaa iphu l'uzo aka-a pfuru nu ngu; kuahaa epa ngu; bya agbakuta iphe-iji phe ono azu; kele i mewaru ephe jee iphe-ehuka; ³⁶ shikwa l'imigwe numa iya; guaru ndu-ozu ngu ono, bu ndu Izurelu nvu l'iphe-iji ono. Li zia phe uzọ, pfuru oto, ephe a-ndu etso. Li mee ge mini dzee l'ali ono, i nuru ndibe ngu g'o buru okiphe phe ono.

³⁷ “O -buru l'oo egu-ememe byaru l'ali-a; ozoo ejo iphe-ememe; m'obu iphe, emebyishije nri, a koru l'opfu; ozoo ọphu emeje g'o tsua evu; ozoo igube; m'obu ntaka, atakashije iphe; ozoo l'oo ohogu phe byaru bya ekepheta phe le mkpukpu, du l'ali phe; mbu; o betakporu o buru ejo iphe-ememe gunu; ozoo iphe-ememe, du idu-agma be byaru nu; ³⁸ o -nwekporu onye machiru aka iya

l'uzo ulo-a pfuru nu ngu; ozoo l'oo ndibe ngu, bu ndu Izurelu l'ophu be pfuru nu ngu; bya arwo ngu; kele oo onyenonu maru g'iphe-ehuka ono atsu-beru iya l'ehu l'obu iya; ³⁹ shikwa l'imigwe, bu eka ono, i bu ebubu ono numa iya. Gukwaaru phe nvu; mee iphe, gbaru ngu nu; l'i meeru onyenonu g'iphe, oome gbaru; eshi ophu i maru obu onyemonye. Noo kele oo gubedua kpoloko be maru obu unwu-eliphe l'ophu; ⁴⁰ k'ophu epe a-nodu atsu ngu ebvu mbokumboku; jeye g'ephe a-no-bekporu l'ali-a, i nuru nna anyi phe-a.

⁴¹ "A bya l'onye bu onye ohozo; mbu onye ta abudu onye Izurelu, bu ndibe ngu; mbu onye ono, gude k'epha ngu shi l'eka du enya bya; ⁴² kele ndiphe a-numa k'epha ngu ono, paru eka apaa ono; me k'okpehu ngu; waa k'iphe, du biribiri, iinoduje emegbabe. Teke onye obu byaru bya aghaa iphu l'eze-ulo-a; pfuru nu ngu; ⁴³ shikwa l'imigwe, bu eka i bu ebubu; numa iya; meeru onye ohozo ono iphemiphe, o gude araku ngu; k'ophu ndu mgboko l'ophu a-madzuru epha ngu; shi nno atsu ngu ebvu ge ndibe ngu, bu ndu Izurelu atsu ngu. Teme epe amakwarupho l'eze-ulo-a, mu kpuru-a be bu epha ngu be e gude kpa ya.

⁴⁴ "O -buru le ndu nkengu jeru etso ndu ohogu phe ugu l'eka bukpo eka i ziru phe; epe -chebewa iphu le mkpukpu-a, i hotaru-a; me l'eze-ulo-a, mu kpuru ngu-a pfuru nu gube Chipfu; ⁴⁵ nodukwa l'imigwe numa epfufu ono, epe pfuru nu ngu ono; me arworwo, epe rworu ngu; bya agbaaru phe mkpu.

⁴⁶ “Teke ọ bụ l'ọo iphe-ẹji bẹ ẹphe meru ngu; kele ọ tọ dudu onye te emejedu iphe-ẹji; ẹhu ghuahaa ngu eghu; i woru pẹ ye ndu ọhogu l'ẹka; k'ọphu bụ l'ọhogu kpuru pẹ lẹ ndzụ lashia alị pẹ l'ẹka du ẹnya; ọzoo ẹka du ntse; ⁴⁷ ẹphe -nọdu l'alị ono, a kpuru pẹ lẹ ndzụ laa ono; egomunggo lwa pẹ azụ; izimanu lwa pẹ azụ; ẹphe nọdu l'alị ndu ono, kpuru pẹ lẹ ndzụ ono rwo ọo ngu sụ l'ẹphe mewaru iphe-ẹji; bya emewaa iphe, ta apfuduru-oto; mewaa ẹjo-ememe; ⁴⁸ mbụ; ọ -bụru l'ẹphe nọ l'alị ndu ọhogu pẹ ono, kpuru pẹ lẹ ndzụ ono gude obu pẹ g'ọ ha; mẹ ndzụ pẹ g'ọ ha lwapfuta ngu ọzo; ẹphe gha iphu l'alị-a, bụ alị, ị nuru nna pẹ-a; mbụ lẹ mkpukpu-a, ị hotaru-a; mẹ l'eze-ulo-a, mu kpuru ngu-a; pfuru nụ ngu; ⁴⁹ shikwa l'imigwe, bụ ẹka i bu ebubu numa epfupfu ono, ẹphe pfuru nụ ngu ono; mẹ arworwo ono, ẹphe rwo ọo ngu ono; gbaaru pẹ mkpu. ⁵⁰ Gwaru ndibe ngu ono, meru ngu iphe-ẹji ono nvu. Gwaru pẹ nvu l'emeswe, ẹphe mesweru ngu. L'i mee gẹ ndu ono, lwutaru pẹ nụ ono phujeru pẹ obu-imemini. ⁵¹ Noo kele ẹphe bụ ndibe ngu; bya aburu okiphe nkengu ono, i dufutaru lẹ Ijiputu; mbụ l'ẹjo ọ-ta-ririri ọku ono, adazeje iphe-igwè ono. ⁵² G'ẹnya dunu ngu l'iphe, nwozi ngu arwo ngu; waa iphe, ndibe ngu ono, bụ ndu Ízurelu arwo ngu; ngabejenuru pẹ nchị teke bukpuo teke ẹphe rakuru ngu. ⁵³ Noo kele; ẹphe bụ ndu i wofutaru dobe iche l'echilabọ ohamoha, dukota lẹ mgboko-a; g'ẹphe bụru okiphe ngu; mbụ ẹgube ono, i shi l'ọnu

onye-ozì ngu, bụ Mòsisu pfua ya lẹ teke ono, gùbe Òkalibe-Kakòta-Ike, bụ Chipfu dufutaru nna anyi phẹ lẹ Ijiputu phọ.”

⁵⁴ No iya; Sólomónu bya epfughechaepho nù Chipfu; arwòkòta iya iphemiphe ono; ọ gbalihu l'ọru-ngweja Chipfu ono, o byishiru ikpere ono woru ẹka labọ chì-lia imeli. ⁵⁵ Ọ bya apfuru apfuru; wolia olu ewoli; gọoru edzudzu-ọha Ízurelù ono l'ophu ọnu-ọma sù:

⁵⁶ “G'ajaja bụru kẹ Chipfu, bụ onye ono, meru gẹ ndu Ízurelù tuta unme; ẹgube, o kweru ukwe iya. Ukwe-iphe, dù ree ono, o shi l'ẹka onye-ozì iya, bụ Mòsisu kwee ono bẹ ta adudu mẹ nanù, larù kẹ mmanù. ⁵⁷ Gẹ Chipfu, bụ Chileke anyi swiru anyi eswiru; ẹgube ono, o swiru nna anyi phẹ ono. G'ọ tọ pakwarù anyi haa; ọphu ọ gwọbekwa anyi. ⁵⁸ G'ọ mekwaa g'anyi kporu obu anyi yeru iya; tsoje ọzo iya l'ophu; meje ekemu iya; mẹ iphe, ọ tọru ọkpa iya g'e tsoje; mẹ omelalì iya, bụ iya bụ iphe, o pfuru nna anyi phẹ. ⁵⁹ G'epfupfu ọwa-a, mu nọ l'iphu Chipfu pfuru nù iya-a nọdukwa yẹbe Chipfu, bụ Chileke anyi ntse eswe l'enyashi; k'ọphu ọo-gbajeru nwozi iya; mẹ ndibe iya, bụ ndu Ízurelù mkpu lẹ mkpa, duru phẹ nù mbọkumboku. ⁶⁰ K'ọphu bụ lẹ ndu mgboko l'ophu a-maru l'ọo Chipfu bẹ bụ Chileke ọbu; l'ọ tọ duedu Chileke ọzo, dù nù. ⁶¹ Sù-a; unu wotakòta obu unu g'ọ ha ye l'ẹka Chipfu, bụ Chileke nọ; unu etsoje iphe, ọ tọru ọkpa iya; meje iphe, ekemu iya pfuru; mbù g'ọ dù ntanù-a.”

*Eeye eze-ulo Chipfu l'ẹka Chileke
(2Iphe 7:4-10)*

62 Tòbudu iya bụ; eze yẹle ndu Ízurelu l'ophu, bụ ndu yẹle iya nọ l'ẹka ono woru ngweja gwee l'iphu Chipfu. 63 Anụ, Sólomonu gburu gude gweeru Chipfu ngweja-ẹhu-guu bẹ dụ ụkporo ụnu eswi ugbo labọ l'unu iri l'ise*; mę ụkporo ụnu aturu ugbo iri l'ise†. Oo ya bụ; eze yẹle ndu Ízurelu ono g'ẹphe ha tųgba woru eze-ulo ono ye Chipfu l'ẹka.

64 O bụkwarupho mbọku ono bę eze doberu echilabọ oma-unuphu ono, nọ l'atatiphu eze-ulo Chipfu ono nsọ. O bụru l'ẹka ono bę o nọ gwee ngweja-akpọ-ọku; mę ngweja-nri; mę ẹba-anụ, e gude gwee ngweja-ẹhu-guu. Noo kele ọru-ngweja ono, e gude onyirubvu mee ono, nọ l'iphu Chipfu ono bę ha nwanshii; k'ọphu bụ lę ngweja-akpọ-ọku ono; mę ngweja-nri ono; mę ẹba-anụ, e gude gwee ngweja-ẹhu-guu ono taa lakọtadu iya.

65 Oo ya bụ; Sólomonu mę ndu Ízurelu g'ẹphe ha ono, ẹphe l'iya nọ l'ẹka ono; mbụ ikpoto ọha, shi lę mkpukpu Lebo-Hamatu; je akpaa lę nggele Ijiputu tųko nọdu teke ono bọo ọbo-iphe l'iphu Chipfu, bụ Chileke anyi; mbụ bọo ya abalị ẹsaa; bya abọkwase iya abalị ẹsaa ọzo; mbụ bọo ya ujiku iri l'eno. 66 O be lę mbọku k'ẹsato; ọ sụ phę g'ẹphe lashia. Ẹphe gọru onu-oma nụ eze; bya awụkashihu lashia; eje ete ẹsua lę k'iphe-oma, Chipfu mekọtaru onye-ozii ya bụ Dévidi; mę ndibe iya, bụ ndu Ízurelu.

* **8:63** 8:63 Bụ iya bụ 22,000 lę mbekee. † **8:63** 8:63 Bụ iya bụ 120,000 lę mbekee.

9

Chipfu epfu eyeru Sólomõnu
(2Iphe 7:11-22)

¹ Noo ya; Sólomõnu kpụ-tsechaa eze-ulo Chipfu; me ulo nkiya; bya emekõta iphemiphe, o tuberu k'ememe; ² Chipfu byapfuta iya k'ugbo ebo egube ono, o byapfutahawaru iya le Gibiyõnu pho. ³ Chipfu bya asu iya: "Mu numawaru epfufu, i pfuru nu mu; waa iphe, i rwo ru mu. Mu dobewaru eze-ulo-a, i kpuru-a nsõ; bya emewaa iya g'o buru eka epha mu anõdu ere ire jasõ l'ojeje. Enya mu; waa obu mu be a-duje l'eka ono tekenteke.

⁴ "A bya le gubedua; o -buru l'ii-gude obu, guru iphõró etso mu egube ono Dévidi, bu nna ngu meru; bya eme iphemiphe, mu turu ngu l'ekemu; ⁵ be mu e-me g'aba-eze ngu le Ízurelu nguru anguru jasuru asuru; egube ono, mu kweru iya nna ngu, bu Dévidi ukwe iya le teke ono, mu suru iya l'o to nwedu iphe, bya l'eme ge gu l'unwu ngu nõ-buhu l'aba-eze ndu Ízurelu.

⁶ "Ole-a; o -buru le gubedua; ozoo unwegirima ngu nõnyaaru ophu unu te etsoedu mu; teme ophu unu emejeedu ekemu ono, mu turu unu ono; mbu unu je agwaahaa agwa; baaharu phe eja; ⁷ be mu e-wofukwa Ízurelu l'alì ono, mu nuru phe ono; mu amia enya l'eze-ulo-a, mu doberu nsõ g'epha mu reje ire-a. Ízurelu aburu ndu ndu ozo anõdu anma l'ejo etu; buru ndu aa-nõdu eme iphe ochi. ⁸ Eze-ulo-a, ha imelimeli egube-a be a-buru onye aghata iya nu; ishi anyia ya edzu; l'o kpõ-yia ukuvu su:

'?Bụ ụnu meru g'o gude Chipfu mee alì-a; waa eze-ulo-a egube-a?' ⁹ Ndiphe epfua sù: 'Oo kele ephe haru Chipfu, bu Chileke phe; mbu onye dufutaru nna phe l'alì Ijiputu; gbè woru obu phe kpòru yeru agwa; gwaahaa ya; abaru iya eja. Noo iphe, meru g'o gude Chipfu wopfuta phe egube ejo iphe-ehuka-a.' "

Iphe ozo, Sólomonu megbaberu
(2Iphe 8:1-18)

¹⁰ Noo ya; ukporo apha ono bvuchaepfo, bu iya bu teke Sólomonu gude kpua ulo labo pho; mbu eze-ulo Chipfu yee ulo nkiya; ¹¹ eze, bu Sólomonu woru mkpukpu ukporo, du le Gálili nu Hiram, bu eze ndu Taya. Noo kele oo Hiram bu nukotar u iya oshi sida; me oshi payinu; me mkpola-ododo g'o guru iya. ¹² Hiram bya eshi le Taya bya ge ya huma mkpukpu obu, Sólomonu nuru iya obu. O humachaa ya; ophu o to du du iya ree. ¹³ Tobudu iya bu; o ja sù: "'? Bu egube mkpukpu ụnu be i nuru mu egube-a?'" O woru mkpukpu ono gube alì Kabulu, bu iya bu alì, nwahuru anwahù. E kumar u iya epa ono byasu ntanu-a. ¹⁴ Iphe, Hiram nuru eze bu mkpola-ododo, erwa iya du ukporo talentu ishii.

¹⁵ Owaa bu iphe, ndu ogbo-ozì ono, eze Sólomonu hotaru ono megbaberu; mbu ndu o hotaru gephe kpua eze-ulo Chipfu; me ulo nkiya; waa igbulò Jierusalem; me agbarike iya; me mkpukpu Hazo; me mkpukpu Megido; waa mkpukpu Geza. ¹⁶ Fero, bu eze ndu Ijiputu be jeru ugu le mkpukpu Geza je alwuta iya; tufu iya oku; bya egbushia ndu Kènanu, bu phe

bu lẹ mkpụkpu ono; bya eworu iya nụ nwa iya nwanyị ono, Sólomọnu luru ono; g'ọ buru iphe, o gude laa ji. ¹⁷ Oo ya bụ; Sólomọnu bya akpụkwaa mkpụkpu Geza ono. O kpua mkpụkpu Bẹtu-Horonu ophi nọ l'uzo ndohali; ¹⁸ mę mkpụkpu Balatu. O bya akpua mkpụkpu Tama* ono, nọ l'echięgu alị Jiuda; ¹⁹ kpụkwapho mkpụkpu, ookwakobeje iphe; mę mkpụkpu, eedobeje ugbo-inya iya; mę ophi ndu agbaru iya inya a-noduje. Sólomọnu tukoru iphemiphe, du iya g'ọ kpua ya lẹ Jierúsalemu kpukota; mę l'úbvú úbvú Lébanonu; mękpoo l'alị-eze iya l'ophu.

²⁰ A bya lẹ ndu ophi phoduru nụ lẹ ndu Amoru; mę ndu Hetu; mę ndu Pérezu; mę ndu Hevu; mę ndu Jiebusu; mbu ndu ono, ta abudu ndu Ízurelu ono; ²¹ bę awa ndu ono, phoduru nụ l'alị ono; mbu ndu ophi ndu Ízurelu ta adudu ike gbushikota; bę Sólomọnu meru g'ephę buru ohu, eje ozi mkponwu-ęhu byasụ ntanụ-a. ²² A bya lẹ ndu Ízurelu bę o tọ dudu onye ophi Sólomọnu meru ohu. Ephebedua bę o meru ndu ojogu iya; mę ndu-ishi ozi iya; mę ndu-ishi ndu ojogu iya; mę ndu-ishi ugbo-inya iya; mę ndu agbaru iya inya. ²³ Oo ephę bụ ndu-ishi l'iphe, Sólomọnu gude l'ęka eme; ephę du unu nemadzu l'umadzu ukporo ęsaa l'iri bụ ndu eleta ndu-ozị ono ęnya.

²⁴ Oo epho gę nwada Fero pho shi lẹ mkpụkpu Dévidi lwa bya eburu l'ulo ono, Sólomọnu kpuru iya ono; bę Sólomọnu kpuru agbarike igbulo mkpụkpu ono.

* **9:18** 9:18 O kwa iya pho bụ mkpụkpu Tadumo.

²⁵ Ugbo ẹto l'apha bẹ Sólomọnu egweje ngweja-akpo-ọku; mẹ ngweja-ẹhu-guu l'eli ọru-ngweja ono, ọ kpuru Chipfu ono. Ọ nọdu akpojekwapho ụnwù-isensu ọku l'iphu Chipfu; shi nno meẹbekota iphemiphe, eemeje l'eze-ulo Chipfu.

²⁶ Eze, bụ Sólomọnu bya akushia ugbo-mini dobe lẹ Eziyọnu-Geba ono, nọ-kube mkpukpu Elatu ọphu dụ l'alị ndu Edọmu l'aguga Eze-enyimu Uswe-uswe. ²⁷ Noo ya; Hiramụ ye ndu nkiya, maru g'aakpoje ugbo-mini, bụ ndu mahawarụ eze-enyimu ono; g'ẹphe tsoru ndu kẹ Sólomọnu meje k'ugbo ono. ²⁸ Ẹphe jeshia alị Ofi; bya eshi l'ẹka ono wolata mkpọla-ododo, ẹrwa iya dụ unu talentu lẹ talentu ukporo bya akuberu eze, bụ Sólomọnu.

10

Eze-nwanyị ndu Sheba akpafuta Sólomọnu (2Iphe 9:1-12)

¹ Tọbudu iya bụ; eze-nwanyị ndu Sheba bya anuma ụdù Sólomọnu; waa gẹ yẹ Chipfu gude nọdu; ọ bya g'o gude aji, shihuru ike dalee ya. ² Ọ chiru ikpoto nemadzu bya Jierúsalemụ; chiru inya-kamelu, vugbaa manụ, eshi kwẹkwẹkwee; waa igwerigwe mkpọla-ododo; mẹ mkpuma, vugbaa oke aswa. Ọ byapfuta Sólomọnu; bya atuko iphemiphe, dụ iya l'obu pfukotaru iya. ³ Sólomọnu yekotaru iya ọnu l'aji, ọ jikotaru iya. Ọphu ọ dudu aji, ọ jiru eze, kpuru iya ẹka l'anya kẹ g'ọ tọ saru iya ya. ⁴ Eze-nwanyị ndu Sheba ono

bya ahumaepfo egube mmamiphe, Sólomonu nweru; waa egube ulo, o kpuru; ⁵ me egube nri, oorije; me udu oshi, ndu-ozí iya anoduje anoo; me ge ndu-ozí iya gude eje ozi; waa egube uwe, ephe eye l'ehu; me ndu etsujeru iya onu le mee; mekpoo ngweja-akpo-okú, oogweje l'ulo Chipfu; o tufu iya ehú.

⁶ O bya asu eze: “Akó, mu no l'alí anyi numa k'opfu iphe, i meshiru; me ke mmamiphe ngu be bukota eviya. ⁷ Mu te eshidu kweta l'akó ono bu eviya; jasú ge mu byaru bya egude enya mu humakota iya-a. Lenu; a ta kojahaduru mu iya ebo. Mmamiphe ngu; waa iphe, i nweru be ka g'a turu onu iya. ⁸ Oo ephe le ndibe ngu be iphe kweru! Iphe kweru ndu-ozí ngu phe, bu ndu anoduje l'iphe ngu mkpulumkpuru anuma opfu mmamiphe, iipfu! ⁹ G'ajaja buru ke Chipfu, bu Chileke ngu, bu onye ono, i du ree; o woru ngu dobe l'aba-eze ndu Izurelu. Oo kele Chipfu yeru ndu Izurelu obu ojejeje meru g'o gude; o mee ngu eze phe; k'opfu ii-nodu ekpe ikpe, pfuru nhamunha; meje iphe, pfuru oto.”

¹⁰ To budu iya bu; eze-nwanyí ono bya eworu mkpola-ododo, erwa iya du ukporo talentu ishii nu eze; bya anu iya manu, paru eka apaa, eshi kwekweekwee; waa mkpuma, vugbaa oke aswa. Manu ono, eze-nwanyí ndu Sheba nuru eze, bu Sólomonu ono be paru eka shii; k'opfu bu l'o to dudu manú, a nujebaaru iya habe gonoya.

¹¹ Ugbo-mini Hiramú nodu eshije l'alí Ofi vulata mkpola-ododo. Nokwapho g'ooshije l'eka

ono evulata oshi alugumu, ha igwerigwe; me mkpuma, vugbaa oke aswa. ¹² O buru oshi alugumu ono be eze gude meshia itso ye l'ulo Chipfu; me l'ulo ibe eze; bya egudekwa iya pho mee une; waa ogumogu, ndu ebvu egudeje agu ebvu. Oshi alugumu, ha egube ono be e te vulatabaedururu; ophu a ta humajedururu udu iya ono byasu ntanu-a.

¹³ Eze, bu Solomonu bya anukota eze-nwanyi ndu Sheba ono iphemiphe, du iya ree, o suru g'o nu iya; a -gufukwa ebyaa, o saharu obu iya kwaaru iya. Oo ya bu; eze-nwanyi ono dakobe lashia ali phe; yele ndu-ozu iya.

Ekú Sólomónu
(2Iphe 1:13-17; 9:13-28)

¹⁴ Mkpola-ododo, eevulatajeru Solomonu aphagapha be erwa iya aduje unu talentu; l'ukporo talentu iri l'eto le talentu ishii; ¹⁵ a -gufukwa iphe, l'eshije l'eka ndu ngho; me l'eka ndu agba eze ngho; waa ophu eshije l'eka ndu eze ndu Arabu; me ophu eshije l'eka ndu ochi-oha ali ono.

¹⁶ Eze, bu Solomonu gude mkpola-ododo, e tsusaru osa meta iphe, eegudeje egbobuta onwonye, hagbaa galagala; uzo ukporo iri. Mkpola-ododo, laru le nanu be duchaa unu shekel; le shekelu ukporo iri. ¹⁷ O gudekwapho mkpola-ododo, e tsusaru osa meta iphe ono, eegudeje egbobuta onwonye ono ke nshii; uzo ukporo iri l'ise. Mkpola-ododo, laru le nanu bu shekelu ukporo esaa; le shekelu iri. Eka eze

doberu iya bu l'ulo ono, e gude oshi, shi l'oswa, no l'ubvu ubvu Lebanonu kpua ono.

¹⁸ Nokwapho g'eze gude eze-enyi meta aba-eze, ha shii; bya awukota iya okpobe mkpola-ododo l'eli. ¹⁹ Eka eshije enyikota aba-eze ono, be du ntokpa ishii; eka aadaphubeje iya be eli iya du ke kokoroko. E metaru iya eka aatukobeje eka ibekeboebo; kpua oduma labo pfu-kubechaa iphe ono, aatukobeje eka ono ephenebo. ²⁰ A kpua oduma iri l'ebo pfubechaa ibekeboebo l'eli ntokpa ishi ono, e shije enyikota aba-eze ono. O to dudu aba-eze ozo, e mejewaru; o du egube ono. ²¹ Iphe, eze egudeje angu iphe-angungu bu mkpola-ododo be e gude mekota iya. Ivu, dukota l'ulo ono, e gude oshi, shi l'oswa ubvu ubvu Lebanonu kpua ono be bu okpobe mkpola-ododo be e gude mee ya. O to dudu iphe ono, duru ophu e meru le mkpola-ochaa; noo kele o to dudu iphe, a guberu mkpola-ochaa le teke Solomonu bu eze. ²² Eze nwegbaarụ ugbo-mini, e gude agbaru iya ngho. Ugbo-mini ono be epe l'ugbo-mini ke Hiramụ atukoje swiru. O buru ugbo lanu l'ime apha eto be ugbo-mini ono alwaje; vulata mkpola-ododo; me mkpola-ochaa; me eze-enyi; me adaka; me enwe.

²³ O buru eze, bu Solomonu be kakota enweru eku; buru iya kakota enweru mmamiphe l'iphe, bu ndu eze ndu mgboko l'ophu. ²⁴ Eliphe l'ophu nodu abyaje l'iphu Solomonu g'ephe anuma opfu mmamiphe, Chileke nuru iya. ²⁵ Aphagapha abujeru: onye -byatashia; l'o gude iphe bya anu iya; mbu iphe, e meru le mkpola-ochaa; me ophu e meru le mkpola-ododo; me

uwe mgbalanụ; mę ngwoḡu; mę manụ, eshi kwęekweekwee; mę inya; mękpoo inya-mulu. Iphe, aanuje iya bę apaje ęka apaa.

²⁶ Sólomonu bya akuberu onwiya ugbo-inya; mę ndu agba l'inya. O nweru unu ugbo-inya ęto l'ukporo iri; bya enweru ndu agba l'inya, du ukporo unu l'unu iri. O nweru ndu ophu yebe eze doberu le mkpukpu, eedobeje ugbo-inya; dobe ndu ophuu le Jierusalemu swibe onwiya. ²⁷ Eze bę meru; mkpola-ochaa kuru g'ęja le Jierusalemu; bya emee g'oshi sida dzuru ękameka g'oshi sikamo, tukoru alı okpa ubvu, no l'uzo enyanwu-ariba sweta-a. ²⁸ Oo l'alı Ijiputu yele alı Kuwe bę e shi anmatajeru Sólomonu inya. O buru ndu agbaru eze ngho shi anmatajeru iya inya obu. ²⁹ Iphe, ephe shi egudeje azu ugbo-inya le Ijiputu bu unu shekelu mkpola-ochaa le shekelu mkpola-ochaa iri; bya egudeje ukporo shekelu mkpola-ochaa esaa l'iri nmata inya. Ndu ono, agbaru eze ngho ono; shikwapho evujejeru ndu eze ndu Hetu; mę ndu eze ndu Aramu iphe, shi l'alı nkephe.

11

Sólomonu alushi igwe nwanyi

¹ Noo ya; Sólomonu bya eyee igwerigwe unwanyi ndu ohozo obu. O je alushia unwanyi, shi Mowabu; mę Amonu; mę Edomu; mę Sayidonu; waa Hetu; yekoberu nwada Fero pho, ooluhawaa pho. ² Ndu ono shikota l'oha ono, Chipfu nmaru unwu Izurelu okwa iya su: "Unu

l'èphe te kegbakwaru nwanyi; noo kele èphe e-mekwa g'unu kpòru obu unu yeru agwa phe." Oìe Sólomònu gbè yeshia phe obu ike. ³ Unyomu iya bè dù unu unwanyi l'unwanyi ukporo mgbo iri l'ise. Èphe tukoru bukotaru ada-eze ada-eze. O bya enweru unwanyi, ndu ophu abuzidu unyomu iya, dù unwanyi ukporo mgbo iri l'ise. Unyomu iya ono mee; obu iya lufu l'èka Chipfu nò. ⁴ O buru gè Sólomònu kahùwaru bè unyomu iya meru o kpòru obu ye l'agwa; ophu obu iya l'ophu aduedu l'èka Chipfu, bù Chileke iya nò; egube ono, obu nna iya, bù Dévidi shi dù iya ono. ⁵ Sólomònu bya etsoaha Ashitoretu, bù agwa ndu Sayidonu; mè Molèku, bù èjo agwa ndu Amònu. ⁶ Oo ya bù; Sólomònu mee èjo-ememe l'ènya Chipfu; ophu o to gudeedu obu iya g'o ha tsoo Chipfu; egube nna iya, bù Dévidi tsoru iya.

⁷ L'úbvú ụzo enyanwu-awawa Jierúsalemu bè Sólomònu kpuru èka aagwajè agwa Kemoshi, bù èjo agwa ndu Mówabu; mè Molèku, bù èjo agwa ndu Amònu. ⁸ Nokwaphò g'o kpùshiru unyomu iya ono, shigbaa ohozo ono èka èphe anòduje akpò unwù-isensu oku; agwa agwa phe.

⁹ Chipfu bya edoberu Sólomònu èhu-eghu; noo kele obu iya lufuwaru l'èka yebe Chipfu, bù Chileke kè Ízurelu nò; mbù onye ono, byapfuta-charu iya mgbo labò ono. ¹⁰ Chipfu tùhawaru Sólomònu ekemu; sù iya g'o to tsokwa agwa. Obenu l'ò jìkaru edobe iphe ono, Chipfu tùru iya ekemu iya ono. ¹¹ Oo ya bù; Chipfu sù Sólomònu: "Eshi ophu i meru iphe, dù egube-a; mbù ophu

i ti dobeduru oḡbandzu mu; waa iphe, mu ɬoru ọkpa iya; mbụ iphe ono, mu ɬuru ngu ekemu iya-a; be mu a-nafu ngu ali-eze ono; woru iya ye onye-ozu ngu l'eka. ¹² Oḡ mu e-gude ke nna ngu, bu Dévidi; haa ya anafu nta-a, i no ndzu-a. Mu a-nafu ngu iya l'enya ke nwa ngu nwoke. ¹³ Oḡle-a; mu ta anafu-gbudu iya ali-eze ono g'ọ ha. Mu e-gude k'onye-ozu mu, bu Dévidi; me ke Jierúsalemu, bu eka mu hotaru ono; woru ipfu lanu nu nwa ngu nwoke."

Ndu ohogu Sólomonu

¹⁴ ɬobudu iya bu; Chipfu bya emee ge Hadadu, bu onye Edomu buru onye a-nodu etso Sólomonu opfu. O bu onye shi l'eri ndu eze ndu Edomu. ¹⁵ O buru teke Dévidi yee ndu Edomu lwujeru oḡu; be Jiowabu, bu onye-ishi ndu oḡu jeru eli odzu ndu e gbushiru l'oḡu ono; o jerwua je atuko unwoke Edomu ono gbushia. ¹⁶ Jiowabu yee ndu Ízurelu noo onwa ishii l'eka ono; jasụ epe gbushikota unwoke ndu Edomu g'epe ha. ¹⁷ Oḡle Hadadu tsoru ndu Edomu, shi ejeru nna iya ozi gbalaa lashia ali ndu Ijiputu. Teke ono be o bukwadu nwatanshii. ¹⁸ Epe shi le Midiyanu gbeshi; bya alufuta le Paranu. Epe shi le Paranu chita unwoke; epe l'epe swiru jeshia Ijiputu; epe bya ejepfu Fero, bu iya bu eze ndu Ijiputu. O nu Hadadu ulo; nu iya ali; bya anu iya nri.

¹⁹ Hadadu bya atuba Fero l'enya shii; k'ophu bu le Fero keru iya nwune nyee ya g'ọ luru; mbụ nwune eze-nwanyi ono, bu Tahupenesu.

²⁰ Nwune Tahupenesu ono bya anwataru iya

nwa nwoke, epha iya bu Genubatu. Tahupenesu, bu eze-nwanyị hee nwata ono hetsee l'ibe-eze. Genubatu yee unwu Fero tuko buru vuta.

²¹ Hadadu bya anodu le Ijiputu numa le Dévidi nwuhuwaru lapfushia nna iya phe; teme le Jiowabu, bu onye-ishi ndu ojogu be nwuhuwaru nu; o su Fero: "Haa ge mu tugbua lashia ali mu."

²² Fero su iya: "?Bu gunu be uko iya duru ngu l'eka mu no; meru g'o gude i nodu achoghi lashia ali unu?"

Hadadu su iya: "Haa mu ro ge mu lashia."

²³ Chileke bya akpalia onye ozo, epha iya bu Rezonu nwa Eliyada; o buru onye tsoaharu Solomonu opfu. Rezonu be gbafujeru l'ibe nnajuphu iya, bu Hadadeza, bu eze ndu Zoba.

²⁴ Le ge Dévidi gbushichaaru ndu ojogu ndu Zoba; be Rezonu chitaru ndu nemadzu swikaa onwiya; woru onwiya mee onye-ishi phe; bya eme phe g'ephe kwefuje ike. Ephe tugbua jeshia Damasukosu. Ephe je eburu l'eka ono buru ndu-ishi. ²⁵ Rezonu be tsokotaerupho ndu Izurelu opfu jeye ge Solomonu no-beru; yekobewaro emekpa ehu, Hadadu shi emekpa phe. Rezonu obu buru eze ndu Aramu; bya emekpa ndu Izurelu ehu.

Jierobowamu ekwefuru Solomonu ike

²⁶ Jierobowamu nwa Nebatu bya awatak-wapho ekwefuru Solomonu ike. O shi buru onye lanu l'ime ndu-ozu Solomonu. O bu onye ipfu Ifuremu; eka o shi buru mkpukpu Zereda. Ne iya be bu nwanyị, ji iya anodedu, epha iya bu Zeruwa. ²⁷ Waa g'o shi kwefuru Solomonu ike

ọbu baa: Sólomọnu bẹ kpuru agbarike igbulọ, e gude kpụ-pheta mkpụkpu Dévidi, bụ nna iya mgburugburu; bya akpụ-chishia ẹka gbaru ọru l'igbulọ ono. ²⁸ Jierobowamu bụkwanuru nwoke dị ike. Tọbudu iya bụ; Sólomọnu bya ahụma lẹ nwokorọbya ono bẹ bụ onye ejeshi ozi ike; o mee ya onye-ishi ndu ọgbo ozi ọnu-ulo Jiósẹfu l'ophu.

²⁹ O -rwua teke ono; Jierobowamu shi lẹ Jierúsalemu jeshia iphe; Ahayijia, bụ onye mp-fuchiru Chileke, shi mkpụkpu Shilo hụma iya lẹ gbororo. Ahayijia yeru uwe ọphúú. O bụru ẹphenebo ono nọ nwẹka phẹ lẹ mgbegu ono.

³⁰ Oo ya bụ; Ahayijia ye ẹka l'uwe ọphúú ono, o yeru ono; zijaha uzi iri l'ẹbo; ³¹ bya asụ Jierobowamu: “Hata mpekala uwe-a iri, ọphu iinworu. Noo kele Chipfu, bụ Chileke ke Ízurelu sụru-a: ‘Mu abyawaa a-nafu alị-eze ono l'ẹka Sólomọnu; nụ ngu ipfu iri. ³² Ọle mu e-gude k'onye-ozu mu, bụ Dévidi; mẹ ke Jierúsalemu, bụ mkpụkpu, mu họtaru l'ipfu ndu Ízurelu l'ophu; haaru iya ipfu lanu kpoloko. ³³ Iphe, mu e-gude mee ya nno bẹ bụ l'ẹphe haru mbedua; baaharu Ashitoretu, bụ agwa ndu Sayidonu ẹja; mẹ Kemoshi, bụ agwa ndu Mówabu; waa Moleku, bụ agwa ndu Amonu. Ọphu o to tsoduru ọzo mu; meje iphe, pfuru nhamunha l'anya mu; mee iphe, mu toru ọkpa iya; mẹ omelali mu; ẹgube ono, nna iya, bụ Dévidi tsoru iya.

³⁴ “ ‘Ole-a; mu taa nafu-gbukwa iya alị-eze ono l'ophu l'ẹka. Mu e-gude k'onye-ozu mu, bụ Dévidi, bụ onye mu họtaru; bya aburu onye doberu iphe, ekemu mu pfuru; mẹ iphe, mu toru

ọkpa iya; haa ya g'ọ buru onye-ishi jeye g'oo-
 no-beru. ³⁵ Oo l'eka nwa iya nwoke be mu a-
 nafu ali-eze ono; woru ipfu iri l'ime iya nu ngu.
³⁶ Nwa iya be mu a-nu ipfu lanu; k'ophu onye-
 ozi mu, bu Dévidi e-nweru onye a-buru ishi le
 Jierúsalemu, bu mkpukpu, mu hotaru dobe g'ọ
 buru eka epha mu a-ndu ere ire. ³⁷ Gubedua
 l'onwongu be mu e-me g'i buru ishi l'eka ono,
 oogu ngu g'i buru ishi ono; mbu l'ii-buru ishi
 le Ízurelu. ³⁸ Oo ya bu; o -buru l'i ngaberu
 mu nchi l'iphemiphe, mu turu ngu ekemu iya;
 etso uzo nkemu; bya eme iphe, pfuru nhamunha
 l'enya mu; mbu etso iphe, mu toru okpa iya;
 me ekemu mu; egube onye-ozu mu, bu Dévidi
 tsoru iya; be mu e-swiru ngu eswiru; mee g'ali-
 eze ngu nduwaro jasuru ge ke Dévidi. Mu
 eworu Ízurelu nukota ngu. ³⁹ Mu e-gude k'iphe
 ono, meru nu ono hua unwu Dévidi ahuhu. Oe
 ahuhu ono be taa buduru jasuru asuru.' "

⁴⁰ Tobudu iya bu; Sólomonu chokashiahaa
 uzo ya e-shi gbua Jierobowamu. Jierobowamu
 gbalaa lashia Ijiputu; lapfushia Shishaku, bu
 eze ndu Ijiputu. O nduwaro le Ijiputu jasuru
 Sólomonu nwuhu.

Anwuhu Sólomonu
(2Iphe 9:29-31)

⁴¹ Iphe ozo, Sólomonu megbaberu; me ke
 mmamiphe iya; be e dekotaru l'ekwo-ako, e
 deshuru iphe, Sólomonu meru. ⁴² Sólomonu be
 no le Jierúsalemu buru eze ndu Ízurelu ukporo
 apha labo. ⁴³ Tobudu iya bu; o nwuhu lapfushia
 nna iya phe. E lia ya le mkpukpu Dévidi, bu nna

iya. Nwa iya nwoke, bụ Rehobówamu bụru eze nọchia ẹnya iya.

12

Ndu Ízurelu ekwefuru Rehobówamu ike (2Iphe 10:1-19)

¹ Tòbudu iya bụ; Rehobówamu tughua jeshia Shẹkemu; kele ndu Ízurelu l'ophu wụwaru jeshia l'ẹka ono g'ẹphe mee ya eze. ² Teke ono bẹ Jierobowamu nwa Nebatu nọkwadu lẹ Ijiputu, bụ ẹka ono, ọ gbaru laa teke ọogbaru eze, bụ Sólomonu ọso. Ọ numa kẹ Rehobówamu ono; o shi lẹ Ijiputu lwatashia. ³ Ọo ya bụ; e zia g'e je ekua ya; yele ndu Ízurelu g'ẹphe ha bya awụpfu Rehobówamu je asụ iya: ⁴ “Nna ngu boru anyi ivu, anyi ẹrwa. Ọ -bụru l'ii-me g'ozi aphụ ono, nna ngu shi kpabẹ anyi ono; mẹ ivu ono, o boru anyi ono ka alwa alị; bẹ anyi a-nọdukwa-a ejeru ngu ozi.”

⁵ Rehobówamu sụ phẹ: “Unu lashia je anọo ujiku ẹto; g'unu alwaphutawarọ azụ.” Ọo ya bụ; ẹphe wụkashihu.

⁶ Tòbudu iya bụ; eze, bụ Rehobówamu jeshia akpata ishi l'ẹka ndu bụ ọgerenya ono, shi ejeru nna iya, bụ Sólomonu ozi teke ọ nọ ndzụ ono. Ọ jia phẹ sụ: “?Denu g'unu sụru gẹ mu yeeru ndu-a ọnu?”

⁷ Ẹphe sụ iya: “Ọ -bụru l'ii-bụru onye-ozi ndu-a ntanụ-a; mbụ wụaru phẹ ẹpho l'alị; bya epfuaru phẹ opfu ọma; bẹ ẹphe a-bụkwaru ndu-ozi ngu jasuru asuru.”

⁸ Obenu lẹ Rehobówamu jìkaru idzu ono, ndu bu ọgerenya chítaru iya ono. O jepfushia unwokorobya, bu ndu yẹe ya tukuru buru ọgbo; teme ẹphe nọdu ejeru iya ozi; gẹ ya kpata pẹ ishi. ⁹ Ọ jja pẹ sụ: “?Denu g'unubedua suru gẹ mu yeeru pẹ ọnu? ?Bu gunu bẹ anyi e-pfuru ndu-a, suru gẹ mu mee g'ivu, nna mu boru pẹ ka alwa alì-a?”

¹⁰ Unwokorobya ono, bu unwu ọgbo iya ono sụ iya: “Iphe, ii-pfuru ndu ono, suru ngu lẹ nna ngu boru pẹ ivu, anyi ẹrwa ono; l'ọo g'i mee ya g'ọ ka alwa alì ono bu lẹ-a: mkpushi-ẹka-nwotsutso ngu bẹ ka upfu nna ngu igbi. ¹¹ L'eshi ọphu nna ngu boru pẹ ivu, anyi ẹrwa bẹ ii-me g'ọ kaba anyi ẹrwa. Eshi ọphu ọ bu ẹchachi bẹ nna ngu shi echije pẹ bẹ ịi-gbaahaa pẹ akpì.”

¹² Ọo ya bu; o -rwuepho lẹ mbọku k'eto ono; Jierobowamu yele ndu Ízurelu l'ophu byapfuta eze, bu Rehobówamu ọzo; ẹgube ono, o pfuru pẹ g'ẹphe bya lẹ mbọku k'eto ono. ¹³ Eze jìka idzu phọ, ndu bu ọgerenya chikoshiru iya phọ; yeeru ndu ono ọnu ẹhuka ẹhuka. ¹⁴ O je etsoru idzu ono, unwokorobya chikoshiru iya ono sụ pẹ: “Nna mu boru unu ivu, anyi ẹrwa; ọle mbedua e-me g'ọ kaba anyi ẹrwa. Nna mu bu ẹchachi bẹ o shi echije unu; ọle mbedua bẹ a-gbaahaa unu akpì.” ¹⁵ Ọo ya bu; ọphu eze angaduru ndu Ízurelu ono nchì; noo kẹle ọo Chipfu bẹ meru g'ọ dọ nno; k'ọphu iphe ono, Chipfu shije l'ọnu Ahayijia kẹ mkpukpu Shilo pfuaru Jierobowamu nwa Nebatu ono a-vukota.

¹⁶ Ndu Ízurelu ono l'ophu bya ahumaepho l'eze

ta angaduru phe nchi; ephe su iya:

“?Bu gunu be anyi le

Dévidi jigba?

O to dukwa okiphe,

anyi nweru l'ehu nwa Jiesi.

Unube Ízurelu;

g'onyenonu lashia

unuphu ibe iya-o!

Ge Dévidi letawaro onu-ulo

nkiya enya!”

Oo ya bu; ndu Ízurelu wukashihu lashia unuphu ibe phe. ¹⁷ O buwaruro ndu Ízurelu ophu bu le mkpukpu le mkpukpu, du l'ali Jiuda be Rehobowamu bu eze phe.

¹⁸ Tobudu iya bu; eze, bu Rehobowamu zia Adoniramu, bu onye-ishi ogbo ozi; g'o jepfu ndu Ízurelu. O -rwua; ephe tuko g'ephe ha gude mkpuma tugba ya. Eze, bu Rehobowamu mekebe egwegwa nyita ugbo-inya iya gbalaa; o buru iya ala Jierusalemu. ¹⁹ E shi teke ono; ndu Ízurelu wata ekwefuru onu-ulo Dévidi ike byasu ntanu-a.

²⁰ Noo ya; ndu Ízurelu l'ophu numa le Jierobowamu be lwawaru nu; ephe zia g'e je ekua ya. O bya le ndzukọ phe; ephe mee ya eze ndu Ízurelu l'ophu. Ophu o duedu ndu ozo, ephe l'onulo ke Dévidi tugbaru; gbahaa ipfu Jiuda kpoloko.

*Ozi, Shemaya ezi Rehobowamu
(2Iphe 11:1-4)*

21 Rehobówamu larwuepho Jierúsalemu; o chikobe iphe, bu ndu ojogu ndu Jiuda; me ndu ipfu Benjaminu; ukporo unu unwoke ugbo ukporo l'iri l'ebo, bu ndu a hotaru ahota; g'ephe je etsoo ndu Izurelu ogo; k'ophu ephe a-nataphu ali-eze ono azu woru nu Rehobówamu, bu nwa Solomonu.

22 Obenu le Chileke byaru epfuru yeru She-maya, bu onye ke Chileke; su: ²³ "Je akaru Rehobówamu nwa Solomonu; mbu eze ndu Jiuda; li karu ndu Jiuda; me ndu Benjaminu l'ophu; mewaroya ndu ophuu g'ephe ha ²⁴ le Chipfu suru-a: 'Unu te ejekwa etso unwunna unu, bu ndu Izurelu ogo. G'onyenonu lashikwaa ibe iya; noo kele oo mu be iphe ono shi l'eka.' " Oo ya bu; ephe numa iphe, Chipfu pfuru; laphu azu egube ono, Chipfu pfuru ono.

*Nwa eswi labo, e gude
mkpola-ododo kpua*

²⁵ Tobudu iya bu; Jierobowamu bya akpua mkpukpu Shekemu l'ali ubvu ubvu Ifuremu kpushia ya ike; buru l'eka ono. O buru l'eka ono be o shi je akpua mkpukpu Peniyelu.

²⁶ Jierobowamu bya epfua l'ime obu iya su: "Ali-eze-a be e-mechakwaa laphu onu-ulo Devidi azu l'eka. ²⁷ O -buru le ndu-a ejeje egwe ngweja l'eze-ulo Chipfu; le Jierúsalemu be obu phe a-laphukwa azu l'eka nnajiuphu phe no; mbu Rehobówamu, bu eze ndu Jiuda. Ephe eworu mu gbua; lapfushia Rehobówamu, bu eze ndu Jiuda."

²⁸ Ọo ya bụ; eze bya ejecha akpata ishi; o gude mkpọla-ododo kpua ụnwu-eswi labo; bya asu phe: “Eje Jierúsalemu be dụnukaru unu ẹnya. Unube ndu Ízurelu; unu waa Chileke unu baa; mbu onye dufutaru unu l’alì Ijiputu!” ²⁹ O woru nanu dobe le mkpukpu Betelu; dobe nanu ophuu le mkpukpu Danu. ³⁰ Iphe ono buru iphe-èji; noo kele ephe baaharu ụnwu-eswi ono eja; je akpaa l’ophu no le Danu.

³¹ Jierobowamu kpushikwapho ulo-agwa l’eka aagwaje iphe; bya eshi l’ime ndu Ízurelu ono l’ophu hota ndu abudu ndu Lívayi ephe nodu anoduje egwe eja l’eka ono. ³² O bya edobe obo-iphe l’onwa esato le mboku, o du l’abali iri l’ise, bukwapho egube obo-iphe ophu aabojè l’alì Jiuda. Teme o nodu egwejewaro ngweja l’oru-ngweja. Nokwapho g’o meru iya le Betelu bu ono; mbu o wata agwa ụnwu-eswi ono, o kpushiru ono. O bya edobekwapho ndu anoduje egwe ngweja le Betelu l’eka ono, aagwaje iphe ono. ³³ O -rwuepho g’onwa esato du l’abali iri l’ise, bu iya bu mboku ono, o hofutaru l’obu iya doberu ndu Ízurelu g’ephe boje obo-iphe ono; o bya eje l’oru-ngweja ono, o kpuru le mkpukpu Betelu ono; je anodu iya kpoo ụnwu-isensu oku.

13

Onye ke Chileke, shi l’alì Jiuda

¹ Noo ya; o buerupho ge Jierobowamu pfuru l’iphu oru-ngweja ono akpo ụnwu-isensu oku ono be onye ke Chileke shi l’alì Jiuda gude opfu,

shi Chipfu l'onu byarwuta B̄etelu. ² Onye ono raa opfu ono, Chipfu pfuru ono arara kpua ọru-ngweja ono sụ: “Gube ọru-ngweja-a! Chipfu s̄uru-a: ‘Ee-mechaa nw̄ua nwa nwoke l'onulo Dévidi. Ẹpha iya a-b̄uru Jiosáya. Nwata ono b̄e e-gude ndu-uke ono, egweje eja l'eli ẹka ono, aagwaj̄e iphe ono gwee eja; mb̄u ndu ono, an̄ọduje ngu l'eli akp̄ọ ùnw̄u-is̄ensu ọku ono. Ọkpu nemadz̄u b̄e aakp̄ọ ọku l'eli ngu!’ ”

³ Onye k̄e Chileke ono bya emee iphe-ọhubama sụ: “Ọwaa b̄u iphe-ọhubama, Chipfu pfuru opfu iya sụ: ‘Ọru-ngweja-a b̄e a-dakp̄oshihu; nt̄u, d̄u iya n̄u aw̄ushihi!’ ”

⁴ Eze, b̄u Jierobowamu n̄umaepho iphe ono, onye k̄e Chileke ara ekpu ọru-ngweja ono, n̄ọ l̄e mkp̄ukpu B̄etelu ono; ọ gb̄e l'ọru-ngweja ono mach̄ia ẹka sụ: “Unu gude iya!” Ẹka ono, ọ mab̄eru iya ono nw̄ua ya lwaa; kp̄ohu iya nk̄u k'ophu b̄u l'ọ t̄ọ d̄uedu ike sephu iya azu.

⁵ Ọru-ngweja ono dakp̄oshihu; nt̄u iya w̄ushihi, b̄u iya b̄u iphe-ọhubama ono, onye k̄e Chileke pfuhawaru l̄e Chipfu s̄uru l'oo-me ono.

⁶ Eze sụ onye k̄e Chileke ono: “Rw̄onaa Chipfu, b̄u Chileke ngu; mb̄u pfunuru n̄u iya l'iswi ẹhu mu; k'ophu ẹka mu a-d̄u g'o shi d̄u.” Onye k̄e Chileke ono bya arw̄ọ Chipfu; o mee; ẹka eze d̄u g'o shihawaa d̄u l̄e mb̄u.

⁷ Eze sụ onye k̄e Chileke ono: “Tsoru mu g'anyi je l'unuphu g'iiria nri; ḡe mu anyakokwa ngu ph̄ọ iphe.”

⁸ Onye k̄e Chileke ono sụ eze: “O betakp̄oru i jee e-ke iphe, d̄u l'ulo ngu ẹbo; n̄u mu uzi lan̄u; b̄e mu tee tsodu ngu abah̄u. T̄eme ọphu

mu ta abyadu e-ri nri; ozoo ngu-a mini l'eka-a.
⁹ Noo kele Chipfu nmaru mu okwa iya anmanma
 su: 'Be rikwa nri; ophu i ngukwa mini; g'o to
 bukwaru uzo, i shiru bya be ii-shi laa.' " ¹⁰ Oo
 ya bu; o tsoru uzo ozo; ophu o buedu uzo ophu
 o shiru g'ooby a Betelu be o shiru lashia.

Onye mpfuchiru Chileke, shi Betelu

¹¹ O nweru nwoke ogerenya, bu onye mp-
 fuchiru Chileke, bu le Betelu. Unwu nwoke
 ono je edokotaru iya iphemiphe, onye ke Chileke
 pho byaru emee le Betelu mboku ono. Opfu, o
 pfukotaru eze be ephe pfukotaru nna phe ono.
¹² Nna phe jia phe su: "?Bu uzo ole be o shiru?"
 Oo ya bu; unwegirima iya ono bya egoshi iya
 uzo ophu onye ke Chileke ono, shi Jiuda ono
 shiru. ¹³ O su unwegirima iya ono: "Ngwa;
 unu doziaru mu nkapfu-igara!" Oo ya bu; ephe
 doziaru iya nkapfu-igara ono; o nyikota iya;
¹⁴ gbagbua chipyabe onye ke Chileke ono. O je
 ahuma iya l'eka o no anoo l'upfu achu. O jia ya
 su: "?Bu gubedua bu onye ke Chileke ono, shi
 Jiuda?"

O su iya: "Ee; oo mbedua."

¹⁵ O su iya: "Tsoru mu g'anyi je l'unuphu g'ii-
 ria nri."

¹⁶ Onye ke Chileke ono su iya: "Mu tee
 tsokwaru ngu alaphu azu; ophu mu etsokwaru
 ngu abahu ibe ngu; ophu mu erikwa nri; ophu
 mu angukwa mini l'eka-a. ¹⁷ Noo kele Chipfu
 turu mu ekemu su ge mu te erikwa nri; ophu
 mu angukwa mini l'eka-a; teme g'o to bukwaru
 uzo ophu mu shiru bya be mu e-shi laa."

18 Ọ sụ iya: “Mbèdua l'onwomu bukwapfo onye mpfuchiru g'ị bụ. Ojozi, shi l'èka Chipfu bẹ pfuru yeru mu sụ gẹ mu bya eduphuta ngu azụ g'anyi je ibe mu; g'i ria nri; ngua mini.” Obenu l'ọo ụka bẹ ọ dzuru iya ẹgube ono. 19 Ọo ya bụ; onye kẹ Chileke ono tsoru iya; ẹphe je eria; ngua l'ibe iya.

Oduma adzụ-gbu onye kẹ Chileke, shi Jiuda

20 Noo ya; ẹphe gudekwadua nri l'èka eri; Chipfu pfuru yeru onye mpfuchiru, ọphu ka aburu ọgerenya ono, duphutaru iya azụ phọ.

21 Ọ raswerehu sụ onye kẹ Chileke ono, shi Jiuda ono: “Chipfu sụru-a: ‘L'eshinu i ti meduru iphe, Chipfu pfuru ngu; ọphu i ti dobeeduru ekemu ono, Chipfu, bụ Chileke ngu turu ngu ono; 22 ị lwaphuta azụ; bya eria nri; ngua mini l'èka ono, o suru ngu g'ị ti rikwa nri; ọphu ị ngụkwa mini ono; bẹ e tee likwa odzu ngu l'ilu nna ngu phez!’”

23 Onye kẹ Chileke ono richaepfo nri; ngua mini; onye mpfuchiru ono, duphutaru iya azụ ono je edoziaru iya nkapfụ-igara iya. 24 Ọ lashia; yee oduma dzuda l'uzo. Oduma ono dzụ-gbua ya; parụ odzu iya togbo le gbororo; nkapfụ-igara iya; me oduma ono pfuru iya le mgboru. 25 Ndu nemadzụ ghatashia; bya ahuma odzu iya g'ọ dabyiru l'uzo; waa oduma, pfuru iya le mgboru; ẹphe bahụ le mkpukpu, nwoke ọgerenya, bụ onye mpfuchiru phọ bu; je edoo ya.

26 Teke onye mpfuchiru ono, bụ iya dubataru iya l'ibe iya ono numaru iphe, meru nụ; ọ sụ: “Ọ kwa onye kẹ Chileke ono, te emeduru iphe,

Chipfu pfuru ono. Chipfu wowaru iya nū oduma; ọ dzua ya; dzu-gbua; egube ono, Chipfu pfuru iya ya ono.”

²⁷ Ọ sū unwegirima iya: “Unu doziaru mu nkapfu-igara.” Epe bya edozia ya. ²⁸ Ọ je je ahuma odzu ono g'ọ dabyiru l'uzo. Nkapfu-igara; waa oduma pfuru iya le mgboru. Ophu oduma ono ta ataduru odzu iya ono; ophu ọ dzu-gbuduru nkapfu-igara ono. ²⁹ Tọbudu iya bu; onye mpfuchiru ono pata odzu onye ke Chileke ono tukobe l'eli nkapfu-igara; vulaa mkpukpu iya; je araa ekwa iya; woru iya lia. ³⁰ Ọ buru l'ilu nkiya be o liru iya. Epe raa ekwa iya su: “Oowa-e; nwune mu-e!”

³¹ Ọ lichae ya pho; ọ sū unwegirima iya: “Mu-nwuhuepho; unu lia odzu mu l'ilu ono, e liru onye ke Chileke ono; unu chiru okpu mu dokube okpu nkiya. ³² Noo kele ozi ono, Chipfu ziru iya; ọ bya araru kpua oru-ngweja ono, du le mkpukpu Betelu ono; me ulo-agwa ono, dugbaa l'eka aagwaje iphe le mkpukpu, dukota l'ali Sameriya ono be a-vukotakwa.”

³³ Iphe ono mechakpo; ophu Jierobowamu ta aghaduru umere; haa eme ejo-iphe, oome. Iphe, o mechiaru bu l'ọ gbẹ bya ahotagbaa ndu a-nodu egwe eja l'eka aagwaje iphe ono. Iphe, bu onye ọ du g'ọ buru uke gweje ngweja l'eka ono, aagwaje iphe ono be onabataje; doo ya nso; mee ya onye egweje ngweja l'eka aagwaje iphe ono. ³⁴ Iphe ono bya aburu iphe-eji, du l'onulo Jierobowamu. Ọ buru iya kpataru iphe, e meru epe chihu le mgboko; woru phe mee epe buru mkpurupyata.

14

Ozi, Chipfu ziru Ahayijia g'o zia Jierobowamu

¹ Lẹ teke ono bẹ iphe-ememe guderu Abáyijia, bụ nwa Jierobowamu. ² Jierobowamu sụ nyee ya: “Gbẹshi; mee onwongu g'ị gbaa iche; g'ọ tọ dụ onye a-hube ngu ama l'ị bụ nyee mube Jierobowamu. Tugbua jeshia mkpukpu Shilo. Ii-huma onye mpfuchiru Chileke, bụ Ahayijia l'eka ono; mbụ onye ono, sụru lẹ mu a-buru eze ndu Ízurelu ono. ³ Guderu iya ishi buredi iri; waa akara; mę ite manụ-ẹnwu; g'ọ karụ ngu iphe, e-mechaa nwụa l'ẹhu nwata-a.” ⁴ Nyee Jierobowamu bya emee ya nno; bya agbeshi tugbua; ọ buru iya eje mkpukpu Shilo l'ibe Ahayijia.

Ahayijia bẹ ta aphụ-rweedu aphụ-rwe; kele nka lawarụ iya l'ęnya. ⁵ Ole Chipfu bẹ pfuhawaru Ahayijia sụ: “Nyee Jierobowamu bẹ abyakwa ngu akpata ishi ẹhu nwa iya, iphe eme. Ọ buru iphe, ii-pfuru iya bụ ẹgube-a; waa ẹgube-a. Noo kele teke ọ byarwutaru; bẹ oo-meahaa g'ọ bụ onye ọzo dụ iche.”

⁶ No iya; Ahayijia bya anumaepho igiji okpa iya g'ooje abya l'onu ulo; ọ sụ: “Bata-o; nyee Jierobowamu! ?Bụ gụnu meru g'o gude ị nọdu eme g'a sụ l'ị bụ onye ọzo? E zikwaru mu ozi, dụ ẹji gę mu zia ngu. ⁷ Lashia; je ezia Jierobowamu sụ iya lẹ Chipfu, bụ Chileke kẹ Ízurelu sụru-a: ‘Mu kutseru ngu l'echilabọ ndu Ízurelu; mee ngu; ị buru onye-ishi ndibe mu, bụ Ízurelu. ⁸ Mu bukafụ ali-eze ono l'onulo kẹ Dévidi woru iya nụ ngu; ọphu ị tị dudu gę nwozi mu, bụ Dévidi, bụ

onye ono, mekotaru ekemu mu; bya egude obu iya g'ọ ha tsoo mu; bya abuerupho iphe, pfuru nhamunha kpeekpu be o shi emeje l'iphu mu. ⁹ Ejo-iphe, i meru be kakota ke ndu ophu vu ngu uzo. I meshiru onwongu agwa; gude igwe kpushia unwu ntekepe; shi nno kpatsua mu ehueghu; teme i wowaru mu docha edocha l'azu ngu.

¹⁰ “ ‘Su-a; iphe ono, i meru ono; be e-mekwa ge mu wobata ejo-iphe l'ibe Jierobowamu. Iphe, bu nwa nwoke shi l'ibe iya; m'o bu ohu; m'o bu amadu le Izurelu be mu e-me g'ephe chihu. Oo g'eekepoje ntu-a bu ge mu e-kpofu ndibe Jierobowamu; jasu ibe iya l'ophu abvukota. ¹¹ Onye shi l'onulo Jierobowamu -nwuhu le mkpukpu be bu nkuta a-ta anu iya; onye ophu nwuhuru l'azu egu bu udele be a-vuka anu iya. Nokwa ge Chipfu pfuru bu ono.’

¹² “A bya le gubedua; tugbua lashia ibe ngu. I -bebeepho tua okpa le mkpukpu unu be nwata ono a-nwuhu. ¹³ Ndu Izurelu l'ophu be a-kwa ekwa nwata ono; woru iya lia. Oo ya kpoloko l'iphe, bu unwu Jierobowamu bu onye ee-li elili; noo kele oo ya kpoloko bu onye Chipfu, bu Chileke ke Izurelu humaru iphe, du ree l'ehu l'ibe Jierobowamu l'ophu.

¹⁴ “Ozo bu l'oo Chipfu l'onwiya a-pfube onye a-buru eze ndu Izurelu. O buru onye ono e-kpo ndibe Jierobowamu g'eekepoje ntu-a. Mbu; o buakwaa iphe nta; e tee dobeekwa iya edobe. ¹⁵ Chipfu be a-da ndu Izurelu aka ke njo l'ehu; k'ophu ephe a-du g'ekperema,

enwunga enwunga lẹ mini. Oo-pheshi phẹ epheshi l'ali ọma ono, ọ nuru nna phẹ ono; woru phẹ tũkashia nanu nanu l'azu ẹnimu Yufurétisu. Noo kele ẹphe gudewaa itso Ashera ono, ẹphe kpobegbaaru ono kpatsu Chipfu ẹhughu. ¹⁶ Oo-gude k'iphe-ẹji ono, Jierobowamu meru ono; me k'iphe-ẹji ono, o meru ndu Ízurelu ye ẹka ono; mia ndu Ízurelu ẹnya.”

¹⁷ Tọbudu iya bu; nyee Jierobowamu gbalihu; ọ buru iya ala Tiza. Atutu, ọotu ọkpa l'ọnulo; nwata ono nwuhu. ¹⁸ Ízurelu l'ophu lia ya; kwaa ẹkwa iya ẹgube ono, Chipfu shi l'ọnu onye-osi iya, bu Ahayjia, onye mpfuchiru Chileke pfuhawa iya ono.

Anwuhu Jierobowamu

¹⁹ Iphe ọzo, nwugbaberu nu teke Jierobowamu bu eze; me ọgu, ọ lwuru; me g'o gude buru eze be e dekotaru l'ekwo-ako, e deshiru iphe, ndu eze ndu Ízurelu meru. ²⁰ Jierobowamu be buru eze ukporo apha l'apha labo. O nwuhu lapfushia nna iya phẹ. Nadabu, bu nwa iya buru eze nochia ẹnya iya.

Teke Rehobowamu bu eze ndu Jiuda

²¹ Rehobowamu; nwa Solomonu buru eze lẹ Jiuda. O nowaru ukporo apha labo l'apha lanu; teke ọ bya aburu eze obu. Iphe, ọ noru l'abaeze bu apha iri l'esaa lẹ Jierusalemu, bu iya bu mkpukpu ono, Chipfu hofutaru l'ipfu Ízurelu l'ophu g'ọ buru ẹka ẹpha iya e-reje ire ono. Ẹpha ne iya bu Nama onye Amonu.

22 Ndu Jiuda bya emee ejo-ememe l'enya Chipfu. Iphe-eji, ephe meru kpatsu Chipfu okophoo; kele ephe meru iphe-eji, ka ophu nna phe meru. 23 Ephe kpatakwarupho eka aagwaje iphe doberu onwophe; dobegbaa mkpuma, du nsọ; me itso Ashera l'ubvu; me le mkpula mkpula oshi, kpugbaaru ke gayii. 24 L'ali ono l'ophu be ephe nwekwarupho unwoke, agba ukpara l'ulo agwa phe. Urwuali ono, ohamoha shi arwu ono; mbu ohamoha ono, Chipfu chifuru l'ali phe woru iya nu ndu Izurelu ono; be ephe arwukota g'ọ ha.

*Ndu Ijiputu ezebata le Jierusalemu
(2Iphe 12:1-11)*

25 O be l'apha, kwe Rehobowamu apha ise, o wataru aburu eze; Shishaku, bu eze ndu Ijiputu byatashia ogo le Jierusalemu. 26 O bya evukochaa eku, du l'ulo Chipfu; me eku, du l'ulo eze. O vutakota iphemiphe; mbu chitachaa iphe, eegudeje egbobuta onwonye ono g'ọ ha, Solomonu gude mkpola-ododo kpushia pho. 27 Tobudu iya bu; eze, bu Rehobowamu bya egude onyirubvu kpu-phukota iphe ono azu; gude dochia enya iya ophuu; bya eworu iya ye l'eka ndu-ishi ndu eche onu eka eeshije abahu l'ibe eze nche; g'ephe leta iya enya. 28 O nodu abujeru teke eze eje l'ulo Chipfu; ndu nche ono aparu iphe, eegudeje egbobuta onwonye ono. E-mechaa; ephe ewophuta iya azu bya edobe l'ulonche.

*Anwuhu Rehobowamu
(2Iphe 12:15-16)*

²⁹ Iphe ọzo, Rehobówamu megbaberu; ọ́ iphemiphe, o mekọ́taru bẹ́ e dekọ́taru l'ẹ́kwo-akọ́, e deshiru iphe, ndu eze ndu Jiuda meru. ³⁰ Rehobówamu yẹ́e Jierobowamu ta alwụ́-buhjeduru ọ́gu alwụ́-buhu. ³¹ Rehobówamu bya anwụ́hu lapfushia nna iya phẹ́. E lia ya l'ẹ́ka e liru nna iya phẹ́ lẹ́ mkpụ́kpụ́ Dévidi. Ẹ́pha ne iya bụ́ Nama onye Amonu. Abyíjiam, bụ́ nwa iya nwoke bụ́ru eze nọ́chia ẹ́nya iya.

15

Teke Abyíjiam bụ́ eze ndu Jiuda (2Iphe 13:1—14:1)

¹ O be l'apha, kwe Jierobowamu nwa Nebatu apha iri l'ẹ́sato, ọ́ wataru abụ́ eze ndu Ízurelu; Abyíjiam bahụ́ l'aba-eze ndu Jiuda. ² Iphe, ọ́ nọ́ru l'aba-eze lẹ́ Jierúsalemụ́ bụ́ apha ẹ́to. Ẹ́pha ne iya bụ́ Maka nwada Abishalomu.

³ Abyíjiam bẹ́ mekọ́taru iphe-ẹ́ji, nna iya mehawaru. Obu iya l'ophu bẹ́ ọ́ tọ́ kpọ́duru ye l'ẹ́ka Chipfu, bụ́ Chileke iya nọ́; ẹ́gube ono obu Dévidi, bụ́ nna iya oche shi dọ́ phọ́. ⁴ Ọ́le ọ́o opfu ẹ́hu Dévidi bẹ́ Chipfu, bụ́ Chileke iya gude nụ́ iya nwa, a-nọ́chia ẹ́nya iya lẹ́ Jierúsalemụ́; bya emee gẹ́ Jierúsalemụ́ pfushia ike. ⁵ Iphe, kparu iya nụ́ bụ́ru lẹ́ Dévidi bẹ́ meru iphe, pfuru ọ́to l'ẹ́nya Chipfu. Ọ́ tọ́ hajeduru eme iphe, Chipfu turu iya ekemu iya jasụ́ g'ọ́ nọ́-beru; a -gụ́fuepho k'opfu ẹ́hu Uráya, bụ́ onye Hetu.

⁶ Ọ́gu gudepho adapheru Rehobówamu yẹ́e Jierobowamu jeye gẹ́ Abyíjiam nọ́-beru.

⁷ Iphe ọzo, Abyíjiam megbaberu; me iphemiphe, o mekọtaru be e dekọtaru l'ekwo ako, e deshiru iphe, ndu eze ndu Jiuda meru. ⁸ Oo ya bu; Abyíjiam nwuhu lapfushia nna iya phe. E lia ya le mkpukpu Dévidi. Asa, bu nwa iya nwoke buru eze nochia enya iya.

*Teke Asa bu eze ndu Jiuda
(2Iphe 15:16—16:6)*

⁹ L'apha, kwe Jierobowamu ukporo apha, e -shi teke o beberu buru eze ndu Ízurelu be Asa byaru aburu eze ndu Jiuda. ¹⁰ Iphe, o noru l'aba-eze bu ukporo apha labo l'apha lanu le Jierusalemu. Epha ne iya oche bu Maka nwada Abishalomu.

¹¹ Asa be meru iphe, pfuru oto l'enya Chipfu; egube Dévidi, bu nna iya meru. ¹² O chishikotaru iphe, bu unwoke, agba ukpara l'ulo agwa l'ali ono l'ophu; bya alwukota nshi, nna phe gwotaru dobe. ¹³ O nafucharu Maka, bu ne iya oche okwa eze-nwanyi, o bu; kele o doberu ejo itso agwa Ashera. Asa be gbukwoshiru itso Ashera ono je akpo ya oku le nsuda nggele Kidironu. ¹⁴ A -gufukpooro le Asa ta aphoshiduru aka ono, aagwaje iphe ono; obu iya g'o ha be o kpokotaru ye l'eka Chipfu no jeye g'o no-beru. ¹⁵ O wotaru iphe, nna iya doberu nsu; me iphe, yebdua doberu nsu bya edobe l'eze-ulo Chipfu; mbu mkpola-ochaa; me mkpola-ododo; mewaro ivu ozo.

*Asa etso Basha ogu
(2Iphe 16:1-6)*

¹⁶ Ọgu gudeẹpho adaru Asa yẹe Basha, bụ eze ndu Ízurelu teke ẹphenebo bụ ishi. ¹⁷ Basha, bụ eze ndu Ízurelu bapfu ndu Jiuda ọgu; bya akpụaha mkpụkpu Rama g'o shihu ike; g'ee-shi g'ọ tọ dụ onye e-shi lẹ kẹ Asa, bụ eze ndu Jiuda lufu; ọzoo bahụ iya abahụ.

¹⁸ Tọbudu iya bụ; Asa wotakọta mkpọla-ọchaa; mẹ mkpọla-ododo, phọduru nụ l'ẹku, dụ l'eze-ulo Chipfu; mẹ l'ẹku, dụ l'ibe eze; woru ye ndu-ozi iya l'ẹka; bya ezia phẹ g'ẹphe je ibe Benu-Hadadu nwa Taburimonu; mbụ nwanwa Heziyonu, bụ eze ndu Arámu. Ẹka o bu bụ lẹ Damasukosu. G'ẹphe je ezia ya sụ: ¹⁹ “Gẹ mu lẹ ngu tųgbanu bụru nanụ; ẹgube nna mu yẹle nna ngu shi tųgba ono. Ọwaa bụ mkpọla-ọchaa; mẹ mkpọla-ododo, mu achie ngu. Jiko tųgbunaa je emebyia atųgba ono, unu lẹ Basha, bụ eze ndu Ízurelu tųgbaru ono; k'ọphu ọo-parụ mu haa.”

²⁰ Ọo ya bụ; Benu-Hadadu kweta iphe ono, eze, bụ Asa pfuru ono. O yefu ndu-ishi ndu ojogu iya; ẹphe jeshia ọgu lẹ mkpụkpu, dųgbaa l'alì Ízurelu. Ẹphe lwuta mkpụkpu Ijionu; mẹ mkpụkpu Danu; mẹ mkpụkpu Abelu-Betu-Maka; mẹ mkpụkpu Kineretu l'ọphu; mẹkpoo alì ndu Nafutali l'ọphu. ²¹ Basha numaepho iphe, meru nụ; ọ haa akpụ mkpụkpu Rama g'o shihu ike; ọ bụru iya ala Tiza. ²² Tọbudu iya bụ; eze, bụ Asa bya atụaru ndu Jiuda l'ọphu ekemu; ọphu ọ dudu onye ọ gụfuru. Ọ sụ g'ẹphe je evutakọta mkpuma ono; yẹe oshi ono, Basha shi gude akpụ mkpụkpu Rama g'o shihu ike ono. Ọ bụru iya bẹ eze, bụ Asa gude kpua

mkpukpu Geba, du l'ali Benjiaminu; o shihu ike; waa mkpukpu Mizupa.

Anwuhu Asa
(2Iphe 16:11-14)

²³ Iphe ozo, Asa megbaberu; me ehuka ehuka, o mekotaru; waa iphemiphe, o meru; mekpoo mkpukpu, o kpushiru be e dekotaru lekwo-ako, e deshiru iphe, ndu eze ndu Jiuda meru. O buru go kahwaru buru ogerenya be iphememe meaharu iya lokpa. ²⁴ Oo ya bu; Asa bya anwuhu lapfushia nna iya phe; e lia ya l'eka e liru nna iya phe le mkpukpu Devidi, bu nna iya. Jiehoshafatu, bu nwa iya nwoke buru eze nochia enya iya.

Teke Nadabu bu eze ndu Izurelu

²⁵ Nadabu, bu nwa Jierobowamu bya aburu eze ndu Izurelu l'apha, kwe Asa, bu eze ndu Jiuda apha labo. Iphe, Nadabu noru l'aba-eze ndu Izurelu bu apha labo. ²⁶ O mee ejo-ememe l'enya Chipfu; tsokota uzo nna iya tsoru; mbu mee iphe-eji ono, o kpataru ndu Izurelu ye eka ono.

²⁷ Basha nwa Ahayjia k'onulo Isaka bya agbaaru Nadabu ejo-idzu; woru iya gbua le mkpukpu Gibetonu, du l'ali Filisitayinu; le teke ono, Nadabu ye ndu Izurelu l'ophu kephetaru mkpukpu ono. ²⁸ O buru l'apha, kwe Asa apha eto, o bu eze ndu Jiuda be Basha gburu Nadabu; bya aburu eze nochia enya iya.

²⁹ Basha bebeerupho buru eze; o gbushikota ndibe Jierobowamu g'ephe ha. Ophu o dudu

onye ọ haru g'ọ nođu ndzu l'ibe Jierobowamu. Ọ tuko phe g'ephe ha gbushikọta egube ono, Chipfu shi l'onu onye-ozi iya, bu Ahayijia ke Shilo pfua l'oo-du ono. ³⁰ Ọ buru iphe, kparu iya nu bu k'iphe-eji ono, Jierobowamu meru; me ophu ọ kpataru ndu Izurelu ye eka ono; me k'ehu-eghu ono, ọ kpatsuru Chipfu, bu Chileke Izurelu.

Anwuhu Nadabu

³¹ Iphe ozo, nwugbaberu nu teke Nadabu bu eze; me iphemiphe, o meru be e dekotaru l'ekwo-ako, e deshuru iphe, ndu eze ndu Izurelu meru. ³² Ogu gudeepho adaru Asa yee Basha, bu eze ndu Izurelu teke ephenebo bu ishi.

Teke Basha bu eze ndu Izurelu

³³ Ọ buru l'apha, kwe Asa apha eto, ọ bu eze ndu Jiuda; be Basha nwa Ahayijia byaru aburu eze ke ndu Izurelu le mkpukpu Tiza. Iphe, ọ noru l'aba-eze ono bu ukporo apha l'apha eno. ³⁴ O mee ejo-ememe l'enya Chipfu; tsoepho uzo ke Jierobowamu; mekota iphe-eji ono, ọ kpataru ndu Izurelu mee ono.

16

¹ Tobudu iya bu; Chipfu bya epfuaru Jiehu; nwa Hanani iphe laru le k'ehu Basha su: ² "Eshi ophu mu kulitaru ngu l'ime urwuku; bya emee ngu g'i buru onye edu ndibe mu, bu ndu Izurelu; i gbeghaa ohu tsochiaru uzo ke Jierobowamu; bya emewaa ge ndibe mu, bu ndu Izurelu mee iphe-eji; mbu g'ephe gude iphe-eji phe

ono kpatsu mu ẹhu-eghu; ³ bẹ mu e-me gẹ Basha; mẹ ndibe iya chihu. Mu e-me ndibe ngu ẹgube ono, mu meru ndibe Jierobowamu; nwa Nebatu. ⁴ Ndibe Basha phẹ onye ọphu, nwuhuru lẹ mkpukpu bụ nkuta a-ta iya. Onye ọphu, nwuhuru lẹ mgbegu aburu ẹnu, ephe l'eli a-vuka anụ iya.”

Anwuhu Basha

⁵ Iphe ọzo, nwugbaberu nụ teke Basha bụ eze; mẹ iphe, o meru; mẹ ẹhuka ẹhuka, o mekotaru bẹ e dekotaru l'ekwo-akọ, e deshiru iphe, ndu eze ndu Ízurelu meru. ⁶ Basha bya anwuhu lapfushia nna iya phẹ; e lia ya lẹ mkpukpu Tịza. Ela, bụ nwa iya nwoke buru eze nọchia ẹnya iya.

⁷ Opfu, Chipfu ono, onye mpfuchiru Chileke, bụ Jiehu; nwa Hanani pfuru l'opfu ẹhu Basha yele ndibe iya phọ vukotaepho. O buru iphe, kparu iya nụ bụ k'ejo-iphe, o megbaberu l'ẹnya Chipfu; shi nno kpatsu iya ẹhu-eghu; mbụ bya emeahaa gẹ ndibe Jierobowamu; ọle ọ gbekwa buru yebedua gbushiru phẹ.

Teke Ela bụ eze ndu Ízurelu

⁸ O buru l'apha, kwe Asa ukporo apha l'apha ishii, o shi butaru eze ndu Jiuda; bẹ Ela nwa Basha byaru aburu eze ndu Ízurelu. Iphe, ọ nọru l'aba-eze ono bụ apha labọ lẹ Tịza.

⁹ Onye-oziiya, bụ Zimiri, bụ onye-ishi nkeru-ẹbo ugbo-inya iya bya agbaaru iya ejo-idzu. Teke ono bẹ Ela nọro l'ulo Aza, bụ onye-ishi l'ibe-eze lẹ mkpukpu Tịza angụ mẹ angụ-sweshi iphu. ¹⁰ Zimiri bapfu iya je echitsua ya l'ali; woru

iya gbua. O b̄uru l'apha, kwe Asa ụkporo apha l'apha ẹsaa, o shi b̄utaru eze ndu Jiuda b̄e Zimiri gburu Ela ọbu; bya ab̄uru eze nọchia ẹn̄ya iya.

¹¹ Zimiri buerupho eze; ọ b̄uru anọzeta, ọ nọzetaru l'aba-eze ono; ọ tuko ndibe Basha gbushikota. Ophu ọ dudu nwa nwoke, o gbuphodoru m̄e nanu. O gbukotaru abubu iya p̄e; m̄e ndu ẹp̄he l'iya eshi ọnyà. ¹² Oo ya bu; Zimiri bya emee; ndibe Basha l'ophu bukotaru mkpurupyata. E shi nno; ọ v̄ua mbu opfu ono, Chipfu shi l'onu Jiehu, bu onye mpfuchiru iya pfua l̄e k'ehu Basha ono. ¹³ Ip̄he, kpataru iya nu b̄uru ip̄he-ẹji ono, Basha ȳe nwa iya, bu Ela meshiru; t̄eme ẹp̄he kpata ḡe ndu Ízurelu mekwaa ya p̄ho ono; mbu gude ọgalemkpa agwa ono, ẹp̄he agwa ono; shi nno kpatsu Chipfu, bu Chileke k̄e Ízurelu ẹhu-eghu.

¹⁴ Ip̄he ọzo, nwugbaberu nu teke Ela bu eze; m̄e ip̄he, o meshiru b̄e e dekotaru l'ekwo-akọ, e deshuru ip̄he, ndu eze ndu Ízurelu meru.

Teke Zimiri bu eze ndu Ízurelu

¹⁵ O b̄uru l'apha, kwe Asa ụkporo apha l'apha ẹsaa, o shi b̄utaru eze ndu Jiuda; b̄e Zimiri n̄oru abali ẹsaa l'aba-eze l̄e mkpukpu Tiza. Teke ono b̄e ndu ojogu ndu Ízurelu d̄oru l̄e mkpukpu Gibetonu ono, du l'ali Filisitayinu. ¹⁶ Ndu ono, d̄oru nu ono bya anuma l̄e Zimiri b̄e gbaru eze ẹjo-idzu; gbua ya; ẹp̄he n̄odu mboku ono l'eka ono, ẹp̄he d̄oru ono mee Omuri, bu onye-ishi ndu ojogu ono g'ọ b̄uru eze ndu Ízurelu.

¹⁷ Oo ya bu; Omuri ȳe ndu Ízurelu ono, ȳe ya

nọkota lẹ Gibetonu; shi l'ẹka ono wufu tugbua je ekephee mkpukpu Tiza. ¹⁸ Zimiri humapho l'aanatawa mkpukpu ono; ọ bahu l'ime ulo, du l'ibe-eze, bu ẹka aanoduje zeeru onwonye; nodu iya l'ime nwuru oku ye l'ulo-eze ono; o tsugbua ya. ¹⁹ Mkpata iya buru iphe-ẹji, o megbaberu. O meru ejo-iphe l'enya Chipfu; bya etsoo uto Jierobowamu; mee iphe-ẹji ono, ọ kpataru ge ndu Izurelu ye ẹka ono.

²⁰ Iphe ozo, nwugbaberu nu teke Zimiri bu eze; me ejo-idzu, ọ gbaru be e dekotaru l'ekwo-ako, e deshuru iphe, ndu eze ndu Izurelu meru.

Teke Omuri bu eze ndu Izurelu

²¹ Tobudu iya bu; ndu Izurelu bya ekekaha onwophe ẹbo. Ndu lanu turu ikẹ yeru Tibuni; nwa Ginatu g'ephe mee ya eze; ndu ophuu turu ikẹ yeru Omuri. ²² Ode ndu ophu tsoru Omuri be ka ndu ophu tsoru Tibuni; nwa Ginatu okpehu. E mecha; Tibuni nwuhu; Omuri buru eze.

²³ O buru l'apha, kwe Asa ukporo apha l'apha iri lẹ nanu, o shi butaru eze ndu Jiuda; be Omuri byaru aburu eze ndu Izurelu. Iphe, ọ noru l'aba-eze bu apha iri l'ẹbo. Apha ishii be ọ buru eze lẹ mkpukpu Tiza. ²⁴ O bya azuta ubvu Sameriya l'ẹka Shemeru. O buru mkpola-ochaa, erwa iya du talentu labo be ọ zuru iya. O bya akpa mkpukpu l'eli ubvu ono; woru iya ga Sameriya, bukwapho epha Shemeru ono, bu onye shihawaa nweru ubvu ono.

²⁵ Omuri be meru ejo-ememe l'enya Chipfu. Ejo-iphe, o meru be kakota ke ndu vuhawa iya

uzo. ²⁶ Noo kele o tsoru uzo Jierobowamu; nwa Nebatu; bya emee iphe-ẹji ono, o meru ge ndu Ízurelu ye ẹka ono; mbu gude agwaphe ogalemkpa agwa shi nno kpatsua Chipfu, bu Chileke ke Ízurelu ẹhu-eghu.

Anwuhu Omuri

²⁷ Iphe ozo, nwugbaberu nu teke Omuri bu eze; me iphe, o meru; me ehuka ehuka, o mekotaru be e dekotaru l'ekwo-ako, e deshiru iphe, ndu eze ndu Ízurelu meru. ²⁸ Omuri nwuhu lapfushia nna iya phe. E lia ya le Sameriya. Ehabu, bu nwa iya nwoke buru eze nochia enya iya.

Teke Ehabu bu eze ndu Ízurelu

²⁹ O buru l'apha, kwe Asa ukporo apha l'apha iri l'esato, e -shi g'o byaru aburu eze ndu Jiuda; be Ehabu nwa Omuri byaru aburu eze ndu Ízurelu. Iphe, o noru l'aba-eze bu ukporo apha l'apha labo le Sameriya. ³⁰ Ehabu nwa Omuri bya emee ejo-ememe l'enya Chipfu kangokotachaa ndu ophu vuhawa iya uzo buru eze. ³¹ O to bulekwa l'o meru iphe-ẹji ono, Jierobowamu nwa Nebatu meru kpoloko; obenu l'o lukwarupho Jiezebelu nwada Etu-Belu, bu eze ndu Sayidonu. O gwaru agwa ono bu Balu; bya abaru iya eja. ³² O kpuru Balu oru-ngweja l'ulo Balu, o kpuru le mkpukpu Sameriya. ³³ Ehabu dobekwarupho ntekpe Ashera; bya emebaa iphe ozo gude kpatsu Chipfu, bu Chileke ke Ízurelu

ẹhu-eghu; mbụ kangokọta ndu ọphu vuhawa iya ụzo.

³⁴ Ọo teke Éhabu bụ eze bẹ Hiyẹlu kẹ Bẹtelu kpuru mkpụkpu Jieriko. Teke ọ turu ọkpa igbulọ mkpụkpu ono bẹ o phuru iya ishi ọkpara iya nwoke, bụ Abiramu; o phua ya ishi mbuhu ime iya nwoke, bụ Segubu teke ooye ọnu ẹka ee-shije abahụ lẹ mkpụkpu ono. Ọ dọephọ ẹgube ono, Chipfu pfuhawaru iya e -shi l'ọnu Jioshuwa nwa Nunu.

17

Okpoko-ọhà aanụ Elayijia nri

¹ Noo ya; Elayijia, bụ onye mkpụkpu Tishibe, dọ l'alị Giladu bya asụ Éhabu: “Eshinu Chipfu, bụ Chileke kẹ Ízurelu nọ ndzụ g'ọ nọ iya-a; mbụ onye ono, mu ejeru ozi; bẹ iji ta abyadụ l'a-da; ọphu mini ta abyadụ e-dze l'ime apha olemole; gbahaephọ lẹ mu sụru g'ọ dzee.”

² Chipfu bya epfuaru Elayijia sụ: ³ “Tụgbua lufu l'ẹka-a; swià ụzo ẹnyanwu-awawa je edomia onwongu lẹ mgboru nggele Keritu, dọ l'ụzo ẹnyanwu-awawa Jiódanu. ⁴ Ọo lẹ nggele ono bẹ ii-nguje mini; teme mu pfuwaru okpoko-ọhà g'ọ patajeru ngu nri l'ẹka ono.”

⁵ Ọo ya bụ; Elayijia tụgbua je emee gẹ Chipfu sụru iya g'ọ mee. Ọ tụgbua je anọdu lẹ mgboru nggele Keritu ono, dọ l'ụzo ẹnyanwu-awawa Jiódanu. ⁶ Okpoko-ọhà nọdu apatajeru iya nri waa anụ l'ụtsu; pataru iya nri waa anụ l'ụzenyashi. Ọ bụru lẹ nggele ono bẹ ọonguje mini.

⁷ A nonyaa; nggele ono tahu; kele igwe te edzeduru mini l'ali ono.

Elayijia yee nwanyi Zarefatu, ji iya anodedu

⁸ Tobudu iya bu; Chipfu bya epfuaru Elayijia su: ⁹ “Gbalihuekwapho jeshia mkpukpu Zarefatu ono, du le Sayidonu je anodu l'eka ono. O nweru nwanyi, ji iya anodedu bu l'eka ono, mu pfuwaru g'o nuje ngu nri.” ¹⁰ Oo ya bu; Elayijia tugbua; o buru iya eje mkpukpu Zarefatu. O -rwuepho onu-abata mkpukpu ono; o nweru nwanyi, ji iya anodedu, no l'eka ono akpata nku. Elayijia kua ya su: “Jiko kutaeshikwa nwamini ye l'iphe wotaru mu ge mu nga” ¹¹ Nwanyi ono tugbua ge ya je ekutaru iya mini obu; Elayijia kua ya su: “Jiko wotafukwaaru mu ro nwibiribe buredi.”

¹² Nwanyi ono su: “Oo ge Chipfu, bu Chileke ngu no ndzu g'o no iya-a; bu g'o bu ire-lanu le mu te enwedu buredi. Iphe, mu nweru kpoloko bukwa nwamkpoji-eka nwa ukpokutu-nri, du l'ite; waa nwa manu, du l'ite-mkpa. Oo ya be mu akpata nku-a ge mu ala je emee ya ge mu le nwa mu ria. Anyi -richaa ya; anyi anodeduwaro egu jasu anyi anwuhu.”

¹³ Elayijia su iya: “Ta atsushi ebvu. Laa je emee ya egube ono, i pfuru ono. Ole oo g'i vuadaru uzo gude nwukpokutu iphe ono gheta akara, ha nwanshii wotaru mu. E -mechaa; l'i ghetawarọ ke gu le nwa ngu. ¹⁴ Noo kele Chipfu, bu Chileke ke Izurelu suru-a: ‘Nwa ukpokutu-nri ono taa byadu a-bvu abvubvu l'ite ono; ophu itemkpa manu ono ta abyadu a-du iphoro gbiriri

jasu mbokwu, Chipfu e-me g'igwe dzee mini le mgboko.' "

¹⁵ O tugbuekwapho je emee ge Elayijia pfuru iya. Noo ya; nwanyi ono waa ndibe iya; me Elayijia bya enweru nri ephe erije mbokumboku. ¹⁶ Ophu nwa ukpokutu-nri ono abvujeduru abvubvu l'ite ono; teme ophu itemkpa ono ta adujeduru iphoro; egube ono, Chipfu shi l'onu Elayijia pfua ya ono.

¹⁷ A nonyaa iphe-ememe gude nwa nwanyi ono, bu iya nwe ulo ono. Iphe-ememe obu nodu aka iya njo eje; jasu o woru iya gbua. ¹⁸ Nwanyi ono su Elayijia: "Gube onye ke Chileke; ?bu gunu be ii-su le mu mekataru ngu? ?i byaru gi nyataru mu iphe-eji, mu meru; shi nno gbua nwa mu-a?"

¹⁹ Elayijia su iya: "Kee mu nwa ngu obu!" Elayijia bya ekuta iya l'utapfu nwanyi ono; bya ekuba l'ulo eli, l'eka onoduje; je enyebe iya l'oshi-azee ya. ²⁰ O bya araku Chipfu; su: "Gube Chipfu, bu Chileke mu; ?i mefuaru g'ejo akpamara owa-a dapfuta nwanyi-a, ji iya anodedu-a, mu no l'ibe iya-a; mbu ke gi mee ge nwa iya nwuhu?"

²¹ Tobudu iya bu; Elayijia dakoru nwata ono l'eli ugbo eto machia onwiya; bya araku Chipfu su: "Jiko Chipfu, bu Chileke mu; menaa ge ndzu nwata-a lwaphutaru iya azu!"

²² Chipfu numa olu Elayijia. Ndu nwata ono bya alwaphutaru iya azu; o gbakerehu. ²³ Elayijia kulita nwata ono shi l'ulo-eli ono nyizeta le k'ali. O kuru iya nu ne iya su: "Wa nwa ngu baa; o nowa ndzu."

²⁴ Nwanyị ono sụ Elayijia: “Ọo nta-a bẹ mu maru l'ị bụ onye kẹ Chileke; ọme l'opfu, Chipfu shi l'ọnu ngu pfua bẹ bụ ọkpobe-opfu.”

18

Elayijia yee Obedaya

¹ A nọnyakpowaro-o; nọ-rwua apha k'eto; Chipfu sụ Elayijia: “Je egoshi Éhabu onwongu; gẹ mu bya e-me g'igwe dzee mini lẹ mgboko.”

² Ọo ya bụ; Elayijia jeshia egoshi Éhabu onwiya.

Teke ono bẹ ẹgu kabaa emeshi ike lẹ Samériya.

³ Éhabu bya ekua Obedaya, bụ onye-ishi l'ibe iya. Obedaya bụ onye Chipfu duru lẹ nsọ shii. ⁴ Noo kẹle teke Jiezebelu shi egbushi ndu mpfuchiru Chipfu bẹ bụ Obedaya chitaru ndu mpfuchiru Chipfu ono ụkporo ụmadzu ise je edomishia l'ọgba. O dobecharu phẹ ụkporo labọ l'ụmadzu iri iri l'ọgba lanụ; azụ phẹ lẹ nri; bya ekeje phẹ mini. ⁵ Éhabu sụ Obedaya: “G'anyi jegbabekota alị-a l'ẹka obvu-mini dụ; mẹ nsụda nsụda dukota nụ; g'a maru; ?anyi a-huma irwu-ẹswa; shi nno dzọ ịnya anyi; mẹ ịnya-mulu anyi ndzụ. G'o to nweru ọphu anyi e-gbu l'opfu l'ẹgu emeshiwa iya ike.” ⁶ Ọo ya bụ; ẹphe bya ekee alị ono ekeke g'ẹphe e-shi jegbabekota iya. Éhabu tsoru ẹka lanụ; Obedaya tsoru ẹka iya ọphuu.

⁷ Obedaya jenyakpọepho; yee Elayijia bya edzuda. Obedaya hụbeekwa iya phọ ama; bya ephozeru iya iphu l'alị sụ: “Nnajiuphu mu, bụ Elayijia! ?Bụ ngu baa?”

⁸ Elayijia sụ iya: “Ọo mbẹdua bẹ ọ bụ. Tụgbua je akaru nnajiuphu ngu lẹ Elayijia nọ l'ẹka-a.”

⁹ Obedaya sụ: “?Bụ ẹjo-iphe ọ́nu bẹ mu meru; meru g'o gude ị nọdu eme g'i nwuru mube nwozi ngu ye l'ẹka Éhabu; g'o woru mu gbua? ¹⁰ Ọo ọ́ ẹ Chipfu, bụ Chileke ngu, nọ ndzụ; g'ọ nọ iya-a; bẹ bụkwapho g'ọ bụ ire-lanụ l'ọ tọ dudu ọ́ha; mẹ alì-eze, nnajiuphu mu teke ezidu g'e je achoro ngu. Ọ́ha; ọ́zoo alì-eze ọ́phu sụru l'ì tì nọdu lẹ ndu phẹ; l'ọ nua phẹ nte g'ẹ́phe ria l'ẹ́phe ta ahụmaduru ngu. ¹¹ Ọ́ bụru iya bẹ ị byaru nta-a bya asụ ọ́ mu tụgbua je akaru nnajiuphu mu lẹ gube Elayijia nọ l'ẹka-a. ¹² ?Mu maru ẹka Unme Chipfu e-duta ngu je edobe mẹ mu haẹ ngu pho tụgbua. Mu -jeẹ́pho je epfuaru iya Éhabu; ọ́ bya; ọ́phu ọ́ tọ hụmaduru ngu; l'o woru mu gbua. Ọ́le mube onye-ozì ngu bẹ Chipfu shikwa teke mu bụ nwokoro dutaru lẹ nsọ. ¹³ Nnajiuphu mu; ?tì nụmajeduru iphe, mu meru teke ono, Jiezebelu shi egbushi ndu mpfuchiru Chipfu; mbụ ọ́ mu gude wohaa ndu mpfuchiru Chipfu ono ụkporo ise l'ọ́gba? Mu wohachaaru phẹ ụkporo labo l'ụmadzu iri iri l'ọ́gba lanụ; azụ phẹ lẹ nri; bya eku mini anụ phẹ. ¹⁴ Ọ́ bụru nta-a bẹ ị byaru asụ ọ́ mu tụgbua je akaru nnajiuphu mu lẹ Elayijia nọ l'ẹka-a. Oo-gbukwa mu!”

¹⁵ Elayijia sụ iya: “Eshinu Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike nọ ndzụ g'ọ nọ iya-a; mbụ onye ono, mu ejeru ozi; bẹ mu goshifutajekwa Éhabu onwomu ntanu-a.”

Éhabu yele Elayijia edzuda

16 Ọo ya bụ; Obedaya tugbua jepfushia Éhabu je ezia ya ya. Éhabu jepfushia Elayijia. 17 Éhabu hūmaepho Elayijia bya asụ iya: “?Bụ ngu baa; gube onye ono, l'akpa ndu Ízurelu ẹhu-a?”

18 Elayijia sụ: “Ọ tọ bụkwa mbèdua akpa ndu Ízurelu ẹhu. Ọ kwa gubedua; gụ lẹ ndibe nna ngu bẹ ọ bụ; kele unu harụ eme ekemu Chipfu; tsoahaa Balụ.” 19 “Ngwa; zia g'e je ekua ndu Ízurelu l'ophu g'ẹphe byapfuta mu l'úbvú Kamelu. Chìta unu umadzu l'ụkporo labọ l'iri ono, bụ ndu epfuchiru Balụ; waa unu nemadzu ono, bụ ndu epfuchiru Ashera; mbụ ndu ono, Jiezebelu anụ nri ono g'ẹphe bya.”

Elayijia yẹe ndu epfuchiru Balụ

20 Ọo ya bụ; Éhabu bya ezia nzi ekukọta ndu Ízurelu l'ophu; waa ndu epfuchiru Balụ; ẹphe dzukọta l'úbvú Kamelu. 21 Elayijia bya apfuru ndu Ízurelu ono l'iphu g'ẹphe ha sụ: “?Bụ jasụ teke ole bẹ unu a-nọ-bekporu ọgazi-ẹnya-labọ ono unu nọ ono? Ọ -bụru l'ọo Chipfu bẹ bụ Chileke; unu tsonu iya. Teke ọbu l'ọo Balụ bẹ bụ Chileke; unu tsonu iya.”

O pfuchaa nno; ọphu ẹphe epfuduru opfu yeru iya.

22 Tọbudu iya bụ; Elayijia sụ ndu ono: “Ọo mbèdua kpoloko bẹ phoduru nụ lẹ ndu epfuchiru Chipfu. Obenu lẹ ndu epfuchiru Balụ bẹ dụ unu nemadzu l'ụkporo labọ l'iri. 23 G'a kputaru anyi oke-eswi labọ. G'ẹphe hata oke-eswi lanụ; gbua; bọkashia; doo l'eli nkụ; ọle ọo g'ẹphe ta nwụkwaru ọku ye iya. Mbèdua bẹ

e-gbu oke-eswi lanu ophu; bokashia; doo l'eli nku; mu taa nwuduru oku eye iya. ²⁴ Unu araku epha agwa unu; ge mbedua arakukwapho epha Chipfu. Onye ophu gude oku za enu; aamaru l'oo ya bu Chileke.”

Ndu ono g'ephe ha zukota mgbede su: “Iphe, i pfuru du ree.”

²⁵ Elayijia su ndu epfuchiru Balu: “Unu vuru uzo hata oke-eswi lanu gbua; eshi ophu unu du igwerigwe. Unu araku epha agwa unu; ole oo g'unu ta anwukwaru oku ye l'anu ono.” ²⁶ Ephe bya akputa oke-eswi lanu l'ime oke-eswi, a nuru phe; gbua.

Ephe kpọ-kua epha Balu shita l'utsu jasu l'eswe asuje: “Gube Balu; zanu anyi oku!” Ophu o dudu ophu, meru nu; mbu ophu e yeduru phe onu. Ephe tsoru oru-ngweja ono, ephe meru ono etephe ebvu mgburugburu.

²⁷ O be l'eswe; Elayijia chiaha phe ochi; su phe: “Unu kushibaa ya oku ike; kele oo agwa be o bu. ?A maru; ?o no l'oke oriri; ?to oome iphe; ?to o jeru iphe; ?to bu mgbenya be ooku; g'unu ekutee ya.” ²⁸ Oo ya bu; ephe rashia ya ike; gude mma; me arwa ebvujashi onwophe l'uzo omelali phe; jasu mee, shi phe l'ehu alwashi. ²⁹ Echi-eswe bya aghata g'ephe chiphenyaruru okorobo mkpu ono, ephe echi ono. A bya erwua teke eegweje ngweja uzonyashi; ophu o dukwapho ophu meru nu; ophu e yeduru phe onu; mbu ophu o dudu iphe nwuru nu.

Chipfu gude oku eke ngweja Elayijia

³⁰ Tòbudu iya bụ; Elayijia sụ ndu ono g'èphe ha: “Unu wụritaru mu ntse.” Èphe bya awupfu iya ntse. Elayijia bya edozia ọru-ngweja Chipfu ono, e nwutsushiwaru enwutsushi ono. ³¹ Ọ bya apata mkpuma iri l'èbo, nọ-chiru ọnya ipfu iri l'èbo, bụ ụnwu Jiékpọ; mbụ onye ono, Chipfu pfujeru sụ: “Èpha ngu a-buru Ízurelu-a.” ³² O gude mkpuma ono kpọkoberu Chipfu ọru-ngweja. Ọ bya ebvua nsụ, ha ọsa bvuphee ọru-ngweja ono mgburugburu. ³³ Ọ bya edoo nkụ g'ọo-dụ; bya egbua oke-eswi ono bọkashia; doo l'eli nkụ ono. Ọ sụ: “Unu je ekujishia mini l'ite-mini ọno; bya awua l'eli ngweja-akpọ-ọku-a; waa lẹ nkụ-a.”

³⁴ Ọ sụ phẹ: “Unu je ekutafua ya kẹ mgbo ẹbo” Èphe je ekutafua kẹ mgbo labọ.

Ọ sụ phẹ: “Unu je ekutafua kẹ mgbo ẹto.” Èphe je ekuta iya kẹ mgbo ẹto. ³⁵ Mini ono nọdu asọshihu l'eli ọru-ngweja ono; bya eji nsụ ono, e bvupheru mgburugburu ono ejiji.

³⁶ O be teke eegweje ngweja ụzenyashi; Elayijia, bụ onye mpfuchiru Chipfu bya akpūritaru ntse sụ: “Gùbe Chipfu, bụ Chileke kẹ Èbirihamu; mẹ kẹ Áyizaku; mẹ kẹ Ízurelu; menaa g'a maru ntanụ-a l'ọo ngu bẹ bụ Chileke lẹ Ízurelu; tẹme waa g'a maru lẹ mu bụ onye-ozingbu; waa l'iphe-a, mu meru-a bẹ bụ iphe, ị sūru gẹ mu mee. ³⁷ Zanụ mu oku gùbe Chipfu; zanụ mu oku; k'ophu ndu-a a-maru l'ọo gùbe Chipfu bụ Chileke; tẹme ọ bụru ngu bụ onye e-me g'obu phẹ lwaphuta azụ l'ẹka ị nọ.”

38 Tọbudu iya bụ; ọku shi l'ẹka Chipfu bụru phaa; bya ekekọta ngweja-akpọ-ọku ono; mę nkụ ono; mę mkpuma ono; mę urwuku, nọ l'ali; bya erichachaa mini ono, dọru lẹ nsụ ono ericha.

39 Ndu ono l'ophu hụma iphe ono; bya adashihu kpurumu; rashia sụ: “Ọo Chipfu bẹ bụ Chileke! Ọo Chipfu bẹ bụ Chileke!”

40 Elayijia sụ phẹ: “Unu gudechaa ndu mp-fuchiru Balụ. Unu te ekwekwa g'ọ dọru onye ọphu e-pyofu l'ime phẹ!” Ẹphe gude phẹ; Elayijia chita phẹ je lẹ nsụda Kishonu je eworu phẹ gbushikọta l'ẹka ono.

Igwe abya mini

41 No iya; Elayijia sụ Ẹhabu: “Tụgbua je eria; ngụa; kele ẹphu oke mini aphuwaa.”

42 Ẹhabu tụgbua gẹ ya je eria; ngụa. Elayijia nyihu mkpakponu úbvú Kamelu ono; phozeta kpupyabẹ iphu lẹ mgbaka ikpere iya.

43 Ọ sụ nwozi iya: “Tụgbua nta-a je eleedu ẹnya l'uzo eze-ẹnyimu.”

Nwozi iya ono tụgbua je elee ẹnya; bya asu iya: “Ọ tọ dukwa iphe, nọ l'ẹka ono.”

O zia ya nno mgbo ẹsaa.

44 O be lẹ k'ẹsaa; nwozi iya ono sụ: “Lenu; urwukpu, habeepho nwanshii gẹ mpfupfumeka nemadzụ bẹ shi l'eze-ẹnyimu erwu eje abya.”

Elayijia sụ iya: “Tụgbua je akaru Ẹhabu sụ iya: ‘Dozia ụgbo-inya ngu gbagbua lashia; a -nonyaa oke mini nmaburu ngu ye.’ ”

45 A nọtaepho nwanshii; igwe rwua erwurwu; jihu kpakpalu; pherephere ziahaa; oke mini

wata edzedze. Éhabu gbaru lashĩa mkpụkpu Jiezerelu. ⁴⁶ Ike Chipfu bya Elayijia l'èhu; ọ rụkota iphe, o yeru l'èhu; gbagbua je agbaghata Éhabu; vuru iya ụzo gbarwua mkpụkpu Jiezerelu.

19

Elayijia agbaru Jiezebelu ọso

¹ Éhabu bya akọkotaru Jiezebelu iphemiphe, Elayijia meru; waa g'o gude ogu-echi gbushikọta ndu mpfuchiru Balu. ² Ọo ya bu; Jiezebelu zia nzi g'e je ezia Elayijia sụ: "G'agwa gwakwa mu ọchi; mbu g'o mekwaa mu ọphu ka njo m'o -betashĩa egube nta-a echele ọphu mu emeduru ndzu ngu g'ọ du g'i meru ke ndu mpfuchiru Balu ono."

³ Elayijia tsuhu ebvu; bya agbaahaa ọso ndzu iya. O -rwuepho mkpụkpu Biye-Sheba, du l'ali Jiuda; ọ haa nwozi iya l'eka ono. ⁴ Yebedua l'onwiya jee ije ujiku ophu bahu l'echiegu. O -rwua l'upfu oshi junipa; ọ no-zeta anọ; bya epfuahaaru Chileke g'o mee ge ya nwuhu. Ọ sụ Chileke: "O jiwaru mu epho; jiko Chipfu; wotanụ ndzu mu; kele mu ta akadụ ndiche mu phe ree." ⁵ O pfuchaa nno; bya aze-zeta l'upfu oshi ono; mgbenya tu iya.

A bya l'amaru; ojozi-imigwe lanu bya akpaa ya eka sụ: "Gbeshi; ria nri." ⁶ Elayijia bya achikaa enya huma ishi buredi, e gheru l'ovokoku waa ite, mini no, a suseru iya l'uzo ishi. Ọ bya eria; ngua; bya aze-zeta ọzo.

⁷ Ojosi Chipfu ono bya alwaphuta azụ kẹ mgbo labọ; bya akpaa ya ẹka sụ: “Gbeshi; ria nri; ọdumeka bẹ ije ọbu a-panụkakwa ngu ẹka.” ⁸ Ọ bya agbalihu ria; ngwa. O gude ike nri ono, o riru ono jee ije ụkporo abalị labọ; eswe l'enyashi jasu o jerwua úbvú Horebu, bụ iya bụ úbvú Chileke.

⁹ Ọ bụru l'ẹka ono bẹ ọ bahuru l'ogba je akwaa l'enyashi iya. Chipfu bya epfuaru iya opfu sụ: “? Bụ gụnu bẹ iime l'ẹka-a Elayijia?”

¹⁰ Elayijia sụ: “Iphe kẹ gube Chipfu; mbụ Chileke, bụ Okalibe-Kakota-Ike bẹ aphụ mu l'obu aphushi mu iya ike. Noo kele ndu Ízurelu bẹ gwọbewaru ọgbandzu ngu; bya enwutsushiwa ọru-ngweja ngu; gude ogu-echi tuko ndu mpfuchiru ngu gbushia; ọ bụwaru mbẹdua nkinyi mu bẹ phoduru nụ. Nta-a bẹ ephe achọfuwaa ishi ndzụ mu.”

¹¹ Chipfu sụ: “Ngwa; lufu je apfuru l'iphu Chipfu l'eli úbvú; kele Chipfu abya aghata.”

Tọbudu iya bụ; oke pherephere, parụ ẹka bya eziahaa; agbawashi úbvú ono; bya agbakposhi eze mkpuma, dughbaa l'úbvú ono kẹ yọgiri yọgiri l'iphu Chipfu. Ọle Chipfu ta anọdu lẹ pherephere ono. Pherephere ono zibuhuepho; alị wata anma jiiijii. Ọphu Chipfu ta nọdu l'ali-onma-jiiijii ono. ¹² Alị ono, nmabuhuepho jiiijii; ọku bya nkiya; ọphu Chipfu ta nọdu l'ọku ono. Ọku ono nyihuepho; e pfua nwa nwirinwiri opfu. ¹³ Elayijia numa iya; bya egude uwe iya kwechia onwiya iphu; lufuta bya apfuru l'onu ọgba ono.

Ọ duru olu-opfu suru iya: “?Bụ ụnu bẹ iime l'ẹka-a Elayijia?”

¹⁴ Elayijia sụ: “Iphe kẹ ụbe Chipfu; mbụ Chileke, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ìke bẹ aphụ mu l'obu aphushi mu iya ike; noo kẹle ndu Ízurelu bẹ gwọbewaru ọgbandzu ngu; tẹme ẹphe nwut-sushiwa ọru-ngweja ngu; gude ogu-echi tuko ndu mpfuchiru ngu gbushia; ọ bụwaru mbẹdua nkinyi mu bẹ phoduru nụ. Nta-a bẹ ẹphe achọfuwaa ishi ndzụ nkemu.” ¹⁵ Chipfu sụ iya: “Laphu azụ shia ụzo ọphu i shiru jeshia echięgu Damasukosu. Teke i jerwuerupho; wụ Hazelu manụ l'ishi g'ọ bụru eze ndu Arámu. ¹⁶ L'ị wụ Jiehu; nwa Nimushi manụ l'ishi g'ọ bụru eze ndu Ízurelu; l'ị wụ Elayisha nwa Shafatu kẹ mkpukpu Abelu-Mehola manụ l'ishi g'ọ nọchia ẹnya ngu bụru onye mpfuchiru Chileke. ¹⁷ Onye ọphu gbalaru nụ ọphu Hazelu e gudedu ogu-echi gbua ya; Jiehu egbua ya. Onye gbalaru nụ ọphu Jiehu e gudedu ogu-echi gbua ya; Elayisha egbua ya. ¹⁸ G'ọ dūhabekponu bẹ mu dobeeleru-a unu umadzu iri l'ẹsaa l'ukporo umadzu iri l'alị Ízurelu, bụ ndu te wotajeduru ikpere pẹ gbushiru Balu; baaru iya ẹja; ọphu ẹphe te tsutsujeduru iya ọnu.”

Elayijia yee Elayisha

¹⁹ Ọo ya bụ; Elayijia shi l'ẹka ono lufu; je ahuma Elayisha nwa Shafatu l'ẹka o gude oke-eswi ukporo l'eno, a jigbaaru ẹbo ẹbo arwaze alị. Elayijia jeru jepfushia ya; bya ewota ukpo iya gbaphua ya l'ẹhu. ²⁰ Elayisha gbadogbua oke-eswi ono; gbatsoru Elayijia. Elayisha sụ: “Gẹ

mu tsutsufua ne mu waa nna mu ọnu gẹ mu abyawarọ etsoru ngu.” Elayijia sù iya: “Laphu azu. ?Ii-tsoru mu kẹ gunu?”

²¹ Elayisha parù iya haa laphushia azu; je egbushikọta oke-eswi iya phọ. O gude oshi ono, e gude gakọo phẹ ono shia anù phẹ; woru iya kekashiaru ndiphe; ephe taa. O gbẹ teke ono gbalihu tsoru Elayijia; jeahaarù iya ozi.

20

Benu-Hadadu etso ndu Samériya ọgu

¹ Benu-Hadadu, bụ eze ndu Arámu bya achikobe ndu ojogu iya l'ophu. Yele ndu eze ukporo l'iri l'ẹbo tuko swiru; waa inya; me ugbo-inya. Ephe je ekepheta mkpukpu Samériya; tsoo phẹ ọgu. ² O zia ndu-ozì g'e je l'ime mkpukpu je ezia Éhabu, bụ eze ndu Ízurelu sù iya lẹ Benu-Hadadu sùru-a: ³ “Mkpọla-ọchaa ngu waa mkpọla-ododo ngu bukotawa nkemu; unyomu ngu waa unwegirima ngu ndu ophu kakọta ama mma bukwarupho nkemu.”

⁴ Eze ndu Ízurelu sù: “Gube eze, bụ nnajiuphu mu; ọo g'i pfuru buẹpho g'ọ dụ; mbeđua me iphemiphe, mu nweru be bukota nkengu.”

⁵ Ndu ozi ono bya alaphu azu ọzo je asu: “Benu-Hadadu be sùru lẹ-a: ‘Mu zihawaru g'i chita mkpọla-ọchaa ngu; me mkpọla-ododo ngu; me unyomu ngu phẹ; waa unwegirima ngu nù mu. ⁶ Olee-a; egube nta-a echele be mu e-ye ndu-ozì mu g'ephe bya etsoru ulo ngu; me ulo ndu-ozì ngu vọchachaa pfurupfuru. Iphe,

bukpoo iphe, dụ ngu ùbvù l'ènya bẹ ẹphe e-gwetakọta.' ”

⁷ Tọbodu iya bụ; eze ndu Ízurelu bya ekukọbe ndu bụ ọgerenya alị ono l'ophu sụ phẹ: “?Unu hụmadupho gẹ nwoke-a achọ mu opfu? O ziru ozi gẹ mu nụ iya unyomu mu; mẹ unwegirima mu; mẹ mkpọla-ọchaa mu; waa mkpọla-ododo mu; ophu mu ta jikakwaru.”

⁸ Ndu bụ ọgerenya ono g'ẹphẹ ha; mẹ ndu Ízurelu l'ophu sụ: “Ta ngashiru iya nchị; ophu i kwetakwa iphe, o pfuru.”

⁹ Ọo ya bụ; Éhabu ziphu ndu ono, Benu-Hadadu ziru ozi ono azụ sụ: “Unu karụ nnajiphu mu, bụ eze sụ iya lẹ-a: ‘Iphe ono, i vu ụzo sụ gẹ mube onye-ozi ngu mee ono bẹ mu e-mekọta. Ole k'ikpazụ-a bẹ mu ta adudu ike eme-o!’ ” Ndu ono, byaru ozi ono lufu; je ezia Benu-Hadadu iphe, e ziru phẹ.

¹⁰ Benu-Hadadu bya ezia Éhabu ozi ọzo; sụ: “G'agwa gwakwa mu ọchi; mbụ g'o mekwaa mu ophu ka nọ m'urwuku, nọ lẹ mkpukpu Samériya phodukpowaa ophu sụru gẹ ndu tso mu nụ e-kpotachaa ya mkpoji-ẹka.”

¹¹ Eze ndu Ízurelu sụ: “Unu karụ iya l'onye kwarụ onwiya ngwoğu ta abajedu aba; gba-haepho teke ọ lwụ-kpecharu l'ọgu.”

¹² Ọ bụru gẹ Benu-Hadadu nọ lẹ m̀kpù angu mẹe yee ndu eze, yee ya nọ bẹ a byaru ezia ya ozi ono. Ọ sụ ndu nkiya: “Unu kwakọbe k'ọgu.” Ọo ya bụ; ẹphe kwakọbe onwophe k'etso mkpukpu Samériya ọgu.

Éhabu alwu-kpee Benu-Hadadu

¹³ No iya; o nweru onye mpfuchiru Chileke, byapfutaru Éhabu, bu eze ndu Ízurelu bya asu iya: “Chipfu suru-a: ‘?I humaru ikpoto ndu-a? Mu e-woru phe ye ngu l’eka ntanu-a; g’i-makwanuru l’o mu bu Chipfu.’ ”

¹⁴ Éhabu su: “?Bu onye be e-me iya nu?”

Onye mpfuchiru Chileke ono su: “Chipfu suru: ‘Oo unwokorobyu ndu ojogu ndu-ishi ohamoha ono be e-me iya nu.’ ”

Tobudu iya bu: Éhabu su: “?Bu ndu ole a-wata ogo obu?”

Onye mpfuchiru Chileke ono su: “Oo unubedua.”

¹⁵ Tobudu iya bu; o bya achikobe unwokorobyu, bu ndu ojogu ndu-ishi ohamoha ono. Iphe, ephe du buru ukporo umadzu iri le nanu l’umadzu iri l’ebo. E mecha; o bya achikobe ndu Ízurelu ndu ophu tukoru du unu nemadzu iri l’esaa l’ukporo umadzu iri. ¹⁶ O buru l’eswe be ephe tugburu jeshia; mbu teke Benu-Hadadu no le m’kp’u ngu waa mee k’ophu o tsu iya atsutsu; yele ndu eze ukporo l’iri l’ebo pho, eeyetaru iya eka pho. ¹⁷ Unwokorobyu ndu ojogu ndu-ishi ohamoha ono vuru uzo tugbu.

Ndu Benu-Hadadu yefuhawaru g’ephe kwabe; bya agbaaru iya ama; su: “Unwoke shikwa le Sameriya eje abya.”

¹⁸ Benu-Hadadu su: “Teke ephe byaru ke nchi-odu-doo; unu kpukoo phe le ndzu; teke o bu k’ogu be ephe abya; unu kpukokwa phe pho le ndzu.”

19 Ụnwokorobya ndu ojogu ono vuru ụzo wufuta ịe mkpukpu; ndu ojogu ozo ndu etso phe etsotso. 20 Onyenonu gbukotaepho onye ophu ye ya wogbaberu ogu. O nwuepho nno; ndu Aramu yee okpa l'oso; ndu Izurelu chipyabe phe. Benu-Hadadu, bu eze ndu Aramu ndu l'eli inya iya gbalaa. Yee ndu agbaru iya l'inya tuko gbalaa. 21 Eze ndu Izurelu chipyabe phe je egudegbaa inya phe; me ugbo-inya phe; bya egbua ndu Aramu k'ophu paru eka apaa.

22 E mechaepho; onye mpfuchiru Chileke ono byapfuta eze ndu Izurelu ono bya asu iya: "Unu jekwa emee onwunu g'unu kaba eshihu ike; maru iphe, unu e-me. Noo kele apha gbaerupho be eze ndu Aramu a-byakwa etsoo ngu ogu ozo."

23 No iya; ndu-ishi ozi eze ndu Aramu bya epfuaru iya su: "Iphe, meru g'o gude ndu Izurelu ka anyi okpehu bu l'agwa phe bu agwa eli ubvu. O -buru l'anyi l'ephe lwuru ogu ono l'eka du baswaa; be anyi a-kakwa phe okpehu.

24 Iphe, ii-me bu g'i wofuchaa ndu eze pho l'onodu phe; wotachia ndu-ishi ndu ojogu dochia enya phe. 25 Li chita ndu ojogu, ha ge ndu e gburu egbugbu yekwaa le ndu ojogu; me inya, ha g'ophu tuphashihuru nu; me ugbo-inya, ha g'ophu tuphashihuru nu kwapho; g'anyi jepfu phe ogu l'eka du baswaa. Anyi kafutaje phe okpehu." Oo ya bu; Benu-Hadadu kweta; bya emee iphe, ephe pfuru iya.

26 Apha sugbaepho ishi; Benu-Hadadu chikobe ndu Aramu; ephe jeshia mkpukpu Afeku; g'ephe je etsoo ndu Izurelu ogu. 27 A bya

akpakọo ndu Ízurelu; ẹphe kwakọbekwapho; bya awu-pfushia pẹ. Ndu Ízurelu dọru uzi labọ g'unwu ndokobe eghu; ghaaru ndu Arámu iphu; obenu ẹ ndu Arámu tukuru obotegu sweta.

28 Onye ẹ Chileke bya eje asu eze ndu Ízurelu: “Chipfu suru-a: ‘Eshi ophu ndu Arámu gude onu pẹ su ẹ Chipfu bẹ bu agwa, ereje ire l'eli úbvú; l'o to budu agwa ereje ire ẹ nsuda nsuda; bẹ mu a-chita ikpoto ndu-a g'ẹphe ha ye ngu l'eka; g'i makwanuru l'oo mu bu Chipfu.’ ”

29 Ẹphe dọru chebegbachaa ibe pẹ iphu egube ono abali esaa. O be ẹ mboku k'esaa; ẹphe wogbabe ogu ono. Ndu Ízurelu gbua ndu Arámu ukporo unu unwoke iri l'ẹbo; l'unu iri*, bu ndu ojoju o-je-l'okpa l'ujiku lanu. 30 Ndu ophu e gbuphodoru gbaba ẹ mkpukpu Afeku; igbulọ mkpukpu ono zeshihu tugbua ukporo unu nemadzu ugbo eto; l'unu esaa; l'ukporo umadzu iri†. Benu-Hadadu gbalaa je edomia onwiya l'ime ime ulo, du ẹ mkpukpu ono.

Éhabu edobe Benu-Hadadu ndzu

31 Ndu ozi Benu-Hadadu bya asu iya: “Lenu; anyi numaru ẹ ndu eze ndu Ízurelu bẹ aphuje obu-imemini. G'anyi gbaphua uwe-aphu l'upfu; rikua onwanyi eri l'ishi; jepfushia eze ndu Ízurelu. ?A maru; o-dobe ngu ndzu.”

32 Oo ya bu; ẹphe bya agbaphua uwe-aphu l'upfu; rikua eri l'ishi jepfushia eze ndu Ízurelu

* **20:29** 20:29 Bu iya bu 100,000 ẹ mbekee. † **20:30** 20:30 Bu iya bu 27,000 ẹ mbekee.

je asụ iya: “Onye-ozì ngu Benu-Hadadu sụrụ jìkò g'ì dobe nù iya ndzụ.”

Eze jìà sụ: “?Ọ nọkwadu-a ndzụ? Ọo nwune mu bẹ ọ bụ.”

³³ Ndu ozi Benu-Hadadu onò nọdu egekpoephò iphe, e-shi iya l'ọnu futa. Ephemalítakebe iya opfu onò l'ọnu; sụ: “Ee; mbụ nwune ngu Benu-Hadadu.”

Ọ sụ phez: “Unu je eduta iya g'ọ bya.” Benu-Hadadu byaephò; Éhabu mee g'ò nyíkòta ụgbo-ìnya iya.

³⁴ Benu-Hadadu sụ iya: “Mkpukpu onò, nna mu natarụ nna ngu onò bẹ mu a-nụ-phukòta ngu azụ; l'ì meta ẹka aa-nọduje azụrụ ngu aswa lẹ Damasukosu ẹgube onò, nna mu meru lẹ Samériya.”

Éhabu sụ: “Mu e-gude k'ogbandzu-a haa ngu g'ì lashia.” Ọo ya bụ; yẹe ya gbaa ndzụ; Éhabu parụ iya haa; ọ lashia.

Aanma Éhabu ikpe ẹhu Benu-Hadadu

³⁵ O nweru onye lanụ l'ime ọgbo ndu mpfuchiru Chileke, Chipfu byaru epfuaru g'ọ sụ onye ọphuu: “Jìkò chia mu iphe.” Onye onò jìka iya echi iphe onò. ³⁶ Tọbudu iya bụ; onye mpfuchiru Chileke onò sụ iya: “Lenu; eshi ọphu ì jìkaru eme iphe, Chipfu pfuru; bẹ ì -bebeephò haa mu l'ẹka-a lufu; oduma adzughua ngu.” Alufu, nwoke onò harụ iya lufu; oduma hụma iya woru iya dzughua.

³⁷ Onye mpfuchiru Chileke onò bya ahụma onye ọzo bya asụ iya: “Jìkò chia mu iphe.” Onye onò wagochaa ya awago; chibashia ya ẹhu ọnyá.

³⁸ Onye mpfuchiru Chileke ono lufu; je apfuru l'aguga uto; ndu kwaberu eze. O gude iphe kechia onwiya iphu; g'a ta maru iya. ³⁹ O be teke eze ghatajerupho; onye mpfuchiru Chileke ono kua ya oku su: "Mube onye-ozu ngu be bahu l'echilabo odu; o nweru nwoke lanu ghakoberu duta onye o kputaru le ndu bya asu mu: 'Chee onye-a nche; o -buru l'o gbalaru; be ii-gude ishi ndu nkengu pfua ugwo iya; teke odumeka li pfua mkpola-ochaa, erwa iya du talentu lanu.' ⁴⁰ Tobudu iya bu; mube onye-ozu ngu gbephube iphu eme iphe ozo; nwoke ono gbalaa."

Eze ndu Izuru su iya: "O iphe, gbaru ngu nu bu ono. O buru ngu be o shiekwapo l'onu."

⁴¹ O ya bu; onye mpfuchiru Chileke ono; bya apufu-kebe iphe ono, o gude kechia onwiya iphu ono; eze ndu Izuru bya amaru l'oo onye lanu le ndu mpfuchiru Chileke be o bu.

⁴² O su eze: "Chipfu suru-a: 'Eshinu i haru onye mu suru g'e mee omeliwe; o laa ke mmanu; be ishi ndu ngu a-laa l'ugwo ishi ndu nkiya; ndu nkengu alaa l'ugwo ndu nkiya.' "

⁴³ Eze ndu Izuru gude iwe; me ehu-eghu tugbua lashia ibe iya le Sameriya.

21

Mgbabu vayinu Nabotu

¹ O nweru opfu-vayinu, no le mkpukpu Jiezerelu le mgboru ibe Ehabu, bu eze le Sameriya. Onye nwe iya nu bu Nabotu, onye mkpukpu Jiezerelu. ² A nonyaa; Ehabu su Nabotu: "Nunu

mu opfu-vayinu ngu-a gę mu mee mgbabu, mu a-kọbeje ẹba; eshi ọphu ọ nọ-kube ibe mu. Mu e-gude opfu-vayinu ọphu kakporoo ya ree gbanweta ngu iya; ọzoo lẹ mu gude okpoga pfa ngu aswa iya; mę obeta aswa iya buru gunu.”

³ Nabotu sọ Éhabu: “Gę Chipfu te ekwekwa gę mu woru oke alı nna mu pẹ nı ngu.”

⁴ Éhabu gude ẹhu-eghu; vọ ọvuma lashia ibe iya; kele Nabotu, bu onye Jiezerelu be suru lẹ ya taa nıdu iya oke alı nna iya pẹ. O je azẹ l'iphe-azẹ ya; gbanwube iphu; jika eri nri. ⁵ Jiezebelu, bu nyee ya bya abyapfuta iya; bya asu iya: “?Bu gunu kpataru iphe, ẹhu egu ngu egu ke g'i ti ri nri?”

⁶ Éhabu sọ iya: “Iphe, kparu iya nı bu lẹ mu pfuru Nabotu onye Jiezerelu g'ọ nı mu opfu-vayinu iya gę mu pfa ya aswa iya l'okpoga; ọdumeka gę mu gbẹchia nı iya opfu-vayinu ọzo l'ugwo iya; m'ọ -buru l'ọ du iya ree. Obenu l'ọ suru lẹ ya ta anıdu mu opfu-vayinu iya anınu ophu.”

⁷ Nyee ya ono, bu Jiezebelu sọ iya: “?Bukwadu ngu-a bu eze ndu Ízurelu ọo? Gbalihu ria nri; g'ẹhu tsoo ngu utso. Mu a-nataru ngu-a opfu-vayinu Nabotu, bu onye Jiezerelu ono.”

⁸ No iya; Jiezebelu bya egude ẹpha Éhabu deshia ẹkwo-ozı; gude iphe-ọhubama, Éhabu egudeje anyachishi ẹkwo ozi nyachishia ya; woru iya keshiaru ndu bu ọgerenya; mę ndu nweru ẹnya, bu ndu ẹphe lẹ Nabotu tukoru buru lẹ mkpukpu.

⁹ Iphe, o deru l'ẹkwo-ozı ono bu:

“Unu t̄a ̄onu mb̄oku unu a-swī ̄egu. O - be mb̄oku ono; unu dobe Nab̄otu l'̄onodu, ha shii l'echilab̄o ̄oha. ¹⁰ Unu eyeru iya ndu bu ̄ogalemkpa nemadzu lab̄o g'̄ephe n̄odu iya l'ip̄hu; boo ya ibo; s̄u l'o pfubyiru Chileke; bya epfubyia eze. Teke ono; unu akp̄ufu iya je atugbua l̄e m̄kpuma.”

¹¹ T̄obudu iya bu; ndu m̄kp̄ukpu ono; mb̄u ndu bu ̄ogerenya; m̄e ndu nweru ̄enya, bu l̄e m̄kp̄ukpu Nab̄otu ph̄e mee ḡe Jiezeb̄elu pfuru ph̄e l'̄ekwo-ozi ono, o deru keshiaru ph̄e ono.

¹² ̄Ep̄he bya at̄ua ̄onu mb̄oku aswī ̄egu; woru Nab̄otu dobe l'̄onodu, ha shii l'echilab̄o ph̄e.

¹³ Ndu ̄ogalemkpa lab̄o bata bya an̄odu iya l'ip̄hu; boahaa ya ibo s̄u: “Nab̄otu pfubyishiru Chileke; bya epfubyishikwaph̄o eze.” Noo ya bu; ̄ep̄he kp̄ufu iya l'az̄u m̄kp̄ukpu; je atugbua ya l̄e m̄kpuma. ¹⁴ T̄obudu iya bu; ̄ep̄he zia Jiezeb̄elu; s̄u: “A tugbuakwaru Nab̄otu l̄e m̄kpuma; ̄o nw̄uhuwaa ̄obu.”

¹⁵ An̄uma, Jiezeb̄elu an̄uma l'a t̄u-gbuwaru Nab̄otu l̄e m̄kpuma; ̄o s̄u ̄Ehabu: “Tugbua je anata op̄fu-vaȳinu Nab̄otu onye Jiezer̄elu ph̄o; mb̄u ono, ̄o j̄ikaru l̄e ya taa n̄udu ngu g'̄i pf̄ua ya okpoga ono. Noo k̄ele Nab̄otu ta an̄ohedu ndzu; ̄o nw̄uhuwaru.” ¹⁶ T̄obudu iya bu; ̄Ehabu n̄umaep̄ho l̄e Nab̄otu b̄e nw̄uhuwaru n̄u; ̄o ḡbalihu jeshia l'op̄fu-vaȳinu Nab̄otu, bu onye Jiezer̄elu ono; ḡe ya nata iya nworu.

Elayijia ep̄fu ip̄he, e-me ̄Ehabu

¹⁷ Noo ya; Chip̄fu bya ep̄fuaru Elayijia, bu onye Tishibe s̄u: ¹⁸ “Ḡbalihu; je Sam̄eriya; jep̄fu

Éhabu, bụ eze ndu Ízurelu ono. Èka ọ nọ nta-a bụ l'opfu-vayinu Nabotu; l'èka-a, oome g'ọ nata iya nworu. ¹⁹ Karu iya lẹ Chipfu sụru-a: '?!I gbuchaaru nemadzu; bya anafua ya iphe iya?' Sụ iya lẹ Chipfu sụru-a: 'Ọo èka ono, nkuta nọ richaa mee Nabotu ono bẹ nkuta a-nodu richaa mee nkengu!' "

²⁰ Éhabu sụ Elayijia: "?!I chowaru mu bya; gube onye ohogu mu?"

Elayijia sụ iya: "Ee; mu chowaru ngu bya; kele i wowaru onwongu haaru eme ejo-ememe l'ènya Chipfu. ²¹ Huma ahuma lẹ mu e-me g'ejo-iphe dapfuta ngu. Awa ngu bẹ mu a-za l'èza; teme iphe, bukpo onye bụ nwoke l'ibe gube Éhabu bẹ mu e-kpo g'e kpoje ntụ-a l'alì Ízurelu: ohu; mę amadu. ²² Mu e-me onu-ulo ngu gę ke Jierobowamu nwa Nebatu; mę ke Basha nwa Ahayijia; noo kele i kpatsuru mu ehu-eghu; teme i mee gę ndu Ízurelu mee iphe-eji.

²³ "A bya l'èhu Jiezebelu bẹ Chipfu pfukwarupho sụ: 'Ọo nkuta a-ta Jiezebelu l'ime mkpukpu Jiezerelu.'

²⁴ "Ndibe Éhabu phe onye ophu nwuhuru lẹ mkpukpu bẹ bụ nkuta a-ta onye obu. Onye ophu nwuhuru l'oma egu bẹ bụ enu, ephe l'eli a-vuka anu iya."

²⁵ Ọ tọ dudu onye ejo-iphe nkiya duta-bejeru gę ke Éhabu. O woru onwiya ree eme ejo-ememe l'ènya Chipfu. Ọ buru nyee ya, bụ Jiezebelu bẹ kwaru iya ye. ²⁶ O meru akpamara; kele ọ gwaru agwa gę ndu Amoru ono, Chipfu chifuru l'iphu ndu Ízurelu ono.

Iphe, Ehabu meru erwu iya l'ehu

²⁷ Noo ya; Éhabu numachaepho opfu ono; o gbajashia uwe iya; yee uwe-aphu; swjahaa egu; azejeepho l'uwe-aphu ono; bya anoduje ejephe ke gologolo.

²⁸ Chipfu bya epfuaru Elayijia, bu onye Tishibe su: ²⁹ “?I humaru ge Éhabu gbẹ bya ewozeta onwiya ali l'iphu mu? Eshinu o wozetaru onwiya ali l'iphu mu be mu tee meedu g'ejo-iphe ono bya teke o no ndzu. Mu e-doheru iya onu-ulo iya yele unwu iya.”

22

*Mayikaya aphu ophulenyia ehuh Ehabu
(2Iphe 18:2-27)*

¹ A noo apha eto; ophu ndu Aramu waa ndu Izurelu ta alwuduru ogu. ² O buru l'ime apha k'eto ono be Jiehoshafatu, bu eze ndu Jiuda kpaufuru Ehabu, bu eze ndu Izurelu.

³ Eze ndu Izurelu be pfuhawaru ndu-ozu iya su: “?Unu maru-a l'oo anyibedua nwe mkpukpu Ramotu, du l'ali Giladu; ophu o dudu iphe, anyi eme g'ee-shi g'anyi je anata iya eze ndu Aramu?”

⁴ Oo ya bu; o jahaa Jiehoshafatu; su: “?Ii-tsoru mu jee ogu le mkpukpu Ramotu, du l'ali Giladu to?”

Jiehoshafatu su eze ndu Izurelu ono: “Mu le ngu tukokwaru buru nanu. Ndibe mu; waa ndu nkengu buru nanu; inya mu; me inya nkengu buru nanu.” ⁵ Jiehoshafatu su iya: “Vuadaru uzo maru iphe, Chipfu e-pfu.”

⁶ Tòbudu iya bụ; eze ndu Ízurelu bya achikobe ndu mpfuchiru, rwuru l'unu nemadzu bya ajia phe; sụ: “?Bụ gę mu je etsoo ndu mkpukpu Ramotu, dụ l'alị Giladu ogu; tọo gę mu te ejeshi?”

Ephe sụ iya: “Jeshia; lę Nnajiuphu e-worụ-a mkpukpu ono ye gube eze l'ęka.”

⁷ Jiehoshafatu sụ: “?Tọ duedu onye mpfuchiru kę Chipfu, nọ l'ęka-a g'anyi kpata iya ishi?”

⁸ Eze ndu Ízurelu sụ Jiehoshafatu: “O nwe-fukwaru onye lanụ, anyi e-shi l'ęka iya kpata Chipfu ishi obu. Ole o dụ mu ashị; noo kęle o to pfujeduru opfu oma l'ęhu mu; gbahaępho ęjo iya. Onye o bụ bę bụ Mayıkaya nwa Imula.”

Jiehoshafatu sụ: “Eze; te epfubaękwa ęgube ono.”

⁹ Tòbudu iya bụ; eze ndu Ízurelu bya ekua onye-ozị iya lanụ sụ iya: “Je ekua Mayıkaya nwa Imula g'ọ bya ntanta-a.”

¹⁰ No iya; eze ndu Ízurelu yę Jiehoshafatu, bụ eze ndu Jiuda yegbachaa uwe eze phe; sųgachaaru l'aba-eze phe l'ęka eechije balị, nọ l'onu-abata mkpukpu Samériya; ndu mpfuchiru ono g'ęphe ha nọdu phe l'iphu epfugbaa iphe, ęphe epfu. ¹¹ Zedekaya, bụ nwa Kenana bya egude iphe-ígwè meshia ụpyi; bya asuje: “Chipfu sụru-a: ‘Oo ụpyi-a bę ii-dụ ndu Arámu jasụ ęphe alakọta l'iyi.’”

¹² Ndu mpfuchiru ono g'ęphe ha nọdu epfukọta iphe lanụ; asuje: “Jeshia ogu lę mkpukpu Ramotu, dụ l'alị Giladu; je alwụ-kpee; kęle Chipfu e-worụ-a mkpukpu ono ye gube eze l'ęka.”

13 Tòbudu iya bụ; onye-ozì onò, jeru eku Mayíkaya onò bya asụ iya: “Lenu; ndu mp-fuchìrù òphuu bè t̀kòkwaru wuà ònu nanù; t̀kòkò epfu lẹ k'oma a-duru eze. Jìkò g'òpfu unu l'èphè b̀kwaru nanù; g'i pfua opfu, dù ree.”

14 Mayíkaya sù: “Eshinu Chipfu nò ndzù g'ò nò iya-a bè b̀ephe iphe, Chipfu pfuru mu bè mu epfu.”

15 Mayíkaya bya ejerwua ibe eze; eze sù iya: “Mayíkaya; ?bù g'anyi jee ògu lẹ mkp̀k̀p̀ Ramotu, dù l'alì Giladu; t̀ò g'anyi te ejeshì?”

Mayíkaya sù iya: “Ngwanù! Unu jenu je alwu-kpee phẹ. Chipfu e-woru-a mkp̀k̀p̀ onò ye g̀be eze l'èka.”

16 Eze bya asụ iya: “?Bù ugbo ole bè mu a-rwò ngu g'i gude èpha Chipfu ribuaru mu angù l'ò t̀ dudu iphe òzo, ii-pfuru mu; gbahaèpho òkpobe-opfu?”

17 Oo ya bụ; Mayíkaya sù: “Mu h̀maru gẹ ndu Ízurelù l'òphu gbakashìhuru nanù nanù aghaphe l'oma úbvú g'aturu, enwedu onye-nche. Chipfu sù: ‘Ndu-a bè te enwedu nnajìuphu; g'onyenonù lashia ibe iya l'èhu-guu.’ ”

18 Eze ndu Ízurelù sù Jìehoshafatu: “?Mu ta asuduru ngu l'ò t̀ byadu epfu iphe, dù ree l'ishi mu; gbahaèpho èjò iya?”

19 Mayíkaya nòdu epfu iphe, oopfu sù: “Ngwa; ngabẹ nchì ǹma iphe, Chipfu pfuru: Mu h̀maru Chipfu g'ò nò l'aba-eze iya; ndu ojozi-imigwe pfu-phae ya mgburugburu; pfuru iya l'uzo èkutara; mẹ l'uzo èkìcha. 20 Chipfu sù phẹ: ‘?Bù onye e-je epfubuta Èhabu g'ò jeshia ògu lẹ

mkpukpu Ramotu, dụ l'alì Giladu; k'òphu oo-je anwùhu l'èka ono?'

"Onye lanu -futa; l'ò sù l'òo g'ee-me iya baa; onye ọzo -bya; l'ò sù l'òo g'ee-me iya bụ ọphuu. ²¹ E mechaa; ojozi lanu futa bya apfuru l'iphu Chipfu sù: 'Ọo mbedua e-pfubuta iya.'

²² "Chipfu sù iya: '?Denu g'ii-shi pfubuta iya obu?'

"Ọ sù: 'Mu e-je je aburu nwamaa ntuphu-ire je anodu l'onu ndu mpfuchiru Éhabu.'

"Chipfu sù iya: 'Je; l'ii-pfubuta iya-a; je emee ya nno.'

²³ "Ọo ya bụ g'ì maru lẹ Chipfu yewaru nwamaa ntuphu-ire; ọ nọdukota ndu mpfuchiru ngu-a l'onu; teme Chipfu pfuwaa lẹ ya e-merwu ngu ẹhu."

²⁴ Tobudu iya bụ; Zedekaya nwa Kenana je erepyaa Mayikaya ẹka l'upfuru nchì; sù: "'Denu gẹ Unme Chipfu shi lufu mu l'ẹhu; bya epfuru yeru ngu?"

²⁵ Mayikaya sù: "Mbọku, ii-maru bụ mbọku ono, ii-je edomia onwongu l'ime ime mkpuru ono."

²⁶ Eze ndu Ízurelu bya asù: "Unu kputa Mayikaya kpụ-pfu Amonu, bụ ọchi-ọha mkpukpu; waa Jiowashi, bụ nwa eze. ²⁷ Unu asù phẹ l'eze sùru-a: 'Unu tụ-chia onye-a l'ọka-mkporo; nuje iya nri, ha nwanshì; waa mini jasù mu ejee lwa l'ẹhu-guu.' "

²⁸ Mayikaya sù: "Ì-lwawaa l'ẹhu-guu; l'ì maru l'ò tọ bụdu Chipfu bẹ gbẹ mu l'onu pfua opfu." Ọ bya asù ndu nọ l'èka ono g'ẹphe túbẹ nvọ l'opfu iya ono.

Eegbu Éhabu l'ògu
(2Iphe 18:28-34)

²⁹ Tòbudu iya bụ; eze ndu Ízurèlu waa Jiehoshafatu, bụ eze ndu Jiuda chĩa ndu ojogu p̄hẹ tũgbua jeshia mkpũkpu Ramotu ono, dũ l'ali Giladu. ³⁰ Eze ndu Ízurèlu bya asũ Jiehoshafatu: “Mu e-me onwomu g'a ta maru onye mu bũ; bahũ l'ògu ono. Gũbedua eyee akpawuru-uwe ngu.” Eze ndu Ízurèlu bya emee onwiya g'a ta maru iya bahũ l'ògu ono.

³¹ Eze ndu Arámu bẹ pfuhawaru ndu-ishi ụgbò-inya iya, dũ ụmadzu ụkporo l'iri l'ẹbo; sũ p̄hẹ: “Unu te etsokwa onye upfu m'ò bũ onye nta ọgu. Onye unu a-nòdu etso ọgu kpoloro bũ eze ndu Ízurèlu.” ³² Ndu-ishi ụgbò-inya ono hũmaep̄ho Jiehoshafatu; ẹp̄he sũ: “Wakwa eze ndu Ízurèlu ọbu-o!” Ọo ya bũ; ẹp̄he ghaaru iya ip̄hu g'ẹp̄he tsoo ya ọgu. Jiehoshafatu chishia mkpu. ³³ Ndu-ishi ụgbò-inya ono bya amaru l'ò t̄o bũdu eze ndu Ízurèlu; ẹp̄he dak̄obe haa ya achĩchi.

³⁴ O nweru onye ọp̄hu agbaep̄ho ap̄fũ iya l'ẹka ọ hũmaru; woru iya gbaa eze ndu Ízurèlu l'ẹhu lẹ mgbaka ẹka ngwọgu, ọ kwarũ onwiya dzezfuru edzezfuru. Eze rashĩaru onye angaru iya ụgbò-inya sũ: “Kp̄l̄aa azũ; pafũ mu l'ògu-a; kele e mekarũ mu ip̄he ọkpobe emeka.” ³⁵ Ọgu ono kp̄ohu ọku lẹ mb̄oku ono; e kepyabẹ eze ekepyabẹ l'ụgbò-inya ono; ẹp̄he lẹ ndu Arámu nòdu alwũ ọgu ono. Mee, shi l'ẹka ono, e mekarũ iya ip̄he ono nòdu as̄shihu l'oma ụgbò-inya ono. O be l'ụzenyashi iya; ọ nwũhu. ³⁶ Ẹnyanwu

ribajeepho; e chishia mkpu l'eka ndu ojogu ono no su: "G'onyenonu lashia mkpukpu iya-o; g'onyemonye lashia ali iya!"

³⁷ Tobudu iya bu; eze nwuhu; a palata odzu iya le mkpukpu Sameriya bya elia. ³⁸ Epe je asaa ugbo-inya ono asasa l'okpuru, du le mkpukpu Sameriya, bu eka ndu agba ukpara awuje ehu. Nkuta richaa mee ya egube ono, Chipfu pfuhawaru iya ono.

³⁹ A bya l'iphe ozo, nwugbaberu nu teke Ehabu bu eze; me iphemiphe, o mekotaru; me k'ulo-eze, o kpuru gude eze-enyi memaa ya; me ke mkpukpu, o kpushigbaaru ike be e dekotaru l'ekwo-ako, e deshuru iphe, ndu eze ndu Izurelu meru. ⁴⁰ No iya; Ehabu kua mgbenya ikpazu; bya alapfushia nna iya phe. E hazaya, bu nwa iya nwoke buru eze nochia enya iya.

*Teke Jiehoshafatu bu eze ndu Jiuda
(2Iphe 20:31—21:1)*

⁴¹ Jiehoshafatu nwa Asa bya aburu eze ndu Jiuda l'apha, kwe Ehabu apha eno, e -shi teke o wataru aburu eze ndu Izurelu. ⁴² Jiehoshafatu nowaru ukporo apha l'apha iri l'ise teke o wataru aburu eze. O noo l'aba-eze iya ukporo apha l'apha ise le Jierusalemu. Epha ne iya bu Azuba nwada Shilihi. ⁴³ Jiehoshafatu bya etsokotae pho uzo, nna iya, bu Asa tsoru. Ophu o dudu ophu o haru me nanu. O meru iphe, pfuru oto l'enya Chipfu. Ole o to lwuduru eka aagwaje iphe. Ndu Izurelu nodu ejeje egwe ngweja; bya akpo unwu-isensu oku l'eka ono. ⁴⁴ Jiehoshafatu

mekwarupho; yele eze ndu Ízurelu nodu le nchi-
odoo.

⁴⁵ Iphe ozo, Jiehoshafatu megbaberu; me
ehuka ehuka, o mekotaru; waa g'o gude lwua
ogu be e dekotaru l'ekwo-ako, e deshiru iphe,
ndu eze ndu Jiuda meru. ⁴⁶ Unwoke, anoduje
agba ukpara l'ulo agwa, bu ndu ophu phoduru
nu le teke nna iya bu eze; be o chishikotaru l'ali
ono. ⁴⁷ Teke ono be ndu Edomu te enwedu onye
eze; o buru onye notsotaru eze be bu onye-ishi.

⁴⁸ Jiehoshafatu bya achiru ugbo-mini, ee-
gude agbaru iya ngho ye g'e gude je ali Ofi
je evuta mkpola-ododo. Ole ugbo-mini ono
tsukposhuhuru le Eziyonu-Geba; ophu o to
jeeduru. ⁴⁹ O buru teke onoya be Ehazaya
nwa Ehabu suru Jiehoshafatu: "Ge ndu-ozu mu
waa ndu-ozu ngu swijenuru l'ugbo-mini ono."
Jiehoshafatu jika.

⁵⁰ Noo ya; Jiehoshafatu kuru mgbenya ikpazu;
bya alapfushia nna iya phe. E lia ya l'eka e
liru nna iya phe le mkpukpu Dévidi, bu nna iya.
Jiehoramu, bu nwa iya nwoke buru eze nochia
enya iya.

Teke Ehazaya bu eze ndu Ízurelu

⁵¹ Ehazaya nwa Ehabu bya aburu eze ndu
Ízurelu l'apha, kwe Jiehoshafatu apha iri l'esaa,
o bahuru l'aba-eze ndu Jiuda; o buru eze ndu
Ízurelu apha labo le Sameriya. ⁵² O mee ejo-
ememe l'enya Chipfu; bya etsoo uzo nna iya;
me ke ne iya; bya etsoo uzo Jierobowamu nwa
Nebatu; mbu onye ono, kpataru; ndu Ízurelu

mee iphe-iji ono. ⁵³ O baru Balu ija; bya ephozeru iya; shi nno kpatsu Chipfu, bu Chileke ke Izurelu ehu-eghu, bu iphe, nna iya meru.

Bayiburu Izii
Izii: Bayiburu Izii Bible

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Izii)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

c6885c7c-c550-5b8b-a4fe-4bd714af4f6d